

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
GRAD TUZLA

GRADONAČELNIK

INFORMACIJA
o provođenju politike jedinice lokalne samouprave i aktivnostima gradonačelnika
Grada Tuzle za 2020. godinu

Tuzla, juni/lipanj 2021. godine

Sadržaj

1. Uvod	4
2. Realizacija ciljeva zajedničke politike	4
3. Aktivnosti gradonačelnika.....	8
3.1. Stanje u oblasti upravljanja ljudskim resursima/ državnoj službi	21
3.2. Međunarodna saradnja i projekti	24
3.3. Budžet i finansije.....	35
3.4. Lokalni ekonomski razvoj	37
3.4.1. Razvoj turizma	42
3.4.2. Primarna poljoprivredna proizvodnja	44
3.4.3. Podrška zapošljavanju i samozapošljavanju.....	45
3.5. Kultura, sport i mladi.....	46
3.5.1. Kultura.....	48
3.5.2. Sport	49
3.5.3. Pitanja mladih.....	50
3.5.4. Saradnja sa sektorom civilnog društva	51
3.6. Pitanja nacionalnih manjina	52
3.7. Socijalna politika i politika prema boračkoj populaciji.....	53
3.8. Razvoj komunalne infrastrukture	56
3.8.1. Aktivnosti na smanjenju aerozagađenja zraka	60
3.9. Prostorno uređenje i zaštita okoline	61
3.10. Upravljanje nekretninama u vlasništvu Grada Tuzle	65
3.11. Inspekcijski poslovi	67
3.12. Lokalna uprava kao servis građanima	67
3.13. Stambena politika.....	69
3.14. Civilna zaštita i sigurnost građana.....	71
3.15. Saradnja sa Gradskim vijećem	74
3.16. Interna revizija.....	77

1. Uvod

Programom rada Gradskog vijeća Tuzla za 2021. godinu predviđeno je razmatranje Informacije o provođenju politike jedinice lokalne samouprave i aktivnostima gradonačelnika Grada Tuzle za 2020. godinu. Informacija je rađena u skladu sa metodologijom propisanom Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 32/17) i Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 74/19).

Informacijom su obuhvaćeni osnovni i najznačajniji segmenti rada gradonačelnika i gradskih službi tokom 2020. godine, uključujući i osnovne aktivnosti vezane za realizaciju ciljeva zajedničke politike utvrđene Strategijom razvoja grada Tuzle do 2026. godine, a kao prilog ovoj informaciji vijećnicima Gradskog vijeća Tuzla je uz Infomaciju prezentiran i Izvještaj 2020. godine o realizaciji Strategije razvoja grada Tuzle do 2026. godine - Revidirana Strategija razvoja grada Tuzle za period od 2019. – 2021. godine.

2. Realizacija ciljeva zajedničke politike

Strategijom razvoja svake jedinice lokalne samouprave utvrđuju se ciljevi i prioriteti razvoja jedinica lokalne samouprave (ciljevi zajedničke politike), način njihovog ostvarivanja, finansijski i institucionalni okvir za implementaciju, monitoring, evaluaciju i izvještavanje.

Ciljevi zajedničke politike u Gradu Tuzli određeni su *Strategijom razvoja općine Tuzla do 2026. godine*, koju je nekadašnje Općinsko vijeće Tuzla, na prijedlog načelnika Općine Tuzla, donijelo na sjednici održanoj dana 31.05.2012. godine.

Uspostavljena je jedna šira vizija razvoja grada Tuzle, kao grada kontinuiteta kulture i multietičnosti, kreativne inovativnosti, zdravog i ugodnog života, grada znanja i grada razvijene poslovne infrastrukture, lijepog i ugodnog grada za sve građane koji tu žive i one koji u Tuzlu dolaze. Iz razvojne vizije proističu i strateški ciljevi razvoja, a to su: **ubrzanje ekonomskog razvoja i unapređenje konkurentnosti privrede, ugodan život građana, podržavajuća društvena i komunalna infrastruktura, uravnotežen i održiv razvoj grada, evropske vrijednosti i multikulturalnost.**¹

Uz čvrstu opredjeljenost da strateško planiranje predstavlja ključni instrument za proaktivno i odgovorno upravljanje lokalnim razvojem u Tuzli, gradska uprava Tuzle na čelu sa gradonačelnikom Grada Tuzle, inicirala je proces revizije Strategije, uz podršku UNDP LID (Local Integrated Development) projekta za lokalni integrisani razvoj.

Sistemska praćenje i vrednovanje (monitoring i evaluacija) realizacije Strategije omogućava mjerenje ostvarenja postavljenih ciljeva, te poduzimanje pravovremenih mjera u cilju eventualnih korekcija. Na osnovu Metodologije za evaluaciju Strategije integrisanog lokalnog razvoja grada Tuzle 2012.-2026. (u daljem tekstu Strategija), 2018. godine je urađena prva srednjeročna evaluacija Strategije, pred trogodišnju reviziju Strategije, za period od 2019.-2021. godine.

Na prijedlog gradonačelnika, Gradsko vijeće je na sjednici održanoj 28.03.2018. godine usvojilo Odluku o pokretanju procesa revizije Integrisane strategije razvoja Grada Tuzle do 2026. godine. Strategija je revidirana za naredne tri godine, iz razloga što se očekivalo da će

¹ Strategija razvoja Općine Tuzla do 2026. godine (Strateški ciljevi razvoja)

Federacija BiH donijeti strategiju razvoja 2021. godine, tako da ovi dokumenti vertikalno budu usklađeni. U to vrijeme bilo je najavljeno i novo višegodišnje planiranje EU od 2020. godine, tako da je bila namjera i da se uskladi sa eventualnim (su)finansiranjem razvojnih projekata Tuzle sa EU fondovima.

Za postupak revizije Strategije, formiran je Razvojni tim Grada Tuzle, u aprilu 2018. godine, koji je u svim ključnim fazama procesa, proveo usaglašavanje revidiranih pravaca razvoja sa Partnerskom grupom kao konsultativnim tijelom za razvoj. U Razvojni tim su pored rukovodilaca gradskih službi, imenovani i predstavnici javnog sektora, civilnog društva i poslovne zajednice. Razvojni tim je u saradnji sa ostalim akterima lokalnog razvoja učestvovao u pripremi strateške platforme, srednjoročnog i operativnog plana, te plana implementacije i finansijskog plana Strategije razvoja za naredni trogodišnji period.

Grad Tuzla je jedan od prvih gradova u BiH koji je, u skladu sa Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem (Službene novine FBiH broj 32/17), formirao Odjeljenje za razvojno planiranje i upravljanje razvojem. Odjeljenje za razvojno planiranje i upravljanje razvojem je u saradnji sa Razvojn timerom i uz tehničku podršku konsultanata, koje je angažirao UNDP za ovaj proces, kontinuirano radilo na revidiranju postojeće Strategije razvoja Grada Tuzle do 2026. godine, a u navedenoj aktivnosti obuhvaćen je revidirani period realizacije strategije od 2019. do 2021. godine.

Radi uključenja šire javnosti u proces strateškog planiranja, formirane su i Partnerske grupe za razvoj sastavljene od aktera za oblasti društvenog, ekonomskog i okolišnog razvoja. Partnerske grupe su također aktivno učestvovale u procesu revizije Strategije razvoja.

Revidirana Strategija razvoja Grada Tuzle za period 2019.-2021. godine, na prijedlog gradonačelnika, usvojena je na tridesetoj redovnoj sjednici Gradskog vijeća Tuzla, održanoj dana 28.02.2019. godine.

U reviziji Strategije razvoja grada Tuzle, korištena je standardizirana *Metodologija za integrirano planiranje lokalnog razvoja (MiPRO)*, prihvaćena i preporučena od strane entitetskih vlada te Saveza općina i gradova oba entiteta. *MiPRO* je u potpunosti usklađena sa postojećim zakonskim okvirom kojim je definisano planiranje razvoja na lokalnom nivou, gdje je gradska uprava nosilac procesa izrade implementacije *Strategije*, uz maksimalno uključivanje svih drugih razvojnih aktera iz života u lokalnoj zajednici.

U procesu revizije Strategije, razmatrane su i preporuke postojećih strategija na višim nivoima vlasti, posebno Strategije razvoja Tuzlanskog kantona za period 2016.-2020. godine i postojeće sektorske strategije na nivou FBiH, te strateški dokumenti na nivou BiH i EU. Uzete su u obzir i preporuke drugih planskih dokumenata Grada Tuzle, uključujući Strategiju za mlade grada Tuzle 2017.-2026., sa Akcionim planom 2017.-2019. godine, Akcioni plan politike za socijalno uključivanje za grad Tuzlu 2017.-2018. godina, Plan upravljanja otpadom za grad Tuzlu 2017.-2022. godine i Akcioni plan održivog upravljanja energijom općine Tuzla (SEAP) do 2020. godine.

Revidirani strateški ciljevi su proizašli iz strateških fokusa i vizije razvoja, ali imaju uporište i u preporukama srednjoročne evaluacije implementacije strategije. Broj strateških ciljeva fokusiran je na tri cilja za tri sektora razvoja (ekonomski, društveni i zaštita okoliša), uz redefinisane u cilju postizanja jasnosti i konzistentnosti, dok je četvrti strateški cilj iz prethodne Strategije koji se odnosio na evropske vrijednosti i multikulturalnost, integrisan u druge

strateške ciljeve, posebno društvenog razvoja, jer se težnja evropskim vrijednostima vezuje za sve oblasti razvoja.

Sektorski planovi su, prema preporukama metodologije, usmjereni na tri ključne oblasti, tako da je komunalna infrastruktura, koja je u prethodnoj Strategiji bila izdvojena u poseban sektor, integrisana u jedan od tri sektorska plana (plan lokalnog ekonomskog razvoja, plan društvenog razvoja i plan zaštite okoliša) u skladu sa svojom prirodom i svrhom, dok se metodološki u operativnom planiranju jasno naglašava veza svih projekata i mjera sa postavljenim strateškim ciljevima.

Osim toga, u procesu revizije Strategije nosioci izrade su se usaglasili oko redefinisanja vizije razvoja, kako bi se učinila jednostavnijom i lako pamtljivom za sve građane, a uz zadržavanje i isticanje ključnih vrijednosti na kojima se zasniva razvoj zajednice. Nakon redefinisanja vizije, izvršeno je prilagođavanje definicija strateških ciljeva, uz uvažavanje preporuka iz srednjoročne evaluacije *Strategije*.

Noseći i najvažniji dio *Strategije razvoja* predstavlja strateška platforma, čija je revizija obuhvatila evaluaciju postojeće strategije razvoja, ažuriranje SWOT analize, na osnovu bitnih promjena socioekonomskog stanja u lokalnoj zajednici, da bi se izdvojile snage koje se mogu dovesti u vezu sa prilikama za razvoj u cilju definisanja strateških fokusa razvoja.

Da bi proces donošenja Strateških dokumenata i njihove implementacije bio standardiziran, gradonačelnik je 21. januara 2019. godine usvojio Pravilnik o planiranju, praćenju i vrednovanju godišnjeg rada gradske uprave i izvještavanju („Službeni glasnik Grada Tuzle“, broj 1/19). Navedeni Pravilnik izrađen je i donesen u okviru projekta Lokalnog integrisanog razvoja (LIR), u saradnji i pod pokroviteljstvom UNDP-a i usaglašen je sa zakonskim i podzakonskim aktima viših nivoa vlasti. Za operativno izvršavanje zadataka u smislu pripreme, praćenja i izvještavanja o revidiranoj Strategiji razvoja grada Tuzla do 2026. godine, zaduženi su rukovodioci gradskih Službi.

Kada je u pitanju implementacija projekata iz Strategije razvoja grada Tuzla do 2026 godine - Revidirana Strategija razvoja grada Tuzle za period od 2019. – 2021. godine, potrebno je naglasiti, da je određen broj projekata započet u 2018. godini, potpisivanjem ugovora sa izvođačima radova, ali je realizacija istih završena u 2019. godini. Isto tako, jedan broj projekata je započet u 2019. godini (najvećim dijelom u oblasti društvene, odnosno komunalne infrastrukture), i isti su okončani u 2020. godini.

Urađena je analiza realizovanih aktivnosti i projekata koji se odnose na programe i projekte iz revidirane Strategije razvoja grada Tuzle za period od 2019. – 2021. godine. Po urađenoj analizi urađen je pregled i izvještaj sa pregledom stanja realizovanih projekata u 2020. godini, sa prikazom parametara o realizaciji.

Gradonačelnik i gradske službe neprekidno su radile na urbanističkoj regulativi, na rješavanju imovinsko-pravnih odnosa na zemljištu, na stvaranju uvjeta za gradnju, privlačenju investitora. Na taj način dobijamo nove objekte u gradu, ali i solidan prihod u Budžetu po osnovu naknade za zemljište i za rentu, pa smo od tog iznosa gradili komunalne objekte u cilju kvalitetnijeg života građana. Na taj način, također, obezbjeđujemo uvjete za veliki broj radnih mjesta tj. za ekonomski održiv razvoj, kao i za kvalitet života građana. Građani učestvuju u raspravama o svakom regulacionom planu, pa time obezbjeđujemo i uključenost građana i transparentnost u radu.

U 2020. godini, uzimajući u obzir epidemiološku situaciju izazvanu globalnom pandemijom COVID-19, realizovano je 75 projekata u vrijednosti od 30.672.119 KM, sredstvima koja su osigurana iz Budžeta Grada Tuzle za 2020. godinu u iznosu od 16.655.609 KM, i sredstvima iz drugih izvora u iznosu od 14.016.510 KM (kredit KfW banke, donatorska sredstva i sredstva javnih preduzeća), što je više od 30 miliona KM investicija u projekte komunalne infrastrukture, i što predstavlja i direktnu podršku građevinskom sektoru i njima pripadajućim djelatnostima, i to u vremenu ekonomske i socijalne krize izazvane pandemijom.

Djelovanje resornih službi u 2020. godini, pogotovo djelatnosti Službe za ekonomski razvoj, poduzetništvo i poljoprivredu, odvijao se u okolnostima nametnutim pandemijom koronavirusa, tako da je Služba, u skladu sa dodijeljenim nadležnostima, radila na provedbi i realizaciji mjera na ublažavanju posljedica pandemije na poslovni sektor, pri čemu je blagovremeno, i na zadovoljstvo korisnika u sektoru privrede, realizovala aktivnosti na provođenju kreiranih mjera Grada Tuzle na ublažavanju socio ekonomskih posljedica krize prouzrokovane pandemijom koronavirusom.

Naime, usvojenim dokumentima Gradskog vijeća, u cilju ublažavanja ekonomskih i socijalnih posljedica pandemije, sredstva koja su bila namijenjena za realizaciju projekata iz revidirane Strategije razvoja, usmjerena su interventnu podršku privrednim subjektima. Iz tog razloga, došlo je do umanjenog obima realizacije projekata planiranih revidiranom strategijom razvoja. Interventne mjere bile su namijenjene kao pomoć privredi, sektoru poduzetništva i poljoprivrede, te pomoći javnim preduzećima i javnim komunalnim preduzećima čiji je osnivač Grad Tuzla. Zbog toga su sredstva planirana za realizaciju strateških projekata, većim dijelom preusmjerena na interventne mjere pomoći privrednim subjektima najviše pogođenih pandemijom COVID-19.

Sektor	Planiran i projekti	Realizovani projekti	Planirana vrijednost projekata	Realizovana vrijednost projekata	Procenat ostvarenja finansijske realizacije	Budžet Grada Tuzla	Ostali izvori
Ekonomski	21	4	1.376.523	324.624	19%	264.389	60.234
Društveni	67	55	30.572.012	25.212.781	82%	11.924.957	13.287.824
Ekološki	25	16	10.650.579	5.134.713	64%	4.466.262	668.451
Ukupno	113	75	42.599.114	30.672.119	72%	16.655.609	14.016.510

Više detalja o realizaciji projekata iz Strategije razvoja grada Tuzle do 2026. godine, predstavljeni su u Informaciji 2020. godine o realizaciji Strategije razvoja grada Tuzle do 2026. godine, koja je data uz ovu Informaciju.

Strateški ciljevi razvoja grada Tuzle su ekonomski održiv razvoj i kvalitet života građana Tuzle. Na ostvarenje strateških ciljeva i politika razvoja u 2020. godini, značajno je uticala pandemija, koja je ostavila i još uvijek ostavlja ekonomske, socijalne i zdravstvene posljedice. Zahvaljujući kontinuitetu programa i aktivnosti koje Grad Tuzla realizuje, izazovi i posljedice pandemije dočekani su spremno.

3. Aktivnosti gradonačelnika

Gradonačelnik Grada Tuzle, kao izvršni organ Grada Tuzle, tokom 2020. godine, obavljao je između ostalih poslove, koji se odnose na: zastupanje i predstavljanje Grada Tuzle, kao jedinice lokalne samouprave, donosio odluke i druga akta iz svoje nadležnosti, predlagao i prosljeđivao Gradskom vijeću Tuzla na usvajanje odluke i druge dokumente tj. opće akte, koje su izrađivale gradske službe (kao npr. nacrt i prijedlog budžeta, ekonomske planove, razvojne planove, investicione programe, prostorne i urbanističke planove i ostale planske i regulatorne dokumente, koji se odnose na korištenje i upravljanje zemljištem i slično), provodio politiku Grada u skladu sa odlukama Gradskog vijeća, putem gradskih službi planirao i izvršavao budžet Grada i osiguravao primjenu zakona, te odluka i drugih akata Gradskog vijeća, i obavljao druge poslove određene Ustavom i zakonom iz nadležnosti gradonačelnika Grada Tuzle.

Protekla, 2020. godina, bila je specifična po nekoliko neočekivanih situacija, koje su iziskivale i posebne, dodatne, interventne aktivnosti, kako gradonačelnika, tako i gradskih službi i Gradskog vijeća. To su, pandemija koronavirusa COVID-19, migrantska kriza i prirodna nesreća (poplave).

Pandemija koronavirusa COVID-19

Pojavom koronavirusa COVID-19 početkom 2020. godine, na prijedlog Gradskog štaba civilne zaštite, dana 19.03.2020. godine, gradonačelnik i komandant Gradskog štaba civilne zaštite donio je Odluku o proglašenju stanja nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID-19), na području grada Tuzle, broj: 02-107-03-2020 od 19.03.2020., a u skladu sa Odlukom Vlade Federacije BiH, broj.408/2020 od 16.03.2020. godine, o proglašenju stanja nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID-19), na području Federacije Bosne i Hercegovine. Tako su, već na samom početku godine, pojavom koronavirusa u Evropi i svijetu, sve aktivnosti i prioriteti bili su podređeni mjerama zaštite i prevencije od zaraze koronavirusom, te mjerama za ublažavanje ekonomskih, socijalnih i zdravstvenih posljedica pandemije.

Na prijedlog gradonačelnika, Gradsko vijeće je već 2.4.2020. godine donijelo Odluku o rebalansu Budžeta za 2020. godinu, s ciljem pomoći građanima i poduzetnicima u vrijeme stanja nesreće uzrokovane pandemijom koronavirusa.

Na inicijativu gradonačelnika, upućenu Vladi Federacije, a koju su podržali i neki federalni poslanici, Parlament FBiH je donio Zakon o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica, kojim je u članu 12. omogućena prenamjena namjenskih sredstava i njihovo korištenje za sanaciju ekonomskih, socijalnih i zdravstvenih posljedica uzrokovanih pandemijom koronavirusa.

Odmah po stupanju na snagu ovog Zakona, pripremljen je rebalans Budžeta Grada (29.5.2020.), kojim je omogućeno da se namjenska sredstva od skloništa, u iznosu od 1.200.000 KM prenamjene, tako da je iznos od 600.000 KM usmjeren za podršku poduzetnicima, iznos 500.000 KM za jednokratne pomoći građanima koji su dobili otkaz za vrijeme pandemije, dok se 100.000 KM usmjereno kao dodatni grant Narodnoj kuhinji Imaret, zbog povećanog broja korisnika.

Ovim rebalansom Budžeta osigurana je direktna finansijska podrška samostalnim djelatnostima kojima je mjerama Federalnog štaba civilne zaštite i naredbama kriznog štaba Ministarstva zdravstva privremeno onemogućeno pružanje usluga u iznosu od 600.000 KM. Sredstva su dodjeljivana kao bespovratna pomoć u održanju tekuće likvidnosti samostalnih djelatnosti i

obrta, a služila su za refundiranje dijela troškova zakupa poslovnih prostora, računovodstvenih usluga i režijskih troškova.

U 2020. godini redovno su donošene i odluke, kojima se uređuje pružanje pomoći građanima u stanju socijalne potrebe. S obzirom na činjenicu da je u 2020. godini došlo do izbijanja pandemije koronavirusa (COVID-19), na prijedlog gradonačelnika Gradsko vijeće je donijelo niz akata kojima se ublažavaju ekonomske posljedice izazvane pandemijom, a najznačajniji akti iz ove oblasti su:

- Odluka o privremenom oslobađanju plaćanja zakupnine za poslovne prostore koji su u vlasništvu Grada Tuzle
- Odluka o privremenom oslobađanju od obaveze plaćanja naknade za zauzimanje javnih površina, komunalne naknade i obaveze plaćanja zakupine i pratećih troškova korištenja prostora u evidenciji mjesnih zajednica na području grada Tuzle
- Odluka o davanju prethodne saglasnosti na odluku o oslobađanju od obaveze plaćanja iznosa participacije korisnika usluga za boravak djece u Javnoj ustanovi za predškolski odgoj i obrazovanje „Naše dijete“ Tuzla
- Pravilnik za dodjelu jednokratnih novčanih pomoći za lica kojima je prestao radni odnos u vrijeme trajanja stanja nesreće uzrokovanog pandemijom koronavirusa COVID 19
- Pravilnik o načinu raspodjele bespovratnih finansijskih sredstava za subvencije fizičkim licima koja obavljaju samostalne djelatnosti i obrte registrovanim na području grada Tuzle s ciljem ublažavanja posljedica proglašenja stanja nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID-19)
- Pravilnik o načinu dodjele bespovratnih novčanih sredstava javnim preduzećima i javnim komunalnim preduzećima čiji je osnivač Grad Tuzla s ciljem ublažavanja ekonomskih posljedica proglašenja stanja nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID-19)
- Pravilnik o načinu dodjele bespovratnih finansijskih sredstava na ime jednokratne pomoći samostalnim djelatnostima u vlasništvu fizičkih lica sa područja grada Tuzle u cilju ublažavanja negativnih posljedica pandemije koronavirusa (COVID-19)
- Pravilnik o načinu dodjele bespovratnih finansijskih sredstava na ime finansijske pomoći samostalnim djelatnostima u vlasništvu fizičkih lica sa područja grada Tuzle u cilju ublažavanja negativnih posljedica epidemije koronavirusa
- Pravilnik o načinu raspodjele bespovratnih finansijskih sredstava za subvencije javnim preduzećima i javnim komunalnim preduzećima čiji je osnivač Grad Tuzla s ciljem ublažavanja posljedica proglašenja stanja nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID-19)

Osnov za obezbjeđenje sredstava za ublažavanje socio-ekonomskih posljedica pandemije jeste bio federalni Zakon o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica, ali to se ne bi bilo dovoljno da Grad Tuzla nije imao ekonomsku snagu i odlučnost za pružanje podrške građanima i privredi u prevazilaženju posljedica pandemije.

Migrantska kriza

Krajem 2019. i početkom 2020. godine, područje Tuzle se našlo na tzv. „Balkanskoj migrantskoj ruti“. Naime, od početka 2019. godine uspostavljena je maršruta ilegalnog ulaska migranata na područje Bosne i Hercegovine i to linijom Grčka - Makedonija - Srbija - Bosna i Hercegovina. Migranti (i krijumčari) su ranije koristili rutu preko Bugarske, Rumunije, Mađarske, Hrvatske i Slovenije, dok ove zemlje su pojačale kontrolu granica i počele krivično gonjenje krijumčara, pa su se krijumčari i migranti opredijelili za poroznu granicu Bosne i Hercegovine. Po ulasku u Bosnu i Hercegovinu, vlasti pod kontrolom Vlade RS-a, kao i vlasti pod kontrolom HDZ-a, u Hercegovini, veoma strogo zabranjuju ulazak na teritoriju koju

kontrolišu organi sigurnosti RS- i hercegovačkih kantona. To je dovelo do toga da su krijumčari migrante usmjeravali prema Bihaću, Sarajevu i Tuzli.

To je dovelo do situacije da je u Tuzli u jednom periodu bilo nekoliko hiljada migranata, kojima nije bila obezbjeđene adekvatna pravna i humanitarna pomoć od strane nadležnih organa. Naime, odredbama Zakona o strancima su uređeni uslovi i postupak ulaska stranaca u Bosnu i Hercegovinu, uključujući vizni i bezvizni režim, putne isprave za strance, boravak stranaca, udaljenje stranaca iz Bosne i Hercegovine, prihvatanje stranaca i stavljanje stranaca pod nadzor, kao i nadležnosti organa vlasti u primjeni ovog zakona i druga pitanja u vezi sa boravkom stranaca u Bosni i Hercegovini.

U članu 3. navedenog Zakona je propisano da postupak po Zakonu o strancima provode i odluke donose:

- a) Vijeće Ministara Bosne i Hercegovine;
- b) Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine;
- c) Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine;
- d) Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine;
- e) Služba za poslove sa strancima;
- f) Granična policija Bosne i Hercegovine;
- g) ostali policijski organi u BiH;
- h) Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine i drugi nadležni organi.

Jedinice lokalne uprave, pa tako ni Grad Tuzla nije imao i nema nikakve nadležnosti kada je u pitanju boravak i tretman stranaca na području BiH.

Uvidjevši da nadležni organi ne poduzimaju mjere iz okvira svojih nadležnosti, te da veliki broj migranata, koji u Tuzli borave ilegalno, bez nadzora nadležnih organa, ugrožava ljudska prava i slobode građana Tuzle, gradonačelnik Tuzle je pripremio Informaciju o migrantskoj krizi na području BiH i Tuzle, sa prijedlogom mjera, te se obratio za pomoć u rješavanju migranatske krize na području Tuzle tadašnjem ministru sigurnosti, Fahrudinu Radončiću, kao jednom od nadležnih organa za pitanja migranata. Između ostalog, predloženo je da se kod smještaja migranata i migrantske centre vodi računa da migranatski centri budu locirani u manjim mjestima, kako bi urbani i privredni centri bili zaštićeni od prevelikog migrantskog talasa i negativnog uticaja na privredne aktivnosti koje se u najvećoj mjeri odvijaju u većim gradskim centrima. Ovdje svakako treba napomenuti da je od strane Vlade FBiH u nekoliko navrata pokušavano da se neke lokacije u i oko Tuzle iskoriste za smještaj migranata, čime se suprotstavio i gradonačelnik i Gradsko vijeće Tuzle.

Imajući u vidu činjenicu o nedovoljnoj opremljenosti i popunjenosti Granične policije BiH, zbog nedostatka sredstava planiranih u Budžetu BiH, gradonačelnik Tuzle je predlagao da svi nivoi vlasti (općine, gradovi, kantoni, FBiH) izdvoje sredstva za podršku u opremanju i popunjavanju kadrovima Granične službe BiH, jer bi svi imali koristi od njihove veće efikasnosti. Na prijedlog gradonačelnika, Gradsko vijeće je u Budžetu za 2020. godinu planiralo grant u iznosu od 120.000 KM za jačanje kapaciteta Granične policije BiH.

Zahvaljujući akciji (7.3.2020.) koju je organizovalo Ministarstvo sigurnosti BiH, na čelu sa ministrom Fahrudinom Radončićem, a u kojoj su učestvovali Služba za poslove sa strancima BiH i drugi organi sigurnosti, uključujući i PU Tuzla, svi moigranti koji su ilegalno boravili na području Tuzle, a naročito oko Željezničke stanice u Tuzli, izmješteni su u migranatske centre. Nakon toga, situacija sa migrantima je uglavnom pod nadzorom organa sigurnosti i drugih nadležnih organa u BiH. Ministar Radončić je promijenio paradigmu i uvjerio sve da je osnovni posao organa u BiH zaštita prava građana BiH, te da briga o migrantima ne smije dovesti do ugrožavanja sigurnosti i kvaliteta života naših građana, da će se briga o migrantima kretati u granicama domaćih i međunarodnih propisa, te migranti neće moći boraviti gdje žele, nego gdje moraju, kada su već ilegalno došli, te da svi moraju poštovati zakone ove države, pa i migranti.

Prirodna nesreća u julu 2020. godine

Krajem jula 2020. godine, područje grada Tuzle pogodilo je olujno nevrijeme praćeno jakim vjetrom i nevjerovatno velikom količinom padavina. U veoma kratkom periodu, za samo 40 minuta, na Tuzlu je palo oko 70 l/m², što je blizu prosjeka padavina za jedan mjesec. Kada se tome dodaju vode koje su se slivale sa padina, a poznato je da se najveći dio grada nalazi u kotlini, može se reći da na naš grad nikada do tada nije pala tolika količina kiše u tako kratkome vremenu. Meteorolozi su izračunali da je u tako kratkom vremenu na Tuzlu palo oko 19,2 milijardi litara kiše. Odmah, u toku noći kada je Tuzlu pogodilo nezapamćeno nevrijeme, održana je vanredna sjednica Gradskog štaba civilne zaštite na kojoj je proglašeno stanje prirodne nesreće i donesene naredbe službama zaštite i spašavanja o poduzimanju mjera na terenu. Olujno nevrijeme, ogromna količina padavina i bujične vode uzrokovali su ogromne štete na putevima, vodotocima, stambenim i privrednim objektima. Grad Tuzla i Gradski štab civilne zaštite, zajedno sa gradskim javnim preduzećima i službama zaštite i spašavanja danonoćno su radili na poduzimanju interventnih i sanacionih mjera, kako bi spriječili nastanak većih šteta i obezbijedili osnovne funkcije. Najveću štetu pretrpio je objekat Sportskog, kulturnog i privrednog centra Mejdan (SKPC Mejdan), gdje je voda poplavila veliku sportsku dvoranu, svlačionice, poslovne prostore i druge sportske i ekonomske prostore. Radi se o višemilionskoj šteti, koju Grad nije bio u mogućnosti sanirati u kratkom periodu, te smo se obratili za pomoć raznim međunarodnim i domaćim subjektima. U saradnji sa Razvojnim programom Ujedinjenih naroda u BiH, iznađena su inicijalna sredstva od strane donatora (oko 150.000 KM), te je uz sufinansiranje iz Budžeta Grada Tuzle u iznosu od 355.000 KM formiran budžet za realizaciju prve faze obnove SKPC Mejdan i njegovu energetski efikasnu obnovu. Pore SKPC Mejdan, štete je pretrpjela komunalna infrastruktura, ali je, zahvaljujući angažmanu službi zaštite i spašavanja, javnih komunalnih preduzeća, najveći dio šteta u veoma kratkom periodu saniran.

Ekonomski pokazatelji

Po mjerljivim ekonomskim parametrima, Tuzla je u 2020. godini, bila ispred Banja Luke, Mostara, Zenice i Bijeljine. U posljednje četiri godine Tuzla je izbila na prvo mjesto po broju registrovanih privrednih subjekata u Bosni i Hercegovini i to sa 9.588 privrednih subjekata, odnosno 87,4 privredna subjekta na 1.000 stanovnika, što je za 40,5% više u odnosu na prosjek TK i za 33% više u odnosu na prosjek FBiH. Kontinuiranim radom na stvaranju povoljnog poslovnog ambijenta u gradu Tuzli, doveo je do toga da je, prema podacima nadležnih instucija FBiH taj u 2020. godine u Tuzli bilo 36.693 zaposlena, što predstavlja povećanje broja zaposlenih u odnosu na 2016. godinu za 5.827. Ovakav način rada je doprinio iznadprosječnim rezultatima u pogledu stope zaposlenosti u Tuzli, gdje je ona za 52,9% veća u odnosu na prosjek TK, a u odnosu na prosjek FBiH veća je za 41,9%. Ovakav razvoj privrede na području grada Tuzle rezultirao je i povećanjem kvalitete života građana Tuzle, u smislu ekonomskog razvoja što potkrepljujemo činjenicom da je prosječna neto plaća u 2019. godini u Tuzli iznosila 965 KM, što je u odnosu na 2016. godinu povećanje za 10,4%. Prosječna neto plaća u Tuzli je za 17,1% veća u odnosu na prosjek TK, a u odnosu na prosjek FBiH je veća za 3,9%.

Kada se uzmu u obzir i činjenice da se na području Tuzle nalazi 350 bonitetno pouzdanih kompanija, te da od 100 najvećih kompanija u BiH njih 23 se nalazi na području grada Tuzle, dok 85 kompanija spada u tzv. brzorastuće kompanije. Sve do sada navedeno potvrđuje pogodnost i sigurnost ambijenta za razvoj privrede i ulaganja u nove investicije na području grada Tuzle.

S tim u vezi, LRC BIS – Business Intelligence System, kao najveća bonitetna kuća u BiH, je praćenjem ostvarenih rezultata Grada Tuzle na polju ekonomskog razvoja (rast prihoda, rast

broja uposlenih, rast izvoza i rast broja registrovanih firmi) dodijelila Gradu Tuzli i gradonačelniku Jasminu Imamoviću prestižno priznanje “KRUNA RAZVOJA PRIVREDE”, obzirom da je u protekle četiri godine Grad Tuzla ostvario natprosječne pokazatelje privrednih kretanja, u pogledu rasta prihoda, rasta broja uposlenih, rasta izvoza i rasta broja registrovanih firmi.

Postizanju prethodno navedenih natprosječnih rezultata, praćenjem najvažnijih indikatora ekonomskog razvoja Tuzle, doprinijele su i realizovane direktne, **aktivne mjere podrške sektoru privrede, realizovane iz budžeta Grada Tuzle u periodu 2016.-2020. godina. Najznačajnije od njih su: direktna podrška sektoru poduzetništva u iznosu od 3.700.000 KM, čime je podržano preko 2.500 korisnika; direktna podrška sektoru poljoprivrede u iznosu od 930.000 KM čime je podržano oko 2.500 farmera, odnosno poljoprivrednih gazdinstava; javne investicije u razvoj poduzetničke infrastrukture i mnoge druge aktivnosti koje su realizovane u smislu stvaranja boljeg ambijenata za život građana i privredni razvoj. Samo u 2020. godini, Grad Tuzla i gradska javna preduzeća uložili su više od 30 miliona KM u razvoj komunalne infrastrukture, što je direktni poticaj za stvaranje i očuvanje radnih mjesta u građevinarstvu i s njima povezanim djelatnostima.**

Novi strateški dokumenti

Jedan od značajnih razvojnih strateških dokumenata, koje Gradsko vijeće, na prijedlog gradonačelnika, usvojilo u 2020. godini je **Strategija za osobe treće životne dobi Grada Tuzle 2020.-2026., sa Akcionim planom za period 2020 – 2023. godine.**

Strategija za osobe treće životne dobi Grada Tuzle je rezultat zajedničkog rada Gradske uprave Tuzla, javnih ustanova, Crvenog križa/krsta Grada, te ostalih organizacija koje podržavaju i štite interese starijih osoba, uz podršku Švicarskog crvenog križa u Bosni i Hercegovini. Strategija predstavlja dodatni napor Grada Tuzle da pruži adekvatnu podršku građankama i građanima treće dobi, nastavljajući dobru praksu koja već postoji u određenim oblastima.

Strategija za osobe treće životne dobi grada Tuzle usklađena je sa Strategijom razvoja grada Tuzle (2019 – 2021.) - Strateški cilj 2: „Unaprijediti javnu infrastrukturu i kvalitet društvenog života građana uz povećanje socijalne uključenosti“, te Sektorskim ciljem 2.1. „Povećati socijalnu uključenost i zaštitu građana“. Važno je napomenuti da Strategija obuhvaća i niz aktivnosti koje se ne nalaze u direktnoj nadležnosti Grada Tuzle, ali ih Grad Tuzla namjerava inicirati, ohrabriti nadležne institucije i ustanove da se usmjere u pravcu koji je ovom Strategijom definiran, te promovirati sve savremene pristupe koji svojim principima i mehanizmima realizacije odgovaraju duhu ovog dokumenta. Tako će Akcionim planovima za periode 2020 – 2023, 2024 – 2026, uz svaku od aktivnosti biti naznačen i nosilac aktivnosti (institucija, organizacija ili Grad Tuzla), te saradnici u procesu. **Donošenjem i usvajanjem Strategije za osobe treće životne dobi, Grad Tuzla postaje prvi u Bosni i Hercegovini koji je usvojio ovaj dokumnet i koji ima ovakvu politiku djelovanja.**

Grad Tuzla je jedna od prvih jedinica lokalne samouprave u BiH koja je usvojila Akcioni plan održivog upravljanja energijom i prilagodavanja klimatskim promjenama Grada Tuzle (SECAP) za period do 2030. godine. Ključni elementi Akcionog plana SECAP za Grad Tuzlu definirani su u skladu sa metodološkim preporukama potpisnika Sporazuma gradonačelnika za klimu i energiju. Kao bazna godina izabrana je 2002., koja je kao bazna postavljena i u Akcionom planu energetske održivog razvoja Općine Tuzla (SEAP), izrađenog 2011. godine, kojim je planirano smanjenje emisije CO₂ za minimalno 20% do 2020. godine. Grad Tuzla je zaključno sa 2020. godinom ostvario smanjenje emisija CO₂ za 33,44%, uz smanjenje potrošnje energije u razmatranim sektorima za 21,68%. Zahvaljujući usvojenom SECAP-u, Grad Tuzla je ostvario učešće u nekoliko javnih poziva

UNDP-a i drugih međunarodnih organizacija, što je doprinijelo odobrenju novih razvojnih projekata u oblasti okolišnog i društvenog razvoja.

Novi SECAP Tuzla obuhvata vremenski period do 2030. godine, i uključuje smanjenje emisija CO₂ za najmanje 40% do 2030. godine u odnosu na bazni inventar iz 2002. godine; i smanjenje ranjivosti od opasnosti od klimatskih promjena za najmanje 40% stanovništva grada Tuzle do 2030. godine, uz razvijene kapacitete za prilagođavanje klimatskim promjenama. U Akcionom planu su obuhvaćeni sektori zgradarstva, saobraćaj, javna rasvjeta i vodosnabdijevanje.

Vizija budućeg SECAP-a je da je Tuzla grad koji u 2050. godini ima razvijenu programsku podršku svim građanima za pristup čistoj energiji, i grad koji nije ugrožen klizištima i poplavama, sposoban da se prilagodi i ostalim posljedicama klimatskih promjena.

Evidentno je da je u periodu 2002.-2020. najveće smanjenje apsolutnih vrijednosti emisija ostvareno u sektoru zgradarstva, naročito u podsektoru stambenih zgrada gdje su se emisije CO₂ smanjile za 80.179,51 t odnosno za 51,84% u odnosu na stanje u baznoj godini. Prelazak na korištenje okolišno prihvatljivijih energenata za grijanje, širenje mreže daljinskog grijanja i provođenje mjera energetske efikasnosti na ovojnicama stambenih zgrada, najveći su razlog ovog smanjenja emisija.

Ukoliko se nastavi sa postojećim mjerama, do 2030. godine se na osnovu proračuna može očekivati ukupno smanjenje emisija CO₂ za 37,57%. Na osnovu proračuna iz budućeg Akcionog plana, identificirane su mjere energetske efikasnosti u svim razmatranim sektorima, čijom realizacijom će se emisije CO₂ na području grada Tuzle smanjiti za više od 40% u odnosu na emisije u 2002. godini. Pošto daleko najveći udio u emisijama CO₂ još uvijek ima podsektor stambenih zgrada, pri izradi plana je najveća pažnja posvećena upravo ovom podsektoru.

Izrada i usvajanje Akcionog plana održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama Grada Tuzle (SECAP) za period do 2030. godine, te činjenica da je gradonačelnik Tuzle još od 2010. godine potpisnik Sporazuma gradonačelnika, odnosno Sporazuma gradonačelnika za klimu i energiju, pružila je mogućnost Gradu Tuzli za učešće u nekoliko projekata iz oblasti energije i okoliša, za koje je preduvjet bio da grad/općina ima usvojen Akcioni plan održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama (SECAP), odnosno da je gradonačelnik potpisnik Sporazuma gradonačelnika za klimu i energiju, čime se dokazuje spremnost da se strateški i sistemski pristupi upravljanju energijom i unapređenju u oblasti zaštite okoliša.

U 2020. godini velika pažnja je posvećena stvaranju uvjeta i pretpostavki za smanjenje aerozagađenja na području grada Tuzle, pa je doneseno više odluka i u ovoj oblasti. U oblasti zaštite okoline, donosile su se mjere za smanjenje aerozagađenja i poticanja građana na utopljavanje i ekološki prihvatljive izvore energije, tako da je na prijedlog gradonačelnika, Gradsko vijeće u 2020. godini usvojilo slijedeće odluke:

- Odluka o uslovima, kriterijima i postupku dodjele sredstava za sufinansiranje mjera smanjenja aerozagađenja na području grada Tuzle, kojom se sa ciljem smanjenja aerozagađenja odobravaju subvencije za utopljavanje objekata, nabavku kompaktnih toplinskih podstanica, toplotnih pumpi i peći na pelet, kao poticaj građanima vlasnicima objekata koji zbog korištenja čvrstih goriva zagađuju okolinu. Navedenom odlukom, predviđeno je da Grad Tuzla, iz budžetskih sredstava obezbjeđuje 50% troškova za utopljavanje zgrade, a ne više od 5.000 KM po jednom objektu, odnosno 50% troškova uvođenja grijanja na dizalicu toplote odnosno toplotnu pumpu te 50% troškova za nabavku kompaktnih podstanica, ali ne više od 4.000 KM po jednom objektu odnosno od 2.000 KM po jednom objektu za nabavku peći na pelet. U ovaj trošak ulazi i obavezan energetske pregled objekta kojeg aplikant treba da uradi za objekat u svom vlasništvu. Cilj donošenja navedne odluke, na osnovu koje su planirana i budžetska sredstva za navedene subvencije građanima, prvenstveno je smanjenje aerozagađenja na području grada Tuzle, kao i obezbjeđenje jeftinijeg i udobnijeg grijanja za građane Tuzle,

Treba napomenuti da je Grad Tuzla jedna od rijetkih lokalnih zajednica, koja je, imajući u vidu pomjeranje datuma održavanja lokalnih izbora, blagovremeno pripremila Budžet Grada Tuzle za period 01.01. do 31.12.2021. godine sa pratećim dokumentima i koji je na prijedlog gradonačelnika u februaru mjesecu 2020. godine usvojilo Gradsko vijeće Tuzle, čime je obezbjeđen kontinuitet u vršenju svih nadležnosti lokalne uprave.

Memorijalni centar „Kapija“

U 2020. godini, a u povodu 25. godišnjice od zločina na Kapiji, otvoren je Memorijalni centar „Kapija“, posvećen tuzlanskoj Kapiji, koji će djelovati kao organizaciona jedinica u okviru JU Centar za kulturu Tuzla. U okviru Memorijalnog centra Kapija, široj javnosti su dostupni svi prikupljeni i za prezentaciju obrađeni podaci, dokumenti, audiovizuelni snimci, audio snimci, fotografije, arhivska građa, novinski članci i sl. U prostoru Memorijalnog centra „Kapija“ predstavljene su fotografije žrtava, te lični predmeti žrtava zločina. Osim toga, jedan poseban dio je posvećen izvornoj arhivskoj dokumentaciji iz štampe koja je objavila izvještaje neposredno nakon tragičnog događaja, kao i primarna historijska građa. Na interaktivnom displeju su pohranjeni digitalizirani dokumenti koji se odnose na tuzlansku Kapiju, a posebno je važno istaći da su posjetiocima dostupni svi relevantni tekstovi vezani za suđenje i presudu ratnom zločincu Novaku Đukiću, koje je Gradu Tuzli i Memorijalnom centru Kapija ustupila Balkanska novinska istraživačka mreža (BIRN). Naknadno je urađena web stranica Memorijalnog centra, putem koje se može pristupiti virtuelnoj posjeti Memorijalnog centra i pregledu dokumentacije.

Kolegij gradonačelnika i komunikacija sa građanima

Uprkos situaciji sa pandemijom, gradonačelnik Grada Tuzle je, u izvršavanju svojih zakonom propisanih obaveza i nadležnosti, svakodnevno održavao radne sastanke sa službama za upravu, sjednice stručnog Kolegija gradonačelnika, kao savjetodavnog tijela, koje na zahtjev gradonačelnika raspravlja o bitnim pitanjima iz nadležnosti grada, kao jedinice lokalne samouprave i daje mišljenje i pruža pomoć gradonačelniku u vršenju poslova iz njegove nadležnosti. Rad Kolegija gradonačelnika je redovno praćen od strane medija, dok se informacije sa održanih kolegija redovno objavljuju i na službenoj web stranici Grada Tuzle (www.tuzla.ba)

Na sjednicama Kolegija gradonačelnika razmatrane su i usvajane odluke, rješenja, pravilnici i druga opšta akta za izvršavanje zakona i propisa, za koja je gradonačelnik nadležan da donese, u smislu člana 69. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 35/05), ali i akta koja su pripremala službe za upravu, stručne i druge službe i UO Zavod za urbanizam kao obrađivači, koje je gradonačelnik kao predlagач razmotrio i uz odgovarajuće prijedloge zaključaka uputio ka Gradskom vijeću Tuzle.

Tokom 2020. godine, održana je 21 sjednica Kolegija gradonačelnika sa ukupno 142 tačke dnevnog reda i 194 podtački dnevnog reda sa znatno više materijala, jer nerijetko jedna tačka ili podtačka sadrži u sebi više materijala (npr. više imovinsko-pravnih akata).

Pored sjednica Kolegija gradonačelnika, kojeg kao konsultativno tijelo, čine predstavnici svih službi, koji se najčešće sastaju u funkciji pripreme sjednica Gradskoga vijeća, gradonačelnik, u toku jedne godine, održi više od 250 radnih sastanaka sa gradskim službama i javnim preduzećima i ustanovama. Radni sastanci su vezani za jednu ili više tematskih oblasti, za rješavanje konkretnih projekata i aktivnosti, za pripremu Kolegija i slično.

Tokom 2020. godine nastavljena je uspješna praksa održavanja protokolarnih, radnih i sastanaka sa predstavnicima građana, organizacija civilnog društva, potencijalnim investitorima i dr. Ipak, pandemija COVID-a 19, koja je počela sredinom marta 2020. godine i trajala cijelu 2020. godinu uticala je i na broj i način održavanja ove vrste sastanaka. Sastanci koji su se održavali bili su uz pridržavanje higijensko-epidemioloških mjera ili putem informaciono-komunikacionih kanala. U nekim periodima je bilo i ograničeno kretanje što je dosta uticalo i na održavanje sastanaka. **I pored situacije sa pandemijom i ograničenjima u kontaktima, gradonačelnik je imao preko 350 sastanaka sa predstavnicima organizacija i udruženja građana, obrazovnim i vjerskim organizacijama i institucijama, mjesnim zajednicama, međunarodnim organizacijama, poslovnim sektorom, investitorima i dr.** U toku 2020. godine objavljene su 262 vijesti na web stranici Gradske uprave.

Iako se, uslijed pandemije, tokom 2020. godine radilo u otežanim uslovima, komunikacija sa strankama (građanima i pravnim licima) se odvijala nesmetano, uz prilagođavanje novonastaloj epidemiološkoj situaciji, što se najbolje vidi po ukupnim rezultatima upravnog rješavanja.

Na osnovu podataka o upravnom rješavanju, koji se evidentiraju i dostavljaju Kantonalnom ministarstvu pravosuđa i uprave, može se utvrditi da je, tokom 2020. godine, uprava Grada Tuzle imala u radu ukupno 54.782 upravna predmeta, od čega je 46.110 predmeta zaprimljeno 2020. godine, dok su 8.672 predmeta prenesena iz 2019. godine. Po zahtjevu stranke pokrenut je 34.621 predmet, a po službenoj dužnosti 20.161 predmet.

Tokom 2020. godine riješeno je 44.947 (82,05%) predmeta od ukupnog broja predmeta na rješavanju, dok je na kraju godine ostalo 9.835 (17,95%) neriješenih predmeta. Najveći broj neriješenih predmeta, odnosno 6.996 (71,13%) je iz nadležnosti Službe za prostorno uređenje i zaštitu okoline, od čega se 6.840 predmeta odnosi na postupke legalizacije bespravno izgrađenih objekata.

Imajući u vidu gore navedeno, kada bi se od ukupnog broja neriješenih predmeta oduzeo broj predmeta koji se odnose na postupke legalizacije bespravno izgrađenih objekata, broj neriješenih predmeta bi iznosio 2.995 (5,46%) od ukupnog broja predmeta na rješavanju u Gradu Tuzli.

U odnosu na 2019. godinu, u 2020. godini:

- broj riješenih zahtjeva povećan je za 2.899;
- broj zahtjeva koji su riješeni po skraćenom postupku uvećan je za 4,04%;
- broj tužbi za pokretanje upravnih sporova manji je za 17;

Takođe, u toku 2020. godine, po zahtjevu stranaka je izdato ukupno 113.571 uvjerenja o činjenicama o kojima se vodi službena evidencija.

Tokom 2020. godine, gradonačelnik je u svojstvu predlagača materijala uputio ka Gradskom vijeću Tuzle ukupno 336 raznih materijala, od čega su 4 plana, 126 odluka, 23 rješenja, 28 izvještaja, 30 inicijativa i informacija i 125 ostalih materijala.

Od ukupno 126 odluka, koje su razmatrane na sjednicama Kolegija gradonačelnika i predložene Gradskom vijeću Tuzle na usvajanje, jedan dio odluka se odnosio na stvaranje uvjeta i otklanjanje prepreka za gradnju na području grada Tuzla i olakšice za buduće graditelje, bez obzira da li su investitori fizička ili pravna lica, čime se kontinuirano doprinosilo poboljšanju poslovne klime i stvaranju uvjeta za razvoj privrede na području grada Tuzle. U 2020. godini redovno su donošene i odluke, kojima se uređuje pružanje pomoći građanima u stanju socijalne potrebe. S obzirom na činjenicu da je u 2020. godini došlo do izbijanja pandemije koronavirusa (COVID-19), na prijedlog gradonačelnika Gradsko vijeće je donijelo niz akata kojima se ublažavaju ekonomske posljedice izazvane pandemijom, a najznačajniji akti iz ove oblasti su:

- Odluka o privremenom oslobađanju plaćanja zakupnine za poslovne prostore koji su u vlasništvu Grada Tuzle

- Odluka o privremenom oslobađanju od obaveze plaćanja naknade za zauzimanje javnih površina, komunalne naknade i obaveze plaćanja zakupine i pratećih troškova korištenja prostora u evidenciji mjesnih zajednica na području grada Tuzle
- Odluka o davanju prethodne saglasnosti na odluku o oslobađanju od obaveze plaćanja iznosa participacije korisnika usluga za boravak djece u Javnoj ustanovi za predškolski odgoj i obrazovanje „Naše dijete“ Tuzla
- Pravilnik za dodjelu jednokratnih novčanih pomoći za lica kojima je prestao radni odnos u vrijeme trajanja stanja nesreće uzrokovane pandemijom koronavirusa COVID 19
- Pravilnik o načinu raspodjele bespovratnih finansijskih sredstava za subvencije fizičkim licima koja obavljaju samostalne djelatnosti i obrte registrovanim na području grada Tuzle s ciljem ublažavanja posljedica proglašenja stanja nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID-19)
- Pravilnik o načinu dodjele bespovratnih novčanih sredstava javnim preduzećima i javnim komunalnim preduzećima čiji je osnivač Grad Tuzla s ciljem ublažavanja ekonomskih posljedica proglašenja stanja nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID-19)
- Pravilnik o načinu dodjele bespovratnih finansijskih sredstava na ime jednokratne pomoći samostalnim djelatnostima u vlasništvu fizičkih lica sa područja grada Tuzle u cilju ublažavanja negativnih posljedica pandemije koronavirusa (COVID-19)
- Pravilnik o načinu dodjele bespovratnih finansijskih sredstava na ime finansijske pomoći samostalnim djelatnostima u vlasništvu fizičkih lica sa područja grada Tuzle u cilju ublažavanja negativnih posljedica epidemije koronavirusa
- Pravilnik o načinu raspodjele bespovratnih finansijskih sredstava za subvencije javnim preduzećima i javnim komunalnim preduzećima čiji je osnivač Grad Tuzla s ciljem ublažavanja posljedica proglašenja stanja nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID-19)

Kada su u pitanju planovi, koji je Gradonačelnik Tuzle predložio Gradskom vijeću na razmatranje i usvajanje, isti tretiraju različite oblasti iz nadležnosti grada, kao jedinice lokalne uprave i samouprave, kao što je građenje i prostorno uređenje, zaštita i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, povratak itd. Pomenuti ćemo samo neke, koji su usvojeni tokom 2020. godine:

- Zoning plan privredne zone „Šići“
- Regulacioni plan Prostorne cjeline „Topolica“ u Tuzli (u formi nacrtu)
- Regulacioni plana dijela prostorne cjeline „Sjenjak 1“ i prostorne cjeline „Sjenjak 2“ u Tuzli (u formi nacrtu)

Kada je u pitanju stvaranje uvjeta za gradnju stambenih, privrednih, komunalnih i drugih objekata na području Tuzle i olakšice graditeljima (fizičkim i pravnim licima), u toku 2020. godine predložene su i usvojene između ostalih i slijedeće odluke:

- više Odluka o opterećenju zemljišta pravom građenja na lokalitetu poslovne zone „Kreka sjever“ u Tuzli putem javnog nadmetanja – licitacije, kojima je pod povoljnim uvjetima, uspostavljanjem prava građenja na lokalitetu „Kreka sjever“ u Tuzli, potencijalnim investitorima dato zemljište za gradnju proizvodnih objekata, OSTAJE jer ih je bilo i u 2020.
- Pravilnik o upravljanju i održavanju objekata socijalnog stanovanja (izgrađenih po projektima CEB II i RSP)
- Odluka o prosječnoj konačnoj cijeni stambenog prostora iz prethodne godine,
- Više Odluka o utvrđivanju javnog interesa (za izgradnju elektroenergetskog objekta, za izgradnju saobraćajnog priključka lokalne ceste na regionalnu cestu i slično)
- Usvojeno je desetina odluka iz oblasti prostornog uređenja i građenja, kao preduvjet za novu gradnju i razvoj na području Tuzle, kao što su: Odluka o pristupanju izradi

Regulacionog plana sjeverne strane Klosterske ulice u Tuzli, Odluka o pristupanju izradi Regulacionog plana prostorne cjeline „Hendek-Pazar“ u Tuzli, Odluka o izmjenama i dopunama odluke o provođenju Prostornog plana Grada Tuzle za period 2010-2030. godine, Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o provođenju Regulacionog plana prostorne cjeline Slatina 1 u Tuzli, Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o provođenju izmjene Regulacionog plana prostorne cjeline Stupine u Tuzli.

Od ostalih odluka i drugih dokumenta, koje je gradonačelnik predložio, a Gradsko vijeće usvojilo pomenut ćemo samo neke:

- Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača i odobravanju pribavljanja poslovnog prostora u vlasništvo Grada Tuzle za potrebe JU za predškolski odgoj i obrazovanje „Naše dijete“ Tuzla
- Odluka uslovima, kriterijima i postupku dodjele sredstava za sufinansiranje mjera smanjenja aerozagađenja na području grada Tuzle
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o davanju u zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države na području Grada Tuzle
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o davanju u zakup poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža
- Odluka o pojednostavljenju procesa pribavljanja dokumentacije u postupku ostvarivanja prava na jednokratne novčane pomoći iz Budžeta Grada Tuzle za vrijeme trajanja stanja nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji gradskih organa uprave i stručnih službi Grada Tuzle
- Prijedlog projekata prevencije koji će se sufinansirati iz sredstava zaštite i spašavanja tokom 2020. godine

Osim akata, koje je predložio Gradskom vijeću, gradonačelnik je kao što je ranije spomenuto donosio i opšta i pojedinačna akta iz svoje nadležnosti. Iz nadležnosti gradonačelnika usvojeno je 138 raznih opštih i više stotina pojedinačnih akata.

Kada su u pitanju opšta akta, tokom 2020. godine usvojeno je i objavljeno u „Službenom glasniku Grada Tuzle“, 138 opštih akta ili propisa, od čega je gradonačelnik donio 127 odluka iz svoje nadležnosti, a ostali usvojeni dokumenti su programi, pravilnici, uputstva i ostala opšta akta. Napominjemo, da se „Službeni glasnici Grada Tuzle“, objavljuju i na web stranici www.tuzla.ba, tako da su sve odluke, koje je usvojilo Gradsko vijeće Tuzla i gradonačelnik Grada Tuzle dostupni svim građanima.

Kada su u pitanju akti, koje je donosio gradonačelnik u 2020. godini, pomenuti ćemo samo neke najznačajnije, kao što su:

- Odluka o utvrđivanju konačne rang liste korisnika s iznosima dodijeljenih sredstava za subvencioniranje kamate za rješavanje stambenog pitanja mladih
- Odluka o prenamjeni namjenskih sredstava, koja se po propisima Federacije Bosne i Hercegovine ostvaruju u Budžetu Grada Tuzla za period 1. 1. do 31. 12. 2020. godine, radi otklanjanja zdravstvenih, socijalnih i ekonomskih posljedica uzrokovanih pandemijom koronavirusa (COVID -19)
- Odluka o odabiru korisnika bespovratnih finansijskih sredstava za subvencije fizičkim licima koja obavljaju samostalne djelatnosti i obrte registrovanim na području Grada Tuzla s ciljem ublažavanja posljedica stanja nesreće uzrokovane pojavom Koronavirusa (COVID-19)

- Odluka o proglašenju stanja prirodne nesreće zbog opasnosti od poplava i klizišta na području Grada Tuzla
- Više Odluka o dodjeli sredstava za potrebe nabavke i ugradnje mjerno regulacionih stanica i kompaktno toplinskih podstanica
- Više Odluka o dodjeli sredstava za sufinansiranje mjere smanjenja aerozagađenja „nabavka i ugradnja toplotne pumpe s pratećom opremom i radovima“
- Više Odluka o dodjeli sredstava za sufinansiranje mjere smanjenja aerozagađenja „utopljavanje“ objekta, odnosno nabavka i ugradnja materijala za izolaciju vanjskih zidova i tavanice objekta, kao i nabavka i ugradnja vanjske stolarije
- Više Odluka o dodjeli sredstava za sufinansiranje mjere smanjenja aerozagađenja „nabavka i ugradnja kotlova s isključivim pogonom na drvenu biomasu – peći na pelet“
- Odluka o izmjenama Odluke o uslovima, kriterijima i postupku dodjele sredstava za finansiranje rada i realizaciju programskih ciljeva organizacija i udruženja iz oblasti branilačko-invalidske zaštite s područja općine Tuzla
- Odluka o izdvajanju sredstava iz Tekuće rezerve Budžeta Grada Tuzla za 2020. godinu, po projektu „Program oporavka od poplava – intervencija u stanogradnji“, JKP Vodovod i kanalizacija doo Tuzla
- Odluka o izmjenama Odluke o načinu raspoređivanja finansijskih sredstava iz Budžeta Grada Tuzla neprofitnim organizacijama po LOD metodologiji
- Odluka o izdvajanju sredstava iz Tekuće rezerve Budžeta Grada Tuzla za 2020. godinu, UG roditelja i prijatelja djece s dijabetesom „Novi horizonti“ Tuzla
- Odluka o proglašenju stanja prirodne nesreće uzrokovane olujnim nevremenom i enormno velikim padavinama na području Grada Tuzla
- Odluka o provođenju provjere vjerodostojnosti diploma i svjedočanstava zaposlenih u gradskoj upravi Tuzle
- Izmjena Općih uslova za privremeno zauzimanje javne površine u svrhu postavljanja bašta uz ugostiteljske objekte
- Pravilnik o načinu raspodjele finansijskih sredstava iz Budžeta Grada Tuzla medijskim subjektima 5 121 6. Instrukcija o organizaciji rada gradskih organa uprave, stručnih službi Grada Tuzla i Gradskog pravobranilaštva u periodu stanja nesreće uzrokovano pojavom koronavirusa (COVID-19)
- Pravilnik o utvrđivanju uslova i postupka za ostvarivanje prava na novčanu podršku za proljetnu sjetvu u 2020. godini
- Pravilnik o izmjeni Pravilnika o kriterijima i postupku raspodjele sredstava za finansiranje/sufinansiranje kulturnih i sportskih manifestacija i tako dalje.

Inicijative, koje je gradonačelnik Grada Tuzle, uputio ka višim nivoima vlasti

Zbog pravnih praznina u pravnom sistemu Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Tuzlanskog kantona, kao i zbog nerijetko neadekvatnih zakonskih i drugih rješenja, kojima se potencijalno nanosi šteta jedinicama lokalne samouprave, gradonačelnik Grada Tuzle je samostalno i/ili uz podršku Gradskog vijeća i Saveza općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine u 2020. godini, ali i u prethodnim godinama uputio niz inicijativa višim nivoima vlasti sa prijedlogom, kako bi trebala izgledati zakonska i druga rješenja, a sve sa ciljem zastupanja prava i interesa građana Tuzle na način propisan odredbom člana 15, stav 1. alineja 1. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 49/06 i 51/09), prema kojoj načelnik/gradonačelnik zastupa i predstavlja jedinicu lokalne samouprave.

Aktivnosti gradonačelnika i/ili Gradskog vijeća Tuzla na podnošenju inicijativa za donošenje novih ili izmjenu postojećih zakona i podzakonskim aktima u 2020. godini, bila su u velikom dijelu uslovljena pandemijom uzrokovanom koronavirusom (COVID -19). Naime, pokazalo se da svi nivoi vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine nemaju dovoljno sredstava, kako bi se odgovorilo potrebama građana, zdravstvenog sistema i privrednih subjekata u vrijeme pomenute pandemije. S druge strane, značajna namjenska sredstva, koja se ubiru po zakonima i propisima Federacije Bosne i Hercegovine ili zakonima i propisima kantona mogu se koristiti samo za namjene propisane zakonom, odnosno propisom. Kao primjer navesti ćemo naknadu za skloništa, koja se u skladu sa članom 54. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine FBiH“, broj 39/03, 22/06 i 43/10) može koristiti samo za izgradnju i održavanje skloništa i zaklona, kao i za kapitalne investicije po kojima je predviđena izgradnja skloništa.

Iz navedenih razloga, gradonačelnik Grada Tuzle je podnio Vladi Federacije Bosne i Hercegovine i Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, nekoliko inicijativa za donošenje zakona temporalnog važenja (dok traje pandemija uzrokovana koronavirusom- COVID 19), kao što su:

- Inicijativa za donošenje Zakona o korištenju sredstava od naknade za izgradnju javnih skloništa za pomoć građanima i privrednim i drugim subjektima za sprečavanje i otklanjanje posljedica pandemije uzrokovane koronavirusom (COVID 19) ili Uredbe sa zakonskom snagom o korištenju sredstava od naknade za izgradnju javnih skloništa za pomoć građanima i privrednim i drugim subjektima za sprečavanje i otklanjanje posljedica pandemije uzrokovane koronavirusom (COVID 19);

- Putem Saveza općina i gradova Federacije BiH, podnesena je inicijativa za donošenje Zakona o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica, kojim bi se sva namjenska sredstva, koja se ubiru po zakonima i propisima Federacije Bosne i Hercegovine u periodu dok traje stanje nesreće i 6 (šest) mjeseci po prestanku stanja nesreće (član 12.Zakona) mogu koristiti za ublažavanje ekonomskih, socijalnih i zdravstvenih posljedica pandemije uzrokovane koronavirusom (COVID 19);

- Nakon što je Zakon o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica („Službene novine Federacije BiH“, broj 28/20) stupio na snagu 08.05.2020. godine, isti je važio za vrijeme stanja nesreće proglašene Odlukom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o proglašenju nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID- 19) na području Federacije BiH V.broj 408/2020 od 16.03.2020. godine i 60 dana po prestanku stanja nesreće, dakle do 31.07.2021. godine. Kako nisu ni izbliza sanirane negativne ekonomske posljedice, uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID 19), te kako su građani bili i dalje u stanju socijalne potrebe zbog navedenih okolnosti, smatralo se da je potrebno da se produži važnost Zakona o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica, kako bi se namjenska sredstva i dalje mogla koristiti za ublažavanje ekonomskih, zdravstvenih i socijalnih posljedica uzrokovanih pandemijom koronavirusa. Iz navedenih razloga gradonačelnik je uputio Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine i Vladi Federacije Bosne i Hercegovine Inicijativu za donošenje Zakona o izmjeni Zakona o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 28/20) po SKRAĆENOM postupku, kojim bi se rok za korištenje namjenskih sredstava iz člana 12. Zakona produžio do 31.12.2020. godine.

Osim toga gradonačelnik je putem Gradskog štaba civilne zaštite uputio Federalnom štabu civilne zaštite nekoliko inicijativa, vezanih za otklanjanje ograničenja bilo koje vrste, a kojima se ne ugrožava zdravlje stanovništva Federacije Bosne i Hercegovine. Kao primjer navest ćemo Inicijativu za dopunu Naredbe Federalnog štaba civilne zaštite broj:12-40-6-148-34/20 od 20.03.2020. godine, kojom je bilo uvedena zabrana kretanje osobama mlađim od 18 godina i starijim od 65 godina na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine i kojom Inicijativom je

zatraženo od FŠCZ da omogući kretanje ovih kategorija stanovništva u određenim terminima, po uzoru na druge zemlje.

Poznato je da je Skupština Tuzlanskog kantona na svojoj sjednici održanoj dana 08.05.2020. godine, donijela Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica (“Službene novine Tuzlanskog kantona”, broj 6/20), gdje je u obrazloženju obrađivača i predlagača materijala (Vlade TK i Ministarstva za boračka pitanja TK), bilo naznačeno kako se radi “samo” o usklađivanju sa Federalnim Zakonom o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica (“Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine”, broj 54/19).

Sve boračke organizacije i udruženja grada sa područja grada Tuzle, obratile su se gradonačelniku i gradskim službama za pripremu Inicijative za donošenje Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine TK“ br. 5/12, 5/14, 12/16 i 6/20) sa ciljem da se pojedine odredbe navedenog kantonalnog zakona usklade sa odredbama Federalnog Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica (“Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine”, broj 54/19) i Federalnog Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica (“Službene novine Federacije BiH”, broj 33/04, 56/05, 70/07, 9/10 i 90/17) i otkloni potencijalna neravnopravnost određene kategorije branilaca sa područja Tuzlanskog kantona stavljaju u u pogledu ostvarivanja njihovih prava u odnosu na druge branioce, kako u ovom Kantonu, tako i u Federaciji Bosne i Hercegovine. Gradonačelnik je sa nadležnim službama u ovom slučaju bio servis, boračkim organizacijama i udruženjima, koje su pripremljeni materijal u vidu inicijative prosljedili Skupštini Tuzlanskog kantona.

Kako bi se otklonile potencijalne nepravilnosti tijekom izbornog procesa, kao što su trgovina mjestima u biračkim odborima, spriječila moguće zloupotrebe i osigurala tajnost glasanja, gradonačelnik je Centralnoj izornoj komisiji-Središnjem izbornom povjerenstvu uputio Inicijativu za donošenje Pravilnika o izmjeni Pravilnika o provođenju izbora u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 29/18, 62/18, 69/18 i 25/20). Izbori treba da garantiraju najviše demokratske standarde, posebno aktivno i pasivno biračko pravo, kao jedno od osnovnih ljudskih, građanskih i političkih prava, i zato obezbjeđenje pravilnog i zakonitog izbornog procesa doprinosi ukupnom unapređivanju i zaštiti ovih prava. Navedeno podrazumijeva, da svi politički subjekti, koji se kandiduju mogu da se takmiče po jednakim uslovima pred zakonom. Dakle, svaki državljanin Bosne i Hercegovine sa navršених 18 godina života ima pravo da bira i da bude biran, a da bi ostvario svoje biračko pravo tajnost njegovog glasa mora biti zagarantirana, na način da se spriječe sve potencijalne nepravilnosti, koje dovode u sumnju legalnost i integritet cjelokupnog izbornog procesa., što je bio cilj inicijative upućene Centralnoj izornoj komisiji-Središnjem izbornom povjerenstvu.

Gradonačelnik je tokom 2020. godine obnovio svoje inicijative, koje je ranije dostavio višim nivoima vlasti, a ticale su se donošenja zakona važnih za funkcionisanje lokalne samouprave, -Inicijativa za izmjenu zakona i podzakonskih akata iz oblasti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i zaštite od požara sa ciljem stvaranja pravnih pretpostavki, da se iz sredstava za zaštitu i spašavanje opremaju profesionalne vatrogasne jedinice. Radi se o slijedećim zakonima i podzakonskim aktima: Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“ , broj : 33/03, 22/06 i 43/10), Odluka o uslovima i načinu korištenja sredstava ostvarenih po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“ , broj : 4/12 i 80/13) i Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Federacije BiH“ , broj : 64/09). Imajući u vidu značaj vatrogasne djelatnosti te da zaštita od

požara i vatrogastvo čine sastavni dio jedinstvenog sistema zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, cilj ove inicijative, koja j upućena nadležnim organima putem Saveza općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine je da se važećim propisima iz ove oblasti potrebno omogućiti korištenja sredstava ostvarenih po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća za opremanje, finansiranje i obuku i profesionalnih vatrogasnih jedinica;

-Inicijativa za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stvarnim pravima, s ciljem otklanjanja prepreka u raspolaganju imovinom jedinica lokalne samouprave, a posebno građevinskog zemljišta;

-Inicijativa za donošenje novog Zakona o građevinskom zemljištu;

-Inicijativa za donošenje Zakona o dopuni Zakona o javnim nabavkama, a osnovni cilj iste je otklanjanje neravnopravnosti u sistemu javnih nabavki i poslovanju pojedinih ugovornih organa, odnosno pravnih osoba u vlasništvu ili većinskom vlasništvu Bosne i Hercegovine, Entiteta, kantona, gradova i općina (pravne osobe iz člana 4. stav 1. tačka a) Zakona o javnim nabavkama(„Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 39/14)) u odnosu na pravne osobe u privatnom ili većinskom privatnom vlasništvu, do koje dolazi kod nabavke roba radi dalje prodaje.

U ranijem vremenskom periodu, gradonačelnik je pokrenuo više inicijativa prema višim nivoima vlasti, od kojih ćemo pomenuti samo najznačajnije:

-Inicijativa za pristupanje izmjenama Ustava Federacije Bosne i Hercegovine s ciljem stvaranja funkcionalnijeg i ekonomičnijeg ustavnog i pravnog uređenja u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i obezbjeđenja ravnopravnosti svih naroda i građana koji žive na prostoru Federacije Bosne i Hercegovine, bez obzira odakle dolazili. O navedenoj inicijativi javnost je upoznata putem sredstava javnog informisanja, a njenom realizacijom otkočio bi se proces ustavnih promjena i umjesto nepovjerenja i mržnje, stekli bi se uslovi za stvaranje povjerenja među narodima i bratstva o čemu bi imali koristi svi građani u Federaciji BiH, uključujući i građane Tuzle;

-Inicijativa za izmjene i dopune Zakona o pripadnosti javnih prihoda sa ciljem otklanjanja neravnopravnosti između pojedinih kantona, gradova i općina u Federaciji BiH u odnosu na Sarajevski kanton i općine u navedenom kantonu,

-Inicijativa za regulisanje prava raspolaganja na nekretninama Rudnika „Kreka“ Tuzla, za bivše pogone, Rudnik „Lipnica“ i Rudnik „Bukinje“ u Tuzla, s ciljem da se imovina u vlasništvu Rudnika „Kreka“, a koja se ne koristi i ima svu potrebnu infrastrukturu, da na korištenje Gradu Tuzli radi daljnjeg egzistiranja, a time širenja poslovnih inkubatora.

U prethodnim godinama prihvaćene su inicijative Gradskog vijeća Tuzla i gradonačelnika Grada Tuzle za donošenje zakona od značaja za život građana i uređenje odnosa u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao npr. Inicijativa za donošenje Zakona o gradu Tuzla, Inicijativa za donošenje Zakona o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda preduzeca EP BiH, Inicijativa za donošenje seta sistemskih zakona vezanih za prirodnu nesreću iz 2014. godine, te su od strane Federalnog parlamenta, na prijedlog Vlade Federacije BiH doneseni adekvatni zakoni. Naprijed pobrojane aktivnosti su svakako rezultat rada Gradskog vijeća, gradonačelnika Grada Tuzle i gradske administracije.

3.1. Stanje u oblasti upravljanja ljudskim resursima/ državnoj službi

U okviru ovlaštenja utvrđenih Ustavom, zakonom, Statutom grada Tuzla i drugim propisima, gradonačelnik rukovodi svim gradskim službama i upravnom organizacijom. U okviru tih ovlaštenja gradonačelnik je zadužen za provođenje Zakona o državnoj službi u TK te donosi

pojedinačne akte koji se odnose na upravno rješavanje i rješavanje o pravima, dužnostima i odgovornostima državnih službenika i namještenika u Gradu Tuzli. U rukovođenju i organizovanju poslova i zadataka u okviru gradskih službi gradonačelniku pomažu pomoćnici gradonačelnika za službe za upravu i rukovodioci stručnih službi u skladu sa ovlaštenjima koja je na njih gradonačelnik prenio, kao i direktor UO Zavod za urbanizam.

Imajući u vidu da je 2020. godina u najvećem dijelu bila obilježena pandemijom uzrokovanom corona-virusom (SARS CoV 2), rad uposlenika u gradskoj upravi od početka pandemije bio je u potpunosti određen epidemiološkom situacijom i odvijao se u skladu sa svim preporukama i naredbama kriznih štabova Grada, Kantona i Federacije. S tim u vezi, postupajući po Naredbi Kriznog stožera Federalnog ministarstva zdravstva i Preporukama Kriznog štaba Grada Tuzle od 11.3.2020. godine, Gradonačelnik je utvrdio Mjere u vezi sa organizacijom rada u službama za upravu, stručnim službama, upravnoj organizaciji i gradskom pravobranilaštvu Grada Tuzle koje sadrže naredbe i preporuke koje se odnose na postupanje svih uposlenika tokom boravka i rada u službenim prostorijama, kao i Procedure i uputstva za pristup informacionom sistemu Grada prilikom rada od kuće. Instrukcijom o organizaciji rada gradskih organa uprave, stručnih službi Grada Tuzle i Gradskog pravobranilaštva u periodu stanja nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID-19), koju je Gradonačelnik donio 22.4.2020. godine, utvrđeni su modaliteti organizacije rada u gradskoj upravi za vrijeme pandemije. Instrukcija se tokom cijele 2020. godine primjenjivala u skladu sa epidemiološkom situacijom i preporukama i naredbama kriznih štabova. Postupajući u skladu sa Naredbom Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva, broj: 01-33-3510/20 od 12.6.2020. godine, Gradonačelnik je donio i Krizni plan pripravnosti i odgovora na pojavu koronavirusa (Covid-19) u gradskoj upravi Tuzle, broj: 02/40-A-6741-2020 od 15.6.2020. godine.

U toku 2020. godine uzimajući u obzir specifičnost i neizvjesnost situacije uzrokovane pandemijom, na osnovu prijedloga službi da se u cilju boljeg i efikasnijeg obavljanja poslova iz nadležnosti nekih gradskih službi izvrše određene korekcije pojedinih radnih mjesta državnih službenika i namještenika, u dijelu kojim se preciznije definišu pojedini elementi radnog mjesta (opis poslova, pozicija radnog mjesta, složenost poslova i broj izvršilaca) u dva navrata u toku godine vršene su izmjene i dopune Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji gradskih organa uprave i stručnih službi Grada Tuzle.

Navedenim izmjenama i dopunama Pravilnika zadržan je koncept dosadašnje organizacije gradske uprave, u čijem sastavu se sada nalazi 10 (deset) gradskih službi za upravu, 3 (tri) stručne službe i 1 (jedna) upravna organizacija, u okviru kojih su sistematizovana radna mjesta za 516 uposlenika od kojih 211 državnih službenika i 299 namještenika, kao i za 6 uposlenika koji nemaju status državnih službenika i namještenika (gradonačelnik, savjetnik gradonačelnika, sekretar Gradskog vijeća, direktor Upravne organizacije), što je u odnosu na sadašnje stanje isti broj sistematizovanih radnih mjesta.

Broj zaposlenih se u toku 2020. godine kretao od 405 zaposlenih na dan 1.1.2020. godine do 409 zaposlenih na dan 31.12.2020. godine.

Ukupan broj zaposlenih u 2020. godini je manji od broja zaposlenih u prethodnim godinama, tako je na dan 31.12.2016. u gradskoj upravi bilo zaposleno 436, 31.12.2017. godine – 425, 31.12.2018. godine – 415 zaposlenih, 31.12.2019. godine – 409 uposlenih.

U 2020. godini za 18 zaposlenika je prestao radni odnos u gradskoj upravi. Za 7 zaposlenih (2 državna službenika i 5 namještenika) doneseno je rješenje o prestanku radnog odnosa zbog ispunjavanja uslova za ostvarivanje prava na starosnu penziju. Za 1 zaposlenika radni odnos je prestao postupajući po njenom zahtjevu koji se odnosio na ostvarivanje prava na prijevremenu starosnu penziju (1 namještenik), za 7 uposlenika radni odnos je prestao istekom perioda pripravnčkog staža (Vatrogasci – pripravnici), a za 3 uposlenika radni odnos je prestao istekom perioda na koji su primljeni u radni odnos na određeno vrijeme (Vatrogasci – vozači).

U toku 2020. godine upućena su dva zahtjeva Agenciji za državnu službu za objavljivanje konkursa za popunjavanje upražnjenih radnih mjesta državnih službenika, i to: Urbanističko-

građevinski inspektor u Službi za inspekcijske poslove – 2 izvršioca (jedan konkurs), i Starješina vatrogasne jedinice i Zamjenik starješine vatrogasne jedinice u Službi civilne zaštite (1 konkurs). Okončane su konkursne procedure po javnom konkursu u Službi za inspekcijske poslove za dva izvršioca na radnom mjestu Urbanističko-građevinski inspektor, od čega je jedan primljeni državni službenik prije raspisivanja konkursa bio zaposlen u UO Zavod za urbanizam, tako da je faktički broj državnih službenika povećan za samo jednog državnog službenika. Za dvije pozicije u Službi civilne zaštite konkurs je okončan u 2021. godini.

Upraznjena radna mjesta državnih službenika za čijom popunom je iskazana potreba popunjavana su i putem sporazumnog preuzimanja državnih službenika iz drugih organa državne službe na području TK, u skladu sa odredbama člana 34. Zakona o državnoj službi u TK, te internim premještajima unutar organa. Sporazumima su preuzeta 2 državna službenika iz drugih organa državne službe na području Tuzlanskog kantona, a 1 državna službenica se u toku 2020. godine vratila u državnu službu sa neplaćenog odsustva.

Što se tiče radnih mjesta namještenika, u toku 2020. godine okončane su procedure za popunu 7 radnih mjesta pokrenute u 2019. godini (4 u Službi za komunalne poslove, izgradnju i poslove mjesnih zajednica i 3 u Službi civilne zaštite).

Određeni broj upražnjenih radnih mjesta državnih službenika i namještenika popunjavan je internim premještajima unutar gradske uprave.

U Službi civilne zaštite 3 radna mjesta namještenika (vatrogasac- vozač) bila su popunjavana na određeno vrijeme do okončanja javnog oglasa, a u skladu sa odredbama Zakona o državnoj službi u TK.

U toku 2020. godine provedena je procedura i u radni odnos primljeno je 7 vatrogasaca pripravnika u trajanju od 6 mjeseci (period pripravničkog staža trajao je od 1. 5.2020. godine do 31.10.2020. godine).

U toku 2020. godine Grad Tuzla je raspisao 2 javna poziva za prijem lica na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa, te po tom osnovu je u 2020. godini angažovano ukupno 12 lica visoke stručne spreme. Ovom broju treba dodati još 4 lica koja su stručno osposobljavanje započela u 2020. godini po javnom pozivu provedenom u toku 2019. godine. Tako da je sa ukupno 16 lica u toku 2020. godine sklopljen ugovor o stručnom usavršavanju bez zasnivanja radnog odnosa u Gradu Tuzli.

U skladu sa odredbama člana 44. Zakona o državnoj službi u TK, kojim je utvrđena obaveza ocjenjivanja rada državnih službenika i namještenika, i odredbama Uredbe o pravilima, načinu i kriterijima ocjenjivanja rada državnih službenika i namještenika u organima državne službe u Tuzlanskom kantonu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 2/18), izvršena su ocjenjivanja radnog učinka državnih službenika i namještenika. U skladu sa odredbama člana 5. Uredbe o pravilima, načinu i kriterijima ocjenjivanja rada državnih službenika i namještenika u organima državne službe u Tuzlanskom kantonu („Službene novine TK“, broj: 1/18), nije ocijenjen rad državnih službenika koji su na radu proveli manje od polovine perioda koji se ocjenjuje.

Stručna služba za poslove gradonačelnika u skladu sa obavezama utvrđenim Zakonom i odredbama člana 11. Pravilnika o stručnom usavršavanju državnih službenika i namještenika u gradskim organima uprave, stručnim i drugim službama Grada Tuzla („Službeni glasnik Grada Tuzla“, broj: 6/16) izrađuje godišnji program organizovanog stručnog usavršavanja uposlenika gradskih službi, prati realizaciju stručnog usavršavanja uposlenika, pod kojim se podrazumijeva učešće uposlenika u raznim oblicima stručnog usavršavanja koja organizuju ovlaštene organizacije u Bosni i Hercegovini i inostranstvu (kursevi i obuke, stručni sastanci, konsultacije i tematske rasprave, seminari i stručna savjetovanja, i dr.), te vodi evidenciju o stručnom usavršavanju uposlenika gradskih službi. Gradonačelnik je 28.2.2020. godine donio Program organizovanog stručnog usavršavanja uposlenika gradskih službi u 2020. godini, broj: 02/30-A-4595-2020, kojim je planirano održavanje tri in-house obuke (u koordinaciji sa Agencijom

za državnu službu FBiH), obavezne interne, specijalističke obuke za matičare, praktičnih obuka za predstavnike partnerskih jedinica lokalne samouprave u okviru MEG projekta, općih i specijalističkih obuka za državne službenike i namještenike u organizaciji Agencije za državnu službu FBiH, kao i prisustvo državnih službenika eksternim obukama posebno u oblasti interne revizije, javnih nabavki i finansijsko-računovodstvenoj oblasti. Zbog pandemije koronavirusom, Program organizovanog stručnog usavršavanja u 2020. godini nije realizovan u potpunosti, posebno u dijelu koji se odnosi na nemogućnost organiziranje svih in-house obuka zbog nepovoljne epidemiološke situacije, kao i prisustva državnih službenika planiranim eksternim obukama. Ostali sadržaji u okviru planiranog stručnog usavršavanja uposlenika gradske uprave Tuzle realizirani su uglavnom u on-line formi, putem IT platformi (ZOOM i druge aplikacije). Imajući u vidu sve navedeno, a prema podacima iz izvještaja državnih službenika i namještenika, i izvještaja Agencije za državnu službu FBiH, u toku 2020. godine evidentirano je 234 pohađanja različitih oblika stručnog usavršavanja kojim je obuhvaćeno 87 državnih službenika i namještenika u Gradu Tuzli.

Krajem 2020. godine, gradonačelnik je donio Odluku o provjeri vjerodostojnosti diploma i svjedočanstava zaposlenih u gradskoj upravi. Osnovni razlog za donošenje ove Odluke je opredjeljenje gradske uprave Tuzla da se osigura poštovanje i primjena principa zakonitosti, transparentnosti i javnosti u državnoj službi. Cilj provođenja provjere vjerodostojnosti diploma i svjedočanstava uposlenih u gradskoj upravi Tuzle jeste otklanjanje bilo kakvih sumnji i nedoumica u pogledu vjerodostojnosti istih te jačanje povjerenja građana u rad gradskih organa uprave i stručnih službi Grada Tuzle.

Provjerom vjerodostojnosti diploma i svjedočanstava obuhvaćeni su državni službenici i namještenici zaposleni u gradskoj upravi Tuzle kao i lica koja nisu državni službenici ali se njihov radno-pravni status reguliše Zakonom o državnoj službi u Tuzlanskom kantonu („Službene novine TK“, broj: 7/17, 10/17, 10/18 i 14/18). Postupak provjere vjerodostojnosti diploma i svjedočanstava još nije okončan jer se čekaju povratne informacije od jednog broja obrazovnih ustanova, naročito onih izvan BiH.

Pored navedenih aktivnosti u toku 2020. godine, provođeno je i niz drugih postupaka koji se odnose na ostvarivanje prava i dužnosti iz radnog odnosa uposlenih, postupajući po zahtjevima uposlenika ili po službenoj dužnosti.

3.2. Međunarodna saradnja i projekti

Kao i prethodnih godina, i za 2020. godinu se može konstatovati da je Grad Tuzla i dalje jedna od vodećih lokalnih uprava u BiH po uspostavljenim međunarodnim kontaktima, saradnji sa inostranim subjektima i učešću u projektima i programima iz oblasti međunarodne saradnje. Kada je u pitanju saradnja sa inostranim subjektima, na njen intenzitet i kvalitet svakako utiče i veoma pozitivan imidž Tuzle kao otvorenog i multikulturalnog grada, grada intenzivnog održivog razvoja i profesionalnog i savremenog pristupa definiranju i realizaciji strateških ciljeva.

Za ostvarivanje saradnje sa inostranim subjektima i za apliciranje na međunarodne fondove je veoma važna činjenica da su Gradsko vijeće i izvršna vlast prepoznali važnost razvijanja ove saradnje, te da bez ovakve vizije i liderske uloge u planiranju i realizaciji svih aktivnosti, ne bi bilo moguće ni postići rezultate, koje Grad Tuzla i na ovom planu evidentno postiže. I na oblast međunarodne saradnje, kao i na sve druge oblasti, uticala je pandemija koronavirusa, koja je, prije svega, uticala na broj kontakata, ali i na smanjenje aktivnosti planiranih u okviru međunarodnih projekata, te njihovo prilagođavanje uslovima pandemije.

Kada govorimo o konkretnim projektima iz oblasti međunarodne saradnje, važna je i činjenica da je Grad Tuzla, kao aplikant ili partner na dosadašnjim projektima pokazao veliki nivo profesionalnosti i pouzdanosti, što je jedna od bitnih referenci, kako kod pronalaženja partnera, tako i kod pripreme i evaluacije projekata od strane EU i drugih međunarodnih donatora.

U ovom periodu, realizirano je i u toku je realizacija nekoliko desetina projekata iz različitih oblasti djelovanja i rada gradske uprave, među kojima su i četiri projekta koji se finansiraju/sufinansiraju iz EU fondova, kao što su IPA II (Instrument predpristupne pomoći – Prekogranična saradnja) i INTERREG – Prekogranična saradnja), Program Evropa za građane (Europe for Citizens Programme) i fonda Generalnog direktorata Evropske Unije za civilnu zaštitu i operacije humanitarne pomoći (Directorate General for European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations).

Poznato je da su aplikacije za dodjelu sredstava iz ovih fondova najzahtjevnije i smatramo to velikim uspjehom gradske uprave Tuzle, koja je prema našim saznanjima najuspješnija lokalna samouprava u Bosni i Hercegovini u dobijanju sredstava iz EU i drugih međunarodnih fondova.

U skladu sa nadležnostima propisanim Zakonom o principima lokalne samouprave, a prema kojima gradonačelnik „predstavlja i zastupa grad“, te „realizira saradnju jedinice lokalne samouprave s drugim općinama, gradovima, međunarodnim i drugim organizacijama, u skladu sa odlukama i zaključcima vijeća i njegovih radnih tijela“, i u 2020. godini smo, koliko su to okolnosti izazvane pandemijom dozvoljavale, intenzivno radili na njegovanju i razvijanju saradnje sa prijateljskim gradovima, pokrajinama i regijama, kao i na uspostavljanju novih odnosa saradnje sa drugim gradovima, kao i sa građanima Tuzle i BiH koji žive u inostranstvu (dijaspora) i sa njihovim udruženjima.

Odlukom o organizaciji i djelokrugu rada uprave Grada Tuzle, te Odlukom o osnivanju Stručne službe za poslove gradonačelnika, definisano je da „Stručna služba za poslove gradonačelnika obavlja stručne, savjetničke, administrativno-tehničke i druge poslove za potrebe gradonačelnika i pomaže gradonačelniku u koordinaciji i usmjeravanju rada gradskih organa uprave i stručnih službi Grada Tuzle“, između ostalog i za „poslove na ostvarivanju međunarodne saradnje i realizacije projekata sa inostranim subjektima, ambasadama, međunarodnim organizacijama, institucijama BiH nadležnim za evropske integracije i organima i institucijama Evropske unije“. U okviru Stručne službe za poslove gradonačelnika formirano je Odjeljenje za razvojno planiranje i upravljanje razvojem, u kojem su sistematizirana radna mjesta i za pripremu i realizaciju razvojnih projekata te upravljanje projektnim ciklusom. Nadležna služba i druge gradske službe permanentno prate sve javne pozive EU programa i drugih međunarodnih organizacija, a nerijetko se i unaprijed pripremaju idejni projekti i aplikacije, te kontaktiraju potencijalni projektni partneri, u skladu sa prioritetima definisanim Strategijom razvoja, ali i drugim strateškim i razvojnim dokumentima.

Stručna služba za poslove gradonačelnika ima ulogu koordinatora i organizatora poslova iz ove oblasti, dok su u samu pripremu i realizaciju programa i projekata uključene sve gradske službe UO Zavod za urbanizam, te javna preduzeća i ustanove čiji je osnivač ili suosnivač Grad Tuzla, u zavisnosti od oblasti i aktivnosti koje su obuhvaćene programima i projektima. Zahvaljujući takvoj organizaciji poslova, u okviru gradske administracije se tokom dugogodišnjeg iskustva u realizaciji projekata i programa međunarodne saradnje oformio tim, kojeg čine službenici iz različitih službi, koji je sposoban i kompetentan da priprema i upravlja projektima finansiranim iz EU, međunarodnih i drugih fondova. Pored toga, važno je napomenuti i značaj saradnje sa civilnim društvom, sa udruženjima građana i lokalnim nevladinim organizacijama, koje su nerijetko partneri Gradu Tuzli, a ponekad i inicijatori u pripremi i realizaciji projekata. Treba istaći da veliki broj organizacija civilnog društva u Tuzli ima izgrađene kapacitete za vođenje projekata, te da daju značajan doprinos kako u pripremi tako i u realizaciji projekata u saradnji sa Gradom, kao što su npr. Udruženje za razvoj NERDA, Crveni križ/krst grada Tuzle, Centar za ekologiju i energiju, Udruženje Euro Rom, CRP, Tuzlanska amika i dr. Važno je da u konačnici svi projekti koji se realizuju na području grada Tuzle utiču na unapređenje kvaliteta života građana Tuzle.

Grad Tuzla je, zahvaljujući referencama postignutim na prethodnim projektima, uspio i u 2020. godini ostvariti saradnju sa svim značajnijim organizacijama, donatorima i fondovima, koji djeluju na području Bosne i Hercegovine, kao što su Delegacija Europske unije u BiH, USAID, UN, UNDP, UNHCR, UNICEF, Misija OSCE-a u BiH, Njemačka razvojna banka – KfW, Švicarski Crveni križ, Evropska investiciona banka, Državni sekretarijat za ekonomske poslove Švicarske konfederacije – SECO, sa stranim ambasadama u BiH, kao što su ambasade Sjedinjenih Američkih Država, Republike Austrije, Republike Turske, Republike Švicarske, Republike Bugarske, SR Njemačke, Republike Češke, Kraljevine Švedske, Kraljevine Holandije, Republike Italije, Republike Francuske, Japana, kao i drugim udruženjima, delegacijama i gradovima: Općina Saint – Denise, Grad Osijek, Grad Koprivnica, Grad Rijeka, Grad Pečuh, Grad Linz, Općina Tuzla (Istanbul), Općina Campi Bisenzio/Firenca, Udruženje “Adottando”, Fondacija Alexander Langer (Italija), itd.

Pokazatelj uspješne međunarodne saradnje su i kontinuirani kontakti sa gradovima sa kojima Grad Tuzla ima potpisane sporazume o saradnji, odnosno sa bratimljenim gradovima: Bolonja, Osijek, Pečuh, Saint Denis, Tuzla/Istanbul, Linz. Imajući navedeno u vidu, moglo bi se reći da su brojni međunarodni kontakti, bogata međunarodna saradnja, razmjena iskustava i realizacija međunarodnih projekata doprinijeli bržem, efikasnijem i kvalitetnijem razvoju Tuzle u gotovo svim oblastima života.

Pored saradnje sa gradovima sa kojima su potpisani dokumenti o saradnji i prijateljstvu, u 2020. godini ostvarena je saradnja i sa drugim gradovima i općinama, kao što su Koprivnica, Rijeka, Užice, Nijemci, Tivat, Podgorica, Sremska Mitrovica, Zagrebačka županija, Campi Bisenzio (Firenca) i dr., u cilju iznalaženja zajedničkih interesa za apliciranje na EU IPA, Interreg i druge fondove, kao i razmjenu dobrih praksi i iskustava. Tokom 2020. godine pripremljen je i/ili realiziran veliki broj projekata, iz oblasti međunarodne privredne saradnje, lokalnog ekonomskog razvoja, energetske efikasnosti i okolišnog razvoja, komunalne infrastrukture, socijalne zaštite i kulturne saradnje. Svi projekti su povezani sa Strategijom razvoja i drugim strateškim i razvojnim dokumentima, te pravcima razvoja utvrđenim u odlukama i zaključcima Gradskog vijeća i ciljevima zajedničke politike Gradskog vijeća i gradonačelnika.

Pored pomenutih aktivnosti, gradonačelnik i gradska uprava su imali brojne kontakte sa potencijalnim investitorima, koji su iskazivali interes za ulaganja na područje Tuzle. Neki od projekata su realizirani, kao npr. EKS InTec GmbH u okviru BIT Centra, a neki su u pripremi realizacije (Projekat „Crystalico“). Primjetan je i interes stranih investitora za lokacije u okviru Poslovne zone Kreka. Od svih projekata u oblasti međunarodne saradnje, izdvojeno je nekoliko najznačajnijih projekata, čija realizacija je doprinijela i doprinosi ukupnom razvoju našeg grada:

- **Nastavljena je realizacija Projekta „Program vodosnabdijevanja i upravljanja otpadnim vodama u Bosni i Hercegovini - II za Tuzlu i Zenicu“.** Projekat je veoma značajan za grad Tuzlu, jer doprinosi unapređenju i dugoročnom obezbjeđenju vodosnabdijevanja i upravljanja otpadnim vodama. Na osnovu obavljenih priprema tokom 2018. i 2019. godine, u 2020. godini su izvršeni radovi na proširenju pogona za proizvodnju vode PTV “Stupari”, sa izgrađena nova četiri bunara i dovodnim cjevovodima. Ovo su veoma značajna nova izvorišta za pitku vodu za grad Tuzlu, za rješavanje pitanja dugoročnog vodosnabdijevanja građana Tuzle. Projekat je podržala Vlada Švicarske, odnosno Staatssekretariat für Wirtschaft des Eidgenössischen Volkswirtschaftsdepartaments (SECO) - Državni sekretarijat za ekonomske poslove, koji predstavlja Vladu Švicarske konfederacije, preko Njemačke kreditne banke za obnovu (Kreditanstalt für Wiederaufbau – KfW). Gradu Tuzli su odobrena sredstva u iznosu 12,39 miliona EUR, od čega su bespovratna sredstva u iznosu od 5,392 miliona eura i 0,75

miliona eura za institucionalno jačanje, dok su kreditna sredstva u iznosu od 6,25 miliona eura. Gradu Tuzli su odobrena i dodatna sredstva direktno od Vlade Švicarske, kao bespovratna sredstva u iznosu od 1,25 miliona eura, za rekonstrukciju i otklanjanje šteta prouzrokovanim elementarnim nepogodama u 2014. godini.

- U 2020. godini, nastavljeno je učešće u realizaciji projekta **„MEG Projekat - Projekat općinskog okolišnog i ekonomskog upravljanja“**, kojeg implementira Razvojni program Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini (UNDP BiH), uz finansijsku podršku Vlade Švicarske. Svrha ovog projekta je pružanje podrške lokalnim vlastima kako bi unaprijedile svoje demokratsko upravljanje i osigurale kvalitetno i efikasno pružanje usluga, sa težištem na sektore privrede i okoliša. Projektom su predviđena donatorska sredstva za provođenje infrastrukturnih projekata na području grada Tuzle, te za provođenje obuka za predstavnike Gradske uprave i Gradskog vijeća. U fokusu infrastrukturnih projekata je oblast vodosnabdijevanja i izgradnje kanalizacije, kao i usluge koje se odnose na poboljšanje poslovnog okruženja. Grant sredstva ostvarena u 2020. godini realizovana su za potrebe izgradnje infrastrukture, odnosno za vodosnabdijevanje, te za podršku zapošljavanja u oblasti poljoprivredne proizvodnje. Projekat finansira Vlada Švicarske uz tehničku podršku UNDP-a u BiH. Grad Tuzla je jedan od 18 odabranih općina i gradova u BiH u kojima se realizuje navedeni projekat.

U okviru projektnog rezultata koji se odnosi na kvalitet i dostupnost okolišne i ekonomske infrastrukture na lokalnom nivou, a na osnovu razvijene Metodologije za finansijsku podršku temeljenu na rezultatima, MEG je partnerskim jedinicama lokalne samouprave osigurao finansijsku podršku za realizaciju prioritetnih infrastrukturnih projekata vezanih za okolišni i ekonomski sektor. Metodologija se zasnivala na Procjeni Sistema upravljanja rezultatima u partnerskim JLS u dva ciklusa (2016. na početku projekta i 2020. na kraju projekta). Procjena je vršena na osnovu 21 indikatora i 104 podindikatora u nekoliko oblasti. U međuvremenu su provedene brojne aktivnosti na unapređenju politika i regulatornog okvira. Grad Tuzla je, prema podacima iz Izvještaja o procjeni učinka unutar sistema upravljanja rezultatima u partnerskim jedinicama lokalne samouprave, koji su sačinili konsultanti MEG projekta u Bosni i Hercegovini, postigao značajan napredak u svim oblastima, a naročito u oblasti Transparentnost i odgovornost lokalnih vlasti, za šta je Gradu Tuzli, na kraju implementacije projekta, uručeno posebno priznanje.

Na osnovu postignutih rezultata izraženih u Procjeni Sistema upravljanja rezultatima u partnerskim JLS, Grad Tuzla je dobio grant sredstva u iznosu oko 470.000 KM za projekte sanacije putnih pravaca, uz sanaciju i proširenje postojeće vodovodne i kanalizacione mreže na osam putnih pravaca (između ostalog, realizovani projekti vodosnabdijevanja i kanalizacije za naselje Pekmezije (MZ Solina), projekat vodosnabdijevanja naselja Mala Solina (MZ Solina) i izgradnja kanalizacije u Fočanskoj ulici (MZ Sjenjak). Pored infrastrukturnih projekata, realizovana je i obuka vijećnika, uposlenika gradske uprave i predstavnika organizacija civilnog društva u oblasti lokalnog razvoja, nabavljena je računarska i druga oprema za rad gradskih službi u cilju unapređenja pružanja usluga građanima i poslovnom sektoru. U okviru projekta realizirane su brojne edukacije i razmjene iskustava sa drugim jedinicama lokalne samouprave, konsultacije sa ekspertima iz oblasti planiranja i pravljanja razvojem, transparentnosti rada javne uprave, uključenosti građana, upravljanja lokalnim resursima i sl., te realizovane mnoge druge aktivnosti u oblasti ekonomskog i okolišnog upravljanja.

U duhu dobre saradnje, a imajući u vidu činjenicu da je pandemija koronavirusa (COVID-19) značajno ugrozila turizam i druge grane ekonomije koje su usko vezane za turističku sezonu, Grad Tuzla je u partnerstvu sa UNDP u BiH realizovao projekat „Poboljšanje turističke ponude grada Tuzle ponudom proizvoda malih obrtnika koji bi se prodavali u drvenim kućicama“.

Nabavka izložbenih kućica je direktno doprinijela poboljšanju turističke ponude Tuzle, ali i unapređenju poslovanja malih obrtnika koji su bili najviše pogođeni ekonomskim posljedicama pandemije. Izložbene kućice su dodijeljene na besplatno korištenje malim obrtnicima u periodu novogodišnjih i zimskih praznika, čime je obrtnicima pružena podrška poslovanju u prevazilaženju ekonomskih posljedica pandemije, a građanima mogućnost opuštanja i socijalizacije, kako bi lakše podnijeli eventualne socijalne posljedice zatvorenosti.

- Projekat "NeoLIFE" - Novi život neolitskog naslijeđa u prepoznatim prirodnim područjima od velikog značaja, realizovan je iz sredstava Evropska unije kroz Program prekogranične saradnje Srbija - Bosna i Hercegovina (Instrument pretpristupne pomoći - IPA II). Realizacija projekta je počela 1.1.2019. godine, a Projekat je okončan 31.12.2020. godine. Projekat "NeoLIFE" je za cilj imao podršku unapređenju kulturnog identiteta prekograničnog područja kroz efikasnu saradnju partnera iz Bosne i Hercegovine i Srbije na revitalizaciji kulturnog naslijeđa Tuzle i Zlatiborskog okruga. Grad Tuzla je u saradnji sa partnerima (Grad Užice, Umjetnička škola Užice, Općina Milići) izvršio rekonstrukciju Arheološkog parka, sa hortikulturnim uređenjem i audiovizuelnim opremanjem, te obogaćivanjem edukativnim sadržajima, realizovana je obuka turističkih vodiča, nabavljena oprema za unapređenje rada Geološke postavke Panonskog mora, urađen promotivni material zajedničkog kulturnog naslijeđa, itd. Važno je napomenuti da su partneri iz Srbije, u gradu Užice, kao jednu od aktivnosti imali uspostavljanje modela upravljanja i daljeg razvoja arheološkog nalazišta Gradina na području Užica, na osnovu iskustava Grada Tuzle i JKP Panonika.

Ukupna vrijednost projekta je bila 593.939.96€, od čega je sufinansiranje sredstvima Evropske unije u vrijednosti od 449.850,13€. Ovaj iznos čini 75,74% ukupne vrijednosti projekta, dok su ostatak sredstava obezbijedili projektni partneri. Grad Tuzla je realizovao projektne aktivnosti u vrijednosti od 190.236,93€, od čega je vlastito učešće kroz angažman ljudskih resursa i finansijski doprinos u vrijednosti od 46.151,48€.

- Projekat "Panonsko-jadranska veza" (PA.CON), kojeg je Grad Tuzla aplicirao u saradnji sa ostalim partnerima tokom 2018. godine, u okviru II poziva za dostavu projektnih prijedloga finansiranih kroz EU INTERREG Program prekogranične saradnje između Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Crne Gore. Projekat je odabran za finansiranje I njegova realizacija je počela u novembru 2020. godine. Nositelj projekta PA.CON je Općina Nijemci iz Hrvatske, dok su partneri iz BiH Grad Tuzla i Udruženje za razvoj NERDA, a partneri uz Crne Gore Centar za zaštitu i proučavanje ptica iz Podgorice i Javno preduzeće za nacionalne parkove Crne Gore. Planirano je da će projekat trajati 24 mjeseca. U toku 2020. godine obezbjeđena je neophodna urbanističko-građevinska dokumentacija za potrebe realizacije projektnih aktivnosti. Projektom je planirano da se na području Tuzle realizuje uređenje Parka prirode Ilinčica, kroz sanaciju pristupne ceste do lokaliteta Ilinčice u dužini od 260 metara, postavljanje LED rasvjete, obnova objekta planinskog doma kako bi se učinio dostupnim građanima, školama, sportskim udruženjima i drugima, kao i uređenje dječijeg igrališta i bašte, uređenje 16 mikro-lokacija na Ilinčici sa platoima za odmor, uređenje 3 vidikovca za posjetitelje, uređenje biciklističko-edukativne rute u dužini od 4 km na lokalitetu Ilinčice, koja će biti mapirana i označena sa adekvatnom signalizacijom, kao i izrada promotivne kampanje. Ukupna vrijednost projekta prema predloženom budžetu u projektnom prijedlogu za partnere iz sve tri zemlje je: 1.870.267,92 EUR od čega je ukupni iznos EU granta 1.578.319,07 EUR. Budžet za Bosnu i Hercegovinu/Tuzlu iznosi: 559.364,63 EUR od čega je EU grant: 472.047,80 EUR (84,39% finansira Evropska unija).

- „Projekat – COMMAND d - Zapovjedni i operativni mehanizam multisektorske analize ključnih podataka o katastrofama”, koji se finansira iz EU fonda - Directorate General for

European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations. Cilj projekta je osnaživanje zapovjedno-operativnog centra u procesu donošenja odluka i kriznog komuniciranja kroz informatizaciju, uvezivanje i analizu ključnih podataka o katastrofama. Najvažniji očekivani rezultat projekta je izrada informatičkog alata koji će se koristiti za simulacije katastrofa, integraciju postojećih podataka u IT sistem iz postojećih baza podataka hidrometeoroških, seizmoloških, katastarskih, vatrogasnih službi i hitne medicinske pomoći, te tehnička analiza i procjena potreba i metodologija za obradu podataka za Grad Tuzlu. Projekat će koristiti i za razmjenu znanja, kojom prilikom će Hrvatska i Sjeverna Makedonija kao članice međunarodne asocijacije civilne zaštite (UCPM), prenijeti svoje iskustvo u smislu komunikacije koordinacionih centara za krizne situacije (ERCC) prema Albaniji, odnosno Bosni i Hercegovini, te na taj način olakšati njihovo pristupanje EU Mehanizmu civilne zaštite. Evropska unija realizaciju projekta za Grad Tuzlu finansira sa 47.195,18 EUR, a Grad Tuzla će osigurati sufinansiranje u iznosu od 8.962,50 Eura. Projektni koordinator je Zagrebačka županija, a projektni partneri su Grad Tuzla, Zagrebačka županija, gradovi Tirana, Skopje i Podgorica.

- Projekat bratimljenja Tuzle i grada Campi Bisenzio iz Italije – Projekat TWINTUC, se realizuje u okviru EU programa „Evropa za građane“ – Demokratsko i građansko učešće – Bratimljenje gradova. Cilj projekta je unapređivanje međusobnih odnosa i bratimljenje između Grada Tuzle i Općine Campi Bisenzio iz Firence. Grad Tuzla ima ulogu glavnog aplikanta u projektu, dok su partneri u projektu Udruženje Tuzlanska Amica (BiH), Adriatic GreeNet-onlus (Italija), Macramè Società cooperativa ONLUS (Italija) i Campi Bisenzio (Italija). U projektu će učestvovati učenici osnovnih i srednjih škola, organizacije civilnog društva iz oblasti kulture i promocije društva, te sportskih asocijacija, putem organizovanih seminara i radionica na temu socijalne inkluzije i novih politika solidarnosti na nacionalnom i evropskom nivou. Budžet projekta iznosi 25.000,00 Eura, iz Fonda Evropa za građane – Demokratsko i građansko učešće – Bratimljenje gradova.

Projekat je trebao biti realizovan sredinom 2020. godine, ali s obzirom da je projektom obuhvaćeno povezivanje i neposredno učešće na zajedničkim događajima više stotina predstavnika dvije zajednice iz BiH i Italije, zbog ograničenja putovanja i okupljanja, uslijed pandemije, realizacija projekta je prolongirana do sticanja uslova za putovanje i organizaciju događaja koji mogu okupljati veći broj posjetilaca. Ukupno odobrena sredstva za realizaciju aktivnosti su 25.000 eura.

–“Projekat uspostavljanja pravnog okvira i izgradnja kapaciteta u oblasti socijalnog stanovanja na lokalnom nivou kroz zatvaranje kolektivnih centara”- CEB II, podrazumijeva izgradnju 156 stanova u devet lamela na lokalitetima Miladije i Solina.

U izvještajnom periodu, u realizaciji izgradnje zgrada po projektu CEB II izvršeno je plaćanje troškova za centralno grijanje za zgrade u Solini, potpisani su ugovori o najmu sa korisnicima novoizgrađenih zgrada socijalnog stanovanja, useljeni korisnici u 90 stanova u Miladijama u avgustu 2020.godine. Korisnici u Solini useljeni su u januaru 2021. godine. Projekat je finansiran iz kreditnih sredstava Evropske investicijske banke, za koja se zadužila država BiH, kao i sredstvima Grada Tuzle. Odobrena kreditna sredstva za državu BiH po ovom projektu su u visini od 4.127.672 eura, a Grad Tuzla je kroz svoj doprinos izdvojio za objekte na lokalitetu Miladije 1.169.008,40 KM, a za objekte na lokalitetu Solina 857.188,20 KM.

-Projekat Regionalni stambeni program 3 talas, realizuje se u saradnji sa Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH i Federalnim ministarstvom raseljenih osoba i izbjeglica. Vrijednost ovog projekta je 2.580.000,00 KM i sredstva su obezbijeđena od donatora, uz doprinos Grada Tuzle od 433.340,00 KM. U okviru projekta izgrađene su dvije višestambene

zgrade sa ukupno 54 stambene jedinice. U okviru ovog projekta zgrada od 20 stambenih jedinica na lokaciji Ši Selo je već izgrađena i useljena u decembru 2017. godine. Služba redovno provodi postupke utvrđivanja prava na subvencioniranje korisnika ovih stanova a koji ostvaruju to pravo u skladu sa Odlukom o kriterijima, uslovima i postupku ostvarivanja prava na subvencioniranje najamnine za korištenje stanova po modelu neprofitno-socijalno stanovanje. Subvencija najma je počela od januara 2019. godine. Zgrada u Solini sa dvije lamele od ukupno 34 stana je useljena u januaru 2021. godine. Potpisani su ugovori o najmu sa 34 korisnika. U ovom periodu zaključen po Sporazum o saradnji sa Vladom Tuzlanskog kantona za subvencije najma, te subvencije plaćanja troškova režije za korisnike stanova izgrađenih u ovim projektima a koji imaju status raseljenih lica, počela je primjena za korisnike u naselju Miladije.

-Projekat Regionalni program stambenog zbrinjavanja u BiH - Podprojekat RSP - 2. talas, u okviru kojeg je planirana izgradnja 1 stambene jedinice za povratnike iz Hrvatske, Srbije i Crne Gore u vrijednosti od 40.000,00 KM a učešće Grada Tuzle je u davanju potrebne dokumentacije i izradi potrebne infrastrukture. Ovim Projektom se planira povratak jedne porodice, a realizuje se na području Mjesne zajednice Požarnica. U 2018. godini pripremljena je sva potrebna dokumentacija i u 2020. odabran je izvođač radova za izgradnju 1 stambene jedinice koji se planira uvesti u posao u 2021. godini.

- Projekat „Njega i pomoć za stara i iznemogla lica na području grada Tuzle”, se realizovao na osnovu Sporazuma o nastavku realizacije projekta, između Grada Tuzle, Švicarskog crvenog križa i Crvenog križa/krsta grada Tuzle. Radi se o programu njege i pomoći u kući za osobe treće životne dobi, kojeg provodi Centar za njegu Crvenog križa/krsta grada Tuzla, i koji se u Tuzli implementira od 2013. godine. Opšti cilj projekta je da se, kroz usluge Centra za njegu Crvenog križa/krsta grada Tuzle, poboljšaju uslovi starenja kao i opće zdravstveno stanje i blagostanje starijih osoba na području grada, sa intencijom zadržavanja u vlastitom domu, naročito da se unaprijedi pristup njezi i pomoći u kući za starije i hronično bolesne osobe i osobe sa onesposobljenjem na području grada Tuzle. Njegovatelji i ostali saradnici su u okviru projekta stekli potrebno znanje i vještine za održavanje postignute kvalitete njege koja se pruža u domovima korisnika - pomažućih članova Crvenog križa. U ime Grada Tuzle, projektom koordinira Služba za kulturu, sport, mlade i socijalnu zaštitu. Grad Tuzla je u 2020. godini sufinansirao program sa 85.000 KM, dok će u 2021. godini preuzeti finansiranje projekta u punom iznosu od oko 200.000 KM na godišnjem nivou. Kroz podršku projekta Njega i pomoć u kući oko 200 građana treće životne dobi svakodnevno dobija svu potrebnu pomoć i njegu u svom domu, 19 zaposlenih njegovatelja i veliki broj volontera Crvenog križa grada Tuzle, koji svakodnevno pružaju i određene društvene usluge starim osobama. U prosjeku, mjesečno se obavi oko 1.600 kućnih posjeta i preko 4.000 različitih vrsta usluga osobama treće životne dobi. U okviru Memoranduma o razumijevanju i saradnji, koji je Grada Tuzla potpisao sa Švicarskim crvenim krstom, u 2020. godini je urađena Strategija za građane treće životne dobi, čime je Tuzla postala prvi grad u BiH koji ima ‘age friendly’ Strategiju za unaprijeđenje položaja osoba treće životne dobi, te je, u okviru regionalnog projekta Švicarskog crvenog križa, predstavljena kao primjer dobre prakse u brizi o starijim osobama. Strategija za osobe treće životne dobi je pokazala da se kroz odgovarajuća sistemska rješenja može djelovati lokalno, a uticati regionalno. Inače, period do 2030. godine proglašen je, na globalnom nivou, dekadom zdravog starenja, te se Tuzla usvajanjem ove Strategije uključila i u globalnu inicijativu.

- Projekat "Urgentna pomoć ženama čija je materijalna egzistencija ugrožena epidemijom COVID 19", realizovan je u saradnji sa Fondom otvoreno društvo BiH i lokalnim partnerskim organizacijama: udruženje “Priateljice” i Fondacija tuzlanske zajednice, obje iz Tuzle. Projekat je za cilj imao pružanje urgentne pomoći ženama čija je materijalna egzistencija ugrožena epidemijom COVID 19. Fond Otvoreno Društvo BiH, je iz “Rezervnog fonda”

obezbjedio sredstva u vidu granta, kojima je finansirao Projekat pomoći na teritoriji Grada Tuzle u iznosu od 45.000 USD, dok je Grad Tuzla obezbijedio sredstva za sufinansiranje Projekta pomoći u iznosu od 30.000,00 KM.

- Projekat „GED II - Zeleni ekonomski razvoj II“ - Unapređenje energetske efikasnosti javne rasvjete u Tuzli. Od 2013. godine Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP) realizuje petogodišnji projekt „Zeleni ekonomski razvoj“, nakon čega je sa realizacijom počeo nastavak projekta pod nazivom GED II – Zeleni ekonomski razvoj. Projekat finansiraju Vlada Švedske, Fond za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine i Fond za zaštitu životne sredine i energetske efikasnosti Republike Srpske, u saradnji sa Ministarstvom vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, entitetskim ministarstvima prostornog uređenja, kantonalnim ministarstvima, jedinicama lokalne samouprave i drugim partnerima. Cilj projekta je doprinijeti kreiranju povoljnog okruženja za investicije u energetske efikasnost u Bosni i Hercegovini.

Projektom unapređenja energetske efikasnosti u sektoru javne rasvjete će, pored uštede energije, biti omogućeno i ostvarivanje značajnih finansijskih i energetskih ušteda u Budžetu Grada Tuzle. Projektom je planirana zamjena postojećih rasvjetnih tijela energetski efikasnom LED rasvjetom na sjevernoj i južnoj saobraćajnici, te transferzalama koje povezuju ove dvije saobraćajnice (ukupno 912 rasvjetnih tijela). Ukupan Budžet projekta je 361.000 KM, od čega donatori, putem UNDP u BiH sufinansiraju projekat sa 150.000 KM. Učešće Grada Tuzle je oko 221.000 KM. Realizacija projekta je trebala biti okončana do kraja 2020. godine, ali zbog uticaja pandemije i drugih globalnih uticaja na tržištu, realizacija projekta će biti okončana u 2021. godini.

Projekat „GED II Zeleni ekonomski razvoj“ za cilj ima kreiranje povoljnih uslova za investiranje u projekte i mjere poboljšanja energetske efikasnosti, uz doprinos razvoju tržišta i ekonomskom napretku BiH. Rezultati projekta su: finansijske uštede budžetskih korisnika, zapošljavanje domaće radne snage, reinvestiranje uštedjenih sredstava, zaštita okoliša i poboljšani uslovi života, rada i boravka korisnika.

-Energetski efikasna obnova Sportske dvorane Mejdan se realizuje u okviru projekta „Povećanje ulaganja u javne objekte sa niskom stopom ugljika“, koji finansira Zeleni klimatski fond (GFC), a implementira UNDP u BiH. Cilj GFC projekta je povećanje ulaganja u zgrade javne namjene sa niskom emisijom ugljika putem izrade i provedbe Nacionalnog okvira za niskoemisiona ulaganja u zgrade javne namjene, koji obuhvata integrisani paket politika, regulatorna, tehnička, informatička, finansijska i menadžerska rješenja koja su kreirana u cilju rješavanja rizika i prepreka za investiranje. Zgrade javne namjene identifikovane su kao sektor s najvećim potencijalom za ekonomičnu uštedu energije u BiH (20-60%). U okviru GFC projekta planirana je adaptacija SKPC Mejdan nakon poplave, te energetski efikasna obnova objekta. Grad Tuzla je, u prvoj fazi obnove, obezbijedio sufinansiranje u iznosu od 355.000 KM, a UNDP 150.000 KM. U toku 2020. godine okončane su aktivnosti na pripremi urbanističko-tehničke dokumentacije i izradi izvedbenog projekta adaptacije. Realizacija projekta je u toku.

- Projekat “Uvrštavanje koncepta migracije i razvoja u relevantne politike, planove i aktivnosti u Bosni i Hercegovini: Dijaspore za razvoj (D4D)“. Projekat D4D ima za cilj povećati socioekonomske prilike i perspektive za ljude u BiH te unaprijediti njihovu egzistenciju kroz snažniji angažman dijaspore, kroz jače povezivanje dijaspore sa akterima iz javnog, nevladinog i privatnog sektora.

Grad Tuzla, kao punopravni partner u projektu je direktno uključen u sve aktivnosti unutar komponente za saradnju sa dijasporom na lokalnom nivou. U okviru ove komponente provodi

se nekoliko aktivnosti, kao što su tehnička pomoć na uvrštavanju koncepta migracija i razvoja u strateške dokumente, jačanje kapaciteta kontakt osoba za dijasporu, te konkretna podrška za privlačenje investicija i kreiranje novih radnih mjesta. Nadalje, projekat podržava JLS u njihovim nastojanjima da identificiraju, pristupe i povežu se sa dijasporom kroz inovativne pristupe, alate i komunikacijske kanale. Osim toga, projekat nudi tehničku podršku i poticajna sredstva (eng. Seed funding) za partnerske JLS za operacionalizaciju prioriteta koji proizilaze iz njihovih strategija - to jest konkretnih projekata u saradnji sa dijasporom. Fokus ovih projekata je na poticanju direktnih investicija dijaspore ili doprinosu lokalnom ekonomskom razvoju, očuvanju i otvaranju radnih mjesta, kao i inicijativama za teritorijalnu saradnju po pitanjima dijaspore između partnerskih JLS i relevantnih aktera sa lokacija u zemljama odredišta sa najvećom koncentracijom dijaspore.

U toku 2020. godine, Grad Tuzla je realizovao aktivnosti koje se odnose na unapređenje komunikacije sa građanima i građankama u dijaspori. U tom pravcu urađena je rekonstrukcija službene web stranice Grada Tuzle, te postavljen poseban dio za dijasporu, na kojem se nalaze osnovne informacije koje najčešće zanimaju naše građane u dijaspori, kao i uspostavljen on-line Registar dijaspore, sa ciljem boljeg povezivanja i informisanja dijaspore o pitanjima vezanim kako za lične potrebe, ulaganja i registraciju poslovanja. Projekat je podržan od strane Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, Ambasade Švicarske, UNDP-a i Međunarodne organizacije za migracije u BiH. Naredna planirana aktivnost u okviru ovog projekta je izrada Strategije Grada Tuzle za dijasporu.

- Projekat Fonda za obrazovanje Roma (REF-Roma Education Fund): “Podrška romskim srednjoškolcima kroz školarine, mentorstvo i tutorstvo”, realizovan je u saradnji sa Udruženjem Roma “Euro Rom” iz Tuzle. Grad Tuzla je iznosom od 15.000 KM sufinansirao Projekat Fonda za obrazovanje Roma, koji je u saradnji sa mrežom partnerskih organizacija (REF Mreža), a obezbijedio školarine romskim srednjoškolcima i studentima sa mjestom boravka u Tuzli, kao i odgovarajuće mentorstvo i tutorstvo.

-Projekat Promovisanje dobrog upravljanja i osnaživanja romske zajednice na lokalnom nivou – “ROMACTED”

Program „Romacted“ je zajednička inicijativa Vijeća Evrope i Evropske unije i za cilj ima promovisanje i uključivanje romske populacije, kao manjinske, u društveno-političke procese lokalne zajednice. Program „Romacted“ započeo je realizaciju u 10 opština u BiH i to u Bijeljini, Brčko distriktu BiH, Donjem Vakufu, Gradišci, Kaknju, Prnjavoru, Tuzli, Visokom, Vukosavlju i Travniku. Ciljevi Romacted programa su izgradnja političke volje i održivih politika kroz angažovanje lokalnih vlasti u unapređenju demokratske javne uprave i podsticanju lokalnih romskih porodica u jačanju kapaciteta, da bi i Romi doprinijeli kreiranju, implementaciji i praćenju planova i projekata koji se odnose na njih. Cilj programa je i osnaživanje romske zajednice, kako na individualnom nivou tako i na nivou kolektiva, te jačanje posvećenosti institucija, njihovih kapaciteta, znanja i vještina u radu na inkluziji, odnosno integrisanju Roma i primjeni koncepta dobre uprave.

Nakon što je Grad Tuzla uključen u program ROMACTED-a, početkom 2018. godine, imenovani su predstavnici Grada zaduženi za učešće u implementaciji Programa.

Tokom 2018. godine, urađena je Matrica godišnjeg planiranja u kojoj su predviđene pripremne aktivnosti na uspostavljanju radnih i koordinacijskih grupa, analiza resursa, potreba, stanja i prioriteta. Predviđene aktivnosti su usklađene sa Lokalnim akcionim planom uz izradu kratkoročnih i dugoročnih inicijativa.

U narednom periodu redovno su se održavali sastanci sa ciljem uspostavljanja radnih i koordinacijskih grupa – Intersektoralne grupe. Pomenuta Intersektorska grupa obuhvatila je članove Udruženja Roma Euro Rom, Udruženja Romkinja „Bolja budućnost“, Udruženje

„Delem Delem“, predstavnike JU Centar za socijalni rad, predstavnike JU OŠ Kreka, predstavnika Grada Tuzle, te predstavnika MZ Mosnik, i MZ Kiseljak.

U toku 2019. godine, naglasak je stavljen na prijedloge edukacija za intersektoralnu grupu (pisanje projektnih prijedloga, realizacije projekta, budžetiranje, praćenje projektnog ciklusa, narativni i finansijski izvještaji), te su predstavljene mogućnosti apliciranja na javne pozive za male grantove, te javne pozive za veće grantove ROMACTED-a.

U pripremi je realizacija treće inicijative, ograđivanje mjesta koje se koristi kao divlja deponija u romskom naselju Mosnik-Mušinac, kako bi se spriječilo buduće odlaganje nelegalnog otpada. Važno je napomenuti i inicijativu koja je došla ispred Intersektoralne grupe i uspješno je realizovana uz učešće Zavoda za javno zdravstvo, a odnosila se na povremeni angažman logopeda (škola Kiseljak) kako bi se romskoj djeci pružila podrška. Iz Budžeta Grada Tuzle odobrena su sredstva za učešće u projektu izgradnje dijela putne infrastrukture u romskom naselju Mušinac, u realizaciji NVO EuroRom, a projekat je odobren po Javnom pozivu ROMACTED programa. Pomenuti projekat je u skladu sa Lokalnim akcionim planom za Rome i strateškim ciljevima Grada Tuzle, a isti je identifikovan kao prioritet tokom dosadašnjih sastanaka Intersektoralne grupe.

- Projekat “Moderan dječiji vrtić – Renoviranje dječijeg vrtića Poletarac u Tuzli”. Tokom 2019. godine realizovan je projekat podržan od Ministarstva vanjskih poslova Bugarske, u okviru kojeg je izvršena zamjena postojeće dotrajale stolarije sa ugradnjom energetski efikasnih prozora na dijelu objekta “Poletarac”, čime će se unaprijediti uslovi boravka djece u vrtiću i ostvariti dugoročne uštede u potrošnji energije za grijanje i hlađenje objekta. Izvršena je i rekonstrukcija podova u objektu, sa ciljem povećanja sigurnosti boravka djece u vrtiću, te je nabavljen dio namještaja za potrebe boravka i odgoja djece. Projekat je doprinio boljim uslovima boravka i provođenja redovnih i edukativnih aktivnosti sa djecom predškolskog i školskog uzrasta. Nakon što je 2019. uspješno realizovan prvi projekat rekonstrukcije objekta Vrtića “Poletarac”, Ministarstvo vanjskih poslova Bugarske, odobrilo je drugi projekat, u cilju nastavka adaptacije istog objekta vrtića. Naime, drugim projektom je realizovana aktivnost zamjene dotrajalih elektro-instalacija u objektu u kojem je smještena i centralna kuhinja JU “Naše dijete”, čime su dodatno poboljšani standardi boravka djece u ovom vrtiću, te bezbjednog funkcionisanja kuhinje. Ukupna finansijska vrijednost oba projekta je 46.000,00 KM, od čega su donatorska sredstva u iznosu od 35.000,00 KM, a preostala sredstva su učešće Javne ustanove “Naše dijete”.

- Projekat “Predgrađa recikliraju - Uspostavljanje sistema upravljanja otpadom u prigradskim naseljima Užica i Tuzle (SUBREC)”, kojeg su partnerski provodili "Regionalni centar za upravljanje otpadom „Duboko" i JKP "Bioktoš" iz Užica, JKP "Komunalac" i Centar za ekologiju i energiju iz Tuzle. Cilj projekta je podizanje kvaliteta življenja lokalnog stanovništva, produženje vijeka trajanja deponije, unapređenje konkurentnosti tržišta sekundarnih sirovina i stvaranje uslova za ispunjenje obaveza EU legislative za zaštitu okoliša. Realizacijom projekta je osmišljen i uveden sistem primarne selekcije otpada u 6.400 domaćinstava u Užicu i Tuzli, podijeljeno 600 kompleta opreme za kućno kompostiranje, obnovljen vozni park dva lokalna komunalna preduzeća, podignuti tehnički kapaciteti JKP Duboko i edukovano stanovništvo dva grada, a više stotina tona prikupljenog reciklabilnog otpada nije završilo na gradskim deponijama. Sve ove implementirane aktivnosti na SUBREC projektu, mogu poslužiti kao osnova i smjernica za lokalne nivoe, kao i razne organizacije da se aktivnosti poput ovih trebaju nastaviti implementirati i na drugim područjima. Projekat je sufinansiran od Evropska unija kroz Program prekogranične saradnje Srbija - Bosna i Hercegovina 2014 - 2020, u okviru finansijskog Instrumenta pretpristupne pomoći (IPAI).

Ukupna vrijednost projekta je bila 710.000 eura, od čega je u Tuzli realizovano oko 290.000 eura (JKP Komunalac i Centar za ekologiju i energiju).

-Projekat “Inovacije u EE i OIE za bolje prilagođavanje klimatskim promjenama i smanjenje siromaštva“. Projekat realizuju Caritas Švicarske, Grad Tuzla i Centar za ekologiju i energiju Tuzla. Ukupna vrijednost projekta, koji se realizuje u šest općina i gradova na području TK (Kalesija, Tuzla, Lukavac, Živinice, Banovići i Gračanica) je 327.000 KM. Trajanje projekta je predviđeno u periodu od a 1.10.2019. do 30.9.2021.

Cilj projekta je da se podizanjem nivoa znanja o energetskej efikasnosti (EE) i obnovljivim izvorima energije (OIE) kroz predavanja, radionice i prezentacije u školama, poveća upotreba OIE i tehnologija EE i da se doprinese smanjenju emisija stakleničkih plinova i boljem prilagođavanju klimatskim promjenama. U oblasti energetskog siromaštva su planirane 2 posjete, savjetovanje i anketiranje 10.000 domaćinstava u šest općina na području TK i podjela 40.000 LED sijalica, sa ciljem da se podstaknu građani da smanje potrošnju energije. U Tuzli je posjećeno 2.500 domaćinstava i podojleno 10.000 LED sijalica. Na osnovu prikupljenih podataka iz tih domaćinstava se radi analiza o potrošnji električne energije kroz dvije posjete koje vrše energetski savjetnici, na početku i godinu dana poslije prve posjete domaćinstvima i utvrdiće se da li postoji mogućnost smanjenja potrošnje energije primjenom jednostavnih mjera energetske efikasnosti i u kojoj mjeri je prisutno energetsko siromaštvo u BiH. U skladu sa rezultatima, analiza će dati preporuke vezane za naredne korake nadležnih institucija, OCD i građana.

Oblast edukacije o EE i OIE se vrši prvenstveno u školama gdje će nova znanja, koja će mentorstvom edukatora iz Caritasa i Centra za ekologiju i energiju, biti prenošena profesorima pa zatim učenicima koji će dalje širiti svoje stečeno znanje. Osim škola, edukacija je i za sve zainteresirane predstavnike javnih institucija, kao i predstavnike nevladinog sektora na području Federacije BiH. Predavanja i radionice su obogaćeni demonstracijom prikaza rada na modelima solarnih sistema, modelima toplotnih pumpi i putem osebno rađenih brošura i materijala za obuku, kao i studijskim posjetama objektima koji primjenjuju OIE i imaju implementirane mjere EE.

-Projekat “Tuzla ide naprijed“. se realizuje u saradnji sa Förderverein Švicarska i Centrom za ekologiju i energiju Tuzla. Ukupna vrijednost projekta je 52.300 EUR, a njegovo trajanje je planirano u periodu od 1.9.2019. – 31.8.2022. Cilj projekta je podsticaje i praćenje realizacije Plana za upravljanje otpadom za Grad Tuzlu. U okviru projekta se radi na realiziranju sljedećih aktivnosti:

- edukacija građana, učenika, nastavnika i predstavnika JKP,
- medijska promocija aktivnosti koje se realiziraju u okviru provođenja Plana za upravljanje otpadom.
- organiziranje i koordiniranje sastanaka grupe za praćenje realizacije plana za upravljanje otpadom.
- organiziranje studijskih putovanja u cilju upoznavanja sa pozitivnim primjerima u upravljanju otpadom iz okruženja.

- Projekat “Poboljšanje dostupnosti i kvaliteta javnih usluga u općinama i gradovima u FBiH“, realizuje UNDP - Projekat integriranog lokalnog razvoja (ILDP), u saradnji sa Ministarstvom finansija FBiH, Federalnim zavodom za programiranje razvoja i Savezom općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine (SOG FBiH). Grad Tuzla se javio na javni poziv za finansijsku podršku u sklopu Grant sheme „Poboljšanje dostupnosti i kvaliteta javnih usluga u općinama i gradovima u FBiH“, u okviru prioritetne oblasti: Izgradnja nove ili poboljšanje kapaciteta i kvaliteta postojeće javne lokalne infrastrukture

(„Infrastrukturne, zdravstvene i socijalne usluge“). Projekat „Utopljanje i adaptacija objekta Doma kulture Husino” je prihvaćen za sufinansiranje u skladu sa uvjetima javnog poziva. Ukupna vrijednost projekta 136.222,28, grant 95.222,28, sufinansiranje Grada 41.000,00. Realizacija projekta će biti završena u toku 2021. godine.

Sredstva za realizaciju Grant sheme osigurale su Vlada FBiH, kao i Vlada Švicarske, putem Projekta integriranog lokalnog razvoja koji provodi UNDP BiH. Grant shema se realizira u sklopu finansijskog mehanizma za podršku integriranog i održivog lokalnog razvoja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

- Projekat Razvojnog programa Ujedinjenih naroda – UNDP „Inicijativa za zeleniju i održiviju budućnost“ (Go Green Pledge)

Inicijativa za zeleniju i održivu budućnost je zajednički projekat Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (UNDP), Grada Tuzle i još 14 jedinica lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini, a za cilj ima sadnju 10.000 sadnica na području 15 jedinica lokalne samouprave u 2020. godini, u svakom gradu/općini po 625 sadnica. U Tuzli, pored novoizgrađenog parka u naselju Sjenjak, drveće je zasađeno na Slanoj banji, u blizini bolnice u Kreki, te u dvorištima svih osnovnih i srednjih škola i obdaništa. Gradonačelnik Tuzle je, u ime Grada Tuzle, a u okviru Inicijative za zeleniju i održivu budućnost sa UNDP BiH potpisao Deklaraciju kojom se Grad Tuzla obavezao da će svake godine zasaditi najmanje 500 novih sadnica, kao doprinos borbi protiv klimatskih promjena.

- Program CEFE za podršku poduzetništvu u gradu Tuzli u organizaciji Udruženja CEFE BiH. Ovim Programom omogućena je podrška potencijalnim poduzetnicima, kroz program razvoja poduzetništva, a polaznicima je osigurana obuka u jačanju ličnih poduzetničkih kapaciteta, podrška u izradi biznis plana i tehnička podrška u registraciji i pokretanju biznisa. Za najbolje ocijenjene biznis planove osigurana je finansijska podrška pokretanju biznisa i dugoročna mentorska podrška kroz Mrežu podrške poduzetništvu. Projekat je finansijski podržan od strane Ambasade SAD u BiH, a programom podrške u 2020. godini na području Tuzle obuhvaćeno je 15 polaznika, koji su prošli obuku iz oblasti poduzetništva i razvili vještine, a najbolja 2 polaznika korisnika podrške su odabrana za dodjelu finansijske podrške za osnivanje vlastite firme i pokretanje poslovne aktivnosti.

3.3. Budžet i finansije

U Budžetu Grada Tuzle u 2020. godini ostvarena su ukupna sredstva u iznosu od 66.556.425,59 KM, što je 89,21 % ostvarenja u odnosu na plan.

U drugom kvartalu 2020.godine vršene su izmjene i dopune Budžeta Grada Tuzla, prije svega zbog potrebe obezbjeđenja sredstava za provođenje mjera zaštite i spašavanja ljudi usljed proglašenja stanja nesreće na teritoriji Federacije BiH uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID 19), formiranja posebnog fonda (Fonda za ublažavanje posljedica izazvanih COVID 19) za pomoć pojedincima, socijalno ugroženim kategorijama stanovništva i privrednim subjektima, i korekcije prihoda budžeta u skladu sa revidiranim projekcijama prihoda od indirektnih i direktnih poreza gradova/općina TK za 2020. godinu, dostavljeno od Ministarstva finansija TK, kojim su za Grad Tuzla pripadajući prihodi od poreza na dohodak i indirektnih poreza, smanjeni na godišnjem nivou za oko 5,5 miliona KM.

Ukupno ostvareni prihodi Budžeta i primici od prodaje u periodu 01.01. do 31.12.2020. godine iznose 52.332.031,40 KM ili 92,49% u odnosu na plan i u odnosu na isti period prethodne godine veći su za 1,81% ili za 932.368,24 KM, a razlika do ukupno ostvarenih sredstava za

period I-XII 2020. godine odnosi se na ostvareni suficit iz prethodne godine, primitke od kredita i neutrošena kreditna sredstva iz 2016. godine za projekat sanacije puta u naselju Mandići.

Prihodi i primici ostvareni tokom godine, neutrošena kreditna sredstva i sredstva ostvarena po osnovu suficita iz predhodne godine evidencirana su u knjigovodstvu budžeta u odgovarajuće fondove u pripadajućem iznosu u skladu sa namjenom i to u:

Naziv fonda	Ukupno ostvarena sredstva	Učešće u ukupnim sredstvima
Opšti fond	40.222.618,50	60,43%
Fond za ublažavanje posljedica izazvanih COVID-om 19	781.593,83	1,18%
Fond za komunalnu infrastrukturu	13.760.914,81	20,68%
Fond za zaštitu i spašavanje ljudi i mat.dobara	1.610.491,64	2,42%
Fond za skloništa	200.350,88	0,30%
Fond za zaštitu od požara i vatrogastva	72.640,41	0,11%
Fond sredstava od naknade za prihode ostvarene radom termoelektrana	9.852.826,50	14,80%
Fond za socijalno stanovanje	54.989,02	0,08%
UKUPNA SREDSTVA	66.556.425,59	100,00%

Izmjenama i dopunama Budžeta Grada Tuzla za 2020. godinu, osnovan je novi Fond za ublažavanje posljedica izazvanih pandemijom COVID 19, u cilju obezbjeđenja sredstava za pomoć otklanjanja zdravstvenih, socijalnih i ekonomskih posljedica uzrokovanih pandemijom. Gradonačelnik Grada Tuzla donio je Odluku o prenamjeni namjenskih sredstava, koja se po propisima Federacije Bosne i Hercegovine ostvaruju u Budžetu Grada Tuzla za period 01.01. do 31.12.2020. godine, a koja su akumulirana na namjenskom računu Budžeta Grada Tuzla „Sredstva za izgradnju i održavanje skloništa“,

Prenamjena novčanih sredstava izvršena je u iznosu od 1,2 miliona KM, a njihova realizacija vršila se u okviru dvije nadležne službe za pomoć građanima i privrednim subjektima za ublažavanje posljedica pandemije.

Realizacija rashoda iz Budžeta Grada Tuzla u 2020. godini se vršila u skladu sa usvojenim Budžetom i izmjenama i dopunama Budžeta Grada Tuzla za 2020.godinu i drugim aktima usvojenim od Gradskog vijeća Tuzla. Ukupni rashodi i izdaci u Budžetu Grada Tuzla za 2020. godinu planirani su u iznosu od 74.604.090,12 KM. U istom periodu ostvareni su rashodi u iznosu od 56.431.904,14 KM ili 75,64 % u odnosu na plan, i veći su za 3.058.666,75 KM ili 5,73% u odnosu na isti period 2019. godine. Od ukupno utrošenih sredstava, na rashode se odnosi 51.847.573,29 KM, za otplatu kredita izdvojeno je 1.383.194,92 KM, a za rashode koji se finansiraju iz kredita odobrenog od strane Razvojne banke BiH utrošeno je 3.201.135,93 KM.

Prema organizacionoj strukturi Grada Tuzla, najznačajnije učešće u ukupno realizovanim rashodima u 2020. godini imaju rashodi Službe za komunalne poslove, izgradnju i poslove MZ (43,09%), Službe za ekonomski razvoj, poduzetništvo i poljoprivredu (19,08%), Službe civilne zaštite (8,21%) i Službe za kulturu, sport, mlade i socijalnu zaštitu (6,76%).

U Budžetu 2020. godine planirana sredstva za finansiranje izdataka iz nadležnosti ove četiri službe iznosila su 59.420.672,11KM ili 79,65% ukupnih sredstava budžeta, a u istom periodu realizovani su rashodi u iznosu od 43.527.862,53 KM ili 77,14 % od ukupno ostvarenih rashoda.

Sredstva Fonda za ublažavanje posljedica izazvanih pandemijom iznosili su 1,2 miliona KM, i raspoređena su podjednako u nadležnost Službe za ekonomski razvoj, poduzetništvo i poljoprivredu i Službe za kulturu, sport, mlade i socijalnu zaštitu, za pomoć samostalnim poduzetnicima, obrtnicima, javnim preduzećima, građanima za ublažavanje socio-ekonomskih posljedica, te MDD Merhamet Tuzla - za Narodnu kuhinju Imaret za ublažavanje socio-ekonomskih posljedica izazvanih COVID-om 19. Od ukupno utrošenih sredstava za ove namjene u okviru nadležnosti Službe za ekonomski razvoj, poduzetništvo i poljoprivredu utrošena su sredstva u visini od 596.593,83 KM, dok je u okviru nadležnosti Službe za kulturu, sport, mlade i socijalnu zaštitu kao pomoć građanima utrošen iznos od 185.000,00 KM. U 2020. godini su iz budžetskih sredstava izdvojena sredstva u ukupnom iznosu od 3.687.510,53 KM, za finansiranje rada četiri javne ustanova koje su u sistemu trezora Grada Tuzla, i to: JU „Centar za socijalni rad“ Tuzla, JU za predškolski odgoj i obrazovanje „Naše dijete“, JU Gradski stadion „Tušanj“ i JU „Centar za kulturu“ Tuzla.

3.4. Lokalni ekonomski razvoj

Djelovanje u oblasti ekonomskog razvoja, poduzetništva i poljoprivrede u toku 2020. godine, bilo je prilagođeno novonastalim okolnostima prouzrokovanih globalnom pandemijom COVID 19. Provođene su aktivnosti u okviru nadležnosti i zadataka utvrđenih važećom Odlukom o organizaciji i djelokrugu rada uprave Grada Tuzla, zatim, na ostvarivanju ciljeva zacrtanih dokumentom Strategije razvoja grada Tuzla do 2026. godine, Revidirane za period 2019.-2021. godina, u segmentu ekonomskog razvoja, zatim na izvršenju Budžeta Grada Tuzla za 2020. godinu, odnosno na realizaciji sredstava planiranih izmjenama i dopunama Budžeta Grada Tuzle za 2020. godinu, u dijelu Službe za ekonomski razvoj, poduzetništvo i poljoprivredu, izvršenim u cilju proaktivnog djelovanja Gradske uprave i Gradskog vijeća na kreiranju mjera pomoći privredi na ublažavanju negativnih efekata pandemije korona virusa. Djelovanje Službe za ekonomski razvoj, poduzetništvo i poljoprivredu u 2020. godini, realizovano je u okviru Odjeljenja za lokalni ekonomski razvoj, Odjeljenja za registraciju poslovanja i Odjeljenja za poduzetništvo, turizam i dijasporu. **Ukupna izdvajanja iz Budžeta Grada Tuzla za 2020. godinu za oblast ekonomskog razvoja, poduzetništva i poljoprivrede, realizovana su u iznosu od 10.292.076,09 KM ili 18,24% ukupnih rashoda, što dokazuje da je Budžet Grada Tuzle za 2020. godinu bio u funkciji razvoja Tuzle, kao jedinice lokalne samouprave.**

Resorna Služba je u 2020. godini realizovala poslove i zadatke na efikasnom praćenju stanja i provođenju utvrđene politike, izvršavanju i stvaranju uslova za izvršavanje zakona, drugih propisa i općih akata u oblasti lokalnog ekonomskog razvoja, poduzetništva, poljoprivrede, na pripremi i praćenju realizacije projekata u vezi sa lokalnim ekonomskim razvojem, na pružanju podrške potencijalnim investitorima i postojećim privrednicima, sa fokusom na poboljšanje uslova poslovanja, te stvaranja mogućnosti za nova ulaganja, na pružanju informacija o raspoloživim programima podrške, na koordiniranju izgradnje i upravljanja poduzetničkom infrastrukturuom i druge aktivnosti u nadležnosti Službe proizašle iz strateško-programskih dokumenata u oblasti lokalnog ekonomskog razvoja, u funkciji ostvarivanja strateškog cilja u oblasti ekonomskog razvoja, postavljenog u dokumentu Revidirane strategije razvoja grada Tuzla za period 2019.-2021. godina, koji se odnosi na povećanje konkurentnosti privrede i privlačenje investitora. Uvažavajući novonastale okolnosti, može se konstatovati da je Služba u izvještajnom periodu u značajnoj mjeri realizovala planirane poslove iz redovne nadležnosti kao i strateško programske aktivnosti proizašle iz strateških razvojnih dokumenata Grada, na način i prema ranije uspostavljenom modelu podrške lokalnom ekonomskom razvoju koji je razvio Grad Tuzla i koji primarno ima za cilj stvaranje povoljnog ambijenta za razvoj

poduzetništva, malih i srednjih preduzeća i novog zapošljavanja, te razvoj grada kao mjesta ugodnog življenja.

U koordinaciji i sinergiji sa ostalim gradskim službama, i u 2020. godini, i pored otežavajućih okolnosti prouzrokovanih pandemijom, realizovan je obiman posao i veliki broj programa i projekata iz Strategije razvoja, pri čemu su za cjelokupan proces lokalnog ekonomskog razvoja posebno bitni projekti na izgradnji i unapređenju komunalne infrastrukture, projekti energetske efikasnosti u cilju smanjenja zagađenja zraka, zatim kontinuirani rad na izradi planske dokumentacije i definisanju prostora za gradnju novih poslovno proizvodnih sadržaja i prostora budućih poslovnih zona, te u vezi s tim i rješavanje imovinsko pravnih pitanja za lokacije predviđene za gradnju, što je doprinijelo poboljšanju ambijenta za razvoj sektora poduzetništva, malih i srednjih preduzeća, stvaranju novih i očuvanja postojećih radnih mjesta u realnom sektoru, privlačenju domaćih i stranih investicija, odnosno lokalnom ekonomskom razvoju grada Tuzle u cjelini.

Dostignuti nivo lokalnog ekonomskog razvoja potvrđuju indikatori razvijenosti koje obrađuje i objavljuje Federalni zavod za programiranje razvoja. Prema posljednjim podacima ove institucije, indeks razvijenosti grada Tuzle u 2019. godini iznosio je 118 indeksnih poena u odnosu na Federaciju BiH (što predstavlja povećanje u odnosu na 2018. godinu, kada je indeks iznosio 115), tako da je prema ovom indikatoru grad Tuzla i dalje najrazvijenija jedinica lokalne samouprave u Tuzlanskom kantonu. Prema istom izvoru grad Tuzla, uz općinu Centar Sarajevo, ima najveći broj registrovanih poslovnih subjekata u FBiH (9.588 subjekata), pa je prema broju poslovnih subjekata na hiljadu stanovnika (87,4 poslovnih subjekata), u samom vrhu u BiH.

Za ostvareni razvoj grada Tuzle, firma LRC iz Sarajeva, u 2020. godini, dodijelila je Gradonačelniku Grada Tuzle, Certifikat “Kruna razvoja privrede”, za postignuća u lokalnom ekonomskom razvoju u posljednje četiri godine, prema indikatoru rasta prihoda, rasta broja registrovanih subjekata, rasta broja uposlenih i rasta izvoza.

Uspješno su realizovane aktivnosti iz redovne nadležnosti koje se odnose na upravljanje i gazdovanje državnim poljoprivrednim zemljištem, praćenje rada, kontrolu i nadzor nad radom javnih preduzeća, javnih komunalnih preduzeća i javnih ustanova čiji je osnivač Grad Tuzla, na pripremi normativno pravnih akata i propisa na nivou lokalne zajednice u oblastima iz nadležnosti Službe, zatim poslovi koji se odnose na upravljanje gradskim poslovnim prostorima, što uključuje zaključivanje ugovora, praćenje ugovora o zakupu, fakturisanje zakupa i praćenje naplate fakturisanog zakupa poslovnih prostora i drugo, zatim praćenje i učešće u realizaciji projekata međunarodnih organizacija u oblasti lokalnog ekonomskog razvoja i dr.

Bitno je u navedenom okviru aktivnosti izdvojiti redovne aktivnosti na praćenju rada javnih preduzeća i javnih ustanova u većinskom vlasništvu Grada Tuzle, koje su uspješno i efikasno realizovane u 2020. godini, na obostrano zadovoljstvo i ovih subjekata i Grada kao osnivača. Radi se o 23 javna preduzeća, javna komunalna preduzeća i javne ustanove, na kojima se temelji veoma snažna komunalna privreda, i pružanje kvalitetnih usluga građanima u oblasti vodosnabdijevanja, daljinskog zagrijavanja grada, održavanja higijene grada i odvoza smeća, primarne zdravstvene zaštite, usluge u oblasti sporta i kulture. Na ovaj način osigurana je politika povoljnih cijena komunalnih usluga za sve građane Tuzle. Grad Tuzla je kontinuiranim angažmanom poništio nelegalnu privatizaciju javnih dobara u Tuzli, čime su osigurane kvalitetne javne usluge građanima Tuzle. U ovim preduzećima i ustanovama zaposleno je preko 2.000 osoba, te je ostvarena ekonomska stabilnost komunalnog sektora u Tuzli.

Kao i prethodnih godina, kao rezultat razvijene i uspješne saradnje Grada Tuzle sa međunarodnim organizacijama i subjektima, i u 2020. godini je realizovano učešće i zajednička realizacija veoma značajnih projekata. Ovdje će se izdvojiti projekti za koje su sredstva izdvojena iz Budžeta Grada Tuzle, u dijelu Službe za ekonomski razvoj, poduzetništvo i poljoprivredu, i to prvenstveno projekti koje implementira Razvojni program Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini (UNDP BiH). U okviru nastavka Projekta općinskog okolišnog i ekonomskog upravljanja (MEG projekta), sa UNDP BiH su realizovane aktivnosti na nabavci 19 drvenih kućica čime su unapređeni kapaciteti Turističke zajednice Grada Tuzle, koje su već u 2020. godini bile u funkciji podrške registrovanih poduzetnika sa područja grada Tuzle, kojima su dodijeljene bez naknade s ciljem promocije njihove djelatnosti i unapređenja prodaje kao vid dodatne pomoći u prevazilaženju negativnih efekata pandemije, što je u krajnjem u funkciji poboljšanja poslovnog okruženja.

Drugi značajan projekat pokrenut u 2020. godini, u partnerstvu sa UNDP BiH, odnosi se na sufinansiranje energetske efikasne obnove objekta SKPC Mejdan, u okviru projekta „Zelenog klimatskog fonda“, koji će se realizovati fazno, s ciljem ostvarivanja značajnijih finansijskih i energetske uštede, povećanje komfora i sigurnosti korisnika.

Također, u oblasti poduzetništva, u partnerstvu sa Organizacijom CEFÉ u BiH, uz podršku Ambasade SAD-a, realizovan je u 2020. godini program podrške poduzetništva u okviru kojeg je 15 polaznika prošlo obuku iz oblasti poduzetništva, razvilo vještine, a najbolje ocijenjeni poslovni planovi polaznika (2 korisnika) su odabrana za dodjelu finansijske podrške za osnivanje vlastite firme i pokretanje poslovne aktivnosti.

U tom kontekstu, djelujući interventno u oblasti poduzetništva, u koordinaciji sa mjerama viših razina vlasti, iz sredstava Budžeta Grada Tuzle za 2020. godinu, realizovana su tri kruga direktne finansijske pomoći za privredne subjekte iz skupine samostalnih djelatnosti u vlasništvu fizičkih lica, koji su imali ili zabranu rada ili su u 2020. godini ostvarili pad prometa u odnosu na 2019. godinu i koji su najviše pogođeni negativnim efektima krize prouzrokovane pandemijom. Putem tri javna poziva prema navedenoj kategoriji korisnika, u cilju očuvanja dostignutog nivoa razvoja i broja aktivnih subjekata u ovom sektoru, kao i očuvanja njihove likvidnosti i broja zaposlenih u ovom sektoru, pomoć je osigurana za ukupno 700 subjekata, za što su izdvojena sredstva u ukupnom iznosu od oko 320.000,00 KM.

Djelujući interventno prema javnim preduzećima i javnim komunalnim preduzećima čiji je osnivač Grad Tuzla, osigurana je pomoć na ime ublažavanja negativnih efekata pandemije za tri subjekta iz ove skupine, i to JKP “Pannonica” Tuzla, JP SKPC “Mejdan” Tuzla i JP “RTV 7” Tuzla, kojima su, na osnovu podnesenih zahtjeva i obrazložene opravdane potrebe za dodjelu pomoći, rješenjima Službe za ekonomski razvoj, poduzetništvo i poljoprivredu, dodijeljena sredstva u ukupnom iznosu od oko 520.000,00 KM.

Djelujući interventno u oblasti poljoprivrede, odmah na početku pandemije, u okviru sredstava tekućeg granta za razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje, planiranih u iznosu od 80.000,00 KM, realizovane su aktivnosti s ciljem ublažavanja negativnih socioekonomskih efekata pandemije, i to setom mjera podrške u realizaciji proljetne sjetve, s ciljem povećanja obima proizvodnje hrane, te mjera za očuvanje dostignutog nivoa poljoprivredne proizvodnje u poljoprivrednim gazdinstvima na području grada Tuzle. Grad Tuzla je blagovremeno, u predviđenim agro rokovima, osigurao značajnu pomoć poljoprivrednim proizvođačima iz Tuzle, u vidu nabavke naophodnog sadnog materijala za

sjetvu proljetnih poljoprivrednih kultura, te pomoć u nabavci neophodnog repromaterijala za očuvanje dostignutog obima **poljoprivredne proizvodnje u oblasti stočarstva (hrana za muzna grla, svinjogojstvo, pčelarstvo)**. Navedenim direktnim mjerama materijalne podrške, obuhvaćeno je oko 340 korisnika u kategoriji individualnih proizvođača, registrovanih obrta i pravnih lica u poljoprivredi. Ovome treba dodati i podjelu repromaterijala (NPK gnojiva) za proljetnu sjetvu kukuruzne i travne silaže i rasadnog materijala za proljetnu sadnju povrća u zaštićenom prostoru-plasticima, za ukupno 154 proizvođača, izvršenu početkom 2020. godine, obezbjeđenog u 2019. godini iz budžeta za 2019. godinu. Pored toga, aktivnom ulogom Gradske uprave, putem programa viših nivoa vlasti, u 2020. godini, obezbjeđena su dodatna bespovratna sredstva za podršku proljetne sjetve, putem kojeg je podržan 131 korisnik, tako da je realizovanim mjerama podrške u oblasti poljoprivrede, u 2020. godini ukupno podržano oko 630 korisnika.

U okviru programsko strateških aktivnosti, realizovane su značajne aktivnosti s ciljem povećanja konkurentnosti privrede i privlačenja investitora, kao prvog strateškog cilja u oblasti ekonomskog razvoja.

U toku 2020. godine, realizovane su planirane aktivnosti na izgradnji infrastrukture u Poslovnoj zoni Kreka sjever, prenesene iz GPR-a za 2019. godinu, iz sredstava prenesenih iz 2019. godine, koja se sastoje iz budžetskih sredstava Grada Tuzle i sredstava namjenski odobrenih i uplaćenih Gradu Tuzla od Ministarstva privrede Tuzlanskog kantona, krajem decembra 2019. godine, realizovani su radovi na izgradnji projektom predviđene dionice interne saobraćajnice u Poslovnoj zoni, odnosno produženja iste, na lijevom i desnom kraku, sa pratećom oborinskom kanalizacijom i javnom rasvjetom uz saobraćajnicu, u vrijednosti od 124.624,23 KM. Po prijemu izvršenih radova na korištenje i u funkciju je stavljeno dodatnih oko 150 metara interne saobraćajnice, sa pješačkim trotoarom uz saobraćajnicu, izgrađenom oborinskom odvodnjom i postavljenom instalacijom i rasvjetnim stubovima uz izgrađenu dionicu interne saobraćajnice u Poslovnoj zoni. Ovim je, uz ranije izgrađenu infrastrukturu, u cijelosti realizovan projekat izgradnje primarne infrastrukture u obuhvatu I faze realizacije Projekta izgradnje Poslovne zone Kreka sjever.

U povoljnom ambijentu, uz obezbjeđene sve primarne infrastrukturne preduslove, na osnovu odluka Gradskog vijeća, po modelu osnivanja prava građenja, na period od 40 godina, uz povoljnu godišnju naknadu, dodijeljeno je 6 lokacija, odnosno kompleksa zemljišnih parcela, na kojim je izgrađen i stavljen je u funkciju 1 poslovno proizvodni objekat, izgradnja još 1 poslovnog objekta je završena i uskoro se očekuje njegovo stavljanje u funkciju, dok je u toku gradnja još 2 objekta. Također, pripremljeno je za dodjelu još 6 lokacija, tako da će biti aktivirano ukupno 12 parcela od od 15 parcela koliko je obuhvaćeno I fazom realizacije projekta izgradnje Poslovne zone Kreka sjever. S tim u vezi, uspješni primjeri korisnika zemljišta dodijeljenog osnivanjem prava građenja u Poslovnoj zoni Kreka sjever su Pekara „Kabil“ Tuzla i Preduzeće „Koala automotive“ iz Tuzle, koji su zahvaljujući pogodnostima i podršci Grada, pokrenuli svoje investicije, pri čemu je Pekara „Kabil“ u cijelosti završila i krajem 2019. godine, stavila u pogon izgrađeni proizvodni objekat, u kojem je zaposleno 46 radnika. Preduzeće „Koala automotive“ iz Tuzle također je završila gradnju svog poslovnog objekta čija investicija će uskoro rezultirati upošljavanjem oko 200 radnika. Također, firma „Eko sirovina“ iz Tuzle intenzivno radi na izgradnji dva poslovna objekta u Poslovnoj zoni Kreka sjever, u kojim će biti uposleno oko 60 radnika. Ovim se potvrđuje opravdanost projekta izgradnje Poslovne zone Kreka sjever u Tuzli

Kao što je poznato i ovdje je potrebno istaknuti da je model dodjele zemljišta osnivanjem prava građenja prvi put primijenjen u praksi u Tuzli, kao inovativan model, i predstavlja izuzetnu

pogodnost za investitore, kojima se po osnovu prava građenja, po povoljnim uslovima iznajmljuje zemljište za gradnju poslovnih objekata na duži vremenski period, tako da investitori ne moraju izdvajati značajna sredstva za kupovinu zemljišta nego ta sredstva mogu usmjeriti u izgradnju poslovnog objekta.

Osim navedene pogodnosti, odlukom Gradskog vijeća Tuzle, donesenom na prijedlog Gradonačelnika, omogućeno je plaćanje naknade za pogodnost lokacije (rente), kojom je omogućeno investitorima da ovu naknadu mogu plaćati odgođeno i to 50% prije dobijanja odobrenja za građenje, a ostatak u narednom periodu do tri godine, uz obezbjeđenje garancije.

U 2020. godini, u oblasti poduzetništva nastavljena je realizacija neophodne podrške za funkcionisanje najvećeg inkubatora malih i srednjih preduzeća u BiH, Razvojno poduzetničkog centra Tuzla – Inkubator Lipnica i najuspješnijeg inkubatora novih tehnologija u regionu, BIT Centra Tuzla. Ovi Centri, od pokretanja, u kontinuitetu ostvaruju pozitivan razvojni trend i danas su primjeri najuspješnijih aktivnih poduzetničkih centara u BiH i regiji, čiji rezultati funkcionisanja doprinose unapređenju poduzetničkog ambijenta Tuzle. BIT Centar Tuzla, zahvaljujući podršci Grada, svrstao se među najuspješnije tehnološke parkove u oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija i svojim kapacitetima pruža odlične uslove i pogodnosti za razvoj kako novoosnovanih firmi, tako i već razvijenih firmi u IT sektoru, pri čemu je posebno značajno što BIT Centar Tuzla pruža priliku mladim stručnjacima da vlastite ideje konkretizuju, da pokrenu vlastitu djelatnost i tako riješe pitanje zaposlenja u Tuzli. Kapaciteti BIT Centra popunjeni su skoro u cijelosti (95%). U BIT Centru je do sada poslovalo preko 65 firmi iz oblasti informaciono komunikacionih tehnologija, u kojima je zaposlenje ili samozaposlenje, ostvarilo oko 400 mladih visokoobrazovanih osoba. U 2020. godini, prostor i usluge BIT Centra koristila je 21 firma, u kojima je prosječno u toku godine bilo uposleno, ukupno oko 200 osoba.

Primarni cilj i svrha pokretanja poduzetničkih centara i poslovnih inkubatora kao što je RPC Tuzla-Inkubator Lipnica je obezbjeđenje povoljnih uslova za start novih i razvoj postojećih preduzeća, u kojima se generiraju nova i održavaju postojeća radna mjesta. Zahvaljujući podršci Grada, RPC Tuzla-Inkubator Lipnica je od početka svog rada pružao različite pogodnosti korisnicima, prije svega povoljne uslove smještaja kao i niz zajedničkih poslovnih usluga, čime je ispunio svoju glavnu funkciju, što potvrđuju podaci da su raspoloživi kapaciteti RPC-a Tuzla, uvijek, skoro u cijelosti iskorišteni. Do sada je u RPC-u Tuzla, pogodnosti povoljnog smještaja i ostalih pratećih usluga, koristilo ukupno 110 poslovnih subjekata, sa uposlenih ukupno oko 700 radnika. Od ovog broja preduzeća, 81 je preduzeće koje je prvi put pokrenuto i inkubirano u RPC-u. U 2020. godini, u RPC-u Tuzla je usljed pandemije koronavirusom ostvarena prilična oscilacija broja korisničkih firmi, kao i broja uposlenih u tim firmama, s tim da je krajem 2020. godine ostvaren oporavak i ponovni rast broja poslovnih subjekata u RPC-u. Na kraju 2020. godine postignuta je skoro maksimalna popunjenost kapaciteta RPC-a, sa 35 poslovnih subjekata smještenih u RPC-u, što je na nivou maksimuma iz 2017. godine. Međutim, negativni efekti pandemije odrazili su se na značajan pad broja zaposlenih u subjektima smještenim u RPC-u, tako da je u 2020. godini u firmama smještenim u RPC-u bilo uposleno 220 radnika, što je za 40% manje nego u 2019. i 2018. godini.

U okviru strateških aktivnosti, u dijelu kapitalnih izdataka, završene su aktivnosti oko nabavke objekta za potrebe obdaništa u istočnom dijelu grada, čime su dodatno prošireni smještajni kapaciteti JU za predškolski odgoj “Naše dijete” Tuzla, uz napomenu da se radi o aktivnostima započetim interresorno u 2019. godini, te su i sredstva na ime izvršenog plaćanja nabavljenog objekta za prostor obdaništa prenesena iz Budžeta za

2019. godinu. Krajem 2020. godine obezbjeđeni su uslovi za opremanje i otvaranje objekta obdaništa u Gornjoj Tuzli, koji djeluje u okviru JU „Naše dijete“.

3.4.1. Razvoj turizma

Okosnicu razvoja turizma u gradu Tuzli čini kompleks Panonskih jezera, što je gradu dalo osnovu za razvoj, za Tuzlu, relativno nove privredne djelatnosti. Razvoj turizma baziran je na razvoju kompleksa Panonskih jezera, kao jedinstvenog turističkog i rekreativnog centra. Razvoj turizma direktno je uticao na razvoj trgovine i ugostiteljstva, kao komplementarnih djelatnosti, a također i na povećanje vrijednosti investicija u turizmu i na povećanje smještajnih turističkih kapaciteta, pri čemu treba posebno pomenuti vrijednu investiciju od 100 miliona eura u izgradnju hotela Mellain, zatim gradnju još oko 30 hotela u gradu, kao i izgradnju i registraciju velikog broja apartmana i soba za iznajmljivanje. Povećan broj apartmana i soba za iznajmljivanje omogućio je mnogim građanima osnovnu ili dodatnu djelatnost, tj. izvor dodatne zarade. Izgradnjom kompleksa slanih Panonskih jezera sa pripadajućim sadržajima, utemeljena je sasvim nova filozofija razvoja grada Tuzle, a to je razvoj svih kapaciteta turističkog sektora, ljudskih resursa i institucionalnih kapaciteta, a koji su pozicionirali Tuzlu kao višemilenijsko mjesto zdravlja, kulture, znanja i tolerancije, odnosno jedinstvenu turističku atrakciju u jugoistočnoj Evropi. Navedeno dokazuje nagrada Odisej (Ulysses) koju je Svjetska turistička organizacija Ujedinjenih nacija – UNWTO, 2012. godine dodijelila Tuzli za projekat „Valorizacija prirodnog naslijeđa - Panonska slana jezera u Tuzli“, za inovacije u javnim politikama i upravljanju.

Kompleks Panonskih jezera, koji predstavlja jedina slana jezera u Evropi i jedina slana jezera u svijetu koja su istovremeno i kupalište i plaža u najužem centru grada, predmet je izvještavanja u najuglednim svjetskim medijima. Mediteranskim prizorima i morskom ugođaju u centru grada svjedočilo je blizu 5 miliona posjeta, od izgradnje prvog jezera 2003. godine, pa sve do danas.

Zbog toga je u proteklih deset (10) godina, broj smještajnih kapaciteta u gradu Tuzli povećan za 157,60%. U 2010. godini na području grada Tuzle bilo je registrovano 351 soba, odnosno 571 ležaj, dok taj broj u 2020. godini iznosi 787 soba, sa registrovanim 1471 ležajem.

Posjetioci sve češće uspoređuju Tuzlu, u svim elementima njene ponude, sa drugim uspješnim turističkim destinacijama u BiH i regionu, ali i svijetu. Naročito je izražen trend koji govori u prilog sve izražajnijem pozicioniranju Tuzle kao destinacije za kratki, gradski odmor.

Zaštita i renoviranje građevina i spomenika kulturno-historijskog naslijeđa (uža historijska jezgra grada), gradnja kulturno-historijskih trgova (Trg Slobode, Soni trg, spomenici Ismetu Mujezinoviću i Meši Selimoviću, centralni gradski park posvećen kontinuitetu BH državnosti sa spomenikom prvom bosanskom kralju Tvrtku I Kotromaniću, najveća pješačka zona i njena povezanost sa kompleksom Slana Banja), nekada je najzapušteniju gradsku jezgru u BiH pretvorila je u jednu od najuređenijih, najposjećenijih i najljepših u BiH.

Zahvaljujući gore pomenutim preduslovima u Tuzli se tokom godine održavaju brojne međunarodne i regionalne manifestacije i projekti koji svojim atraktivnim programima obogaćuju turističku ponudu, generiraju dolaske i noćenja, promovišu grad kao turističku destinaciju i rezultiraju povećanom turističkom potrošnjom te omogućavaju održivost turizma 365 dana u godini.

Kompleksom slanih jezera upravlja, u ime Grada Tuzle, Javno komunalno preduzeće „Pannonica“, firma radi dobro i najvažniji je faktor razvoja turizma u Tuzli. Sve veći broj posjetilaca natjerao nas je da što brže i što bolje uredimo grad, 2003. godine napravljeno je prvo

slano jezero, 2004. Soni trg kao turistički trg, 2006. Arheološki sojенички park najveći takve vrste na jugu Evrope, 2006. riješen je problem redukcija vode, 2007. otklonjen je uzrok slijeganja tla, 2009. izgrađen je Trg slobode kao najveći i najljepši trg u Bosni i Hercegovini, 2012. uređen je centralni gradski park, izgrađen je i hotel Mellain, čija je investicija vrijedna oko stotinu miliona eura, izgrađeni su i brojni novi hoteli, moteli i drugi turističko-ugostiteljski kapaciteti, što je itekako doprinijelo sveukupnom turističkom ambijentu i povećanju fizičkog turističkog prometa, kako domaćih, tako i stranih gostiju.

Kompleks Panonskih jezera u 2019. godini posjetilo je 450.000 gostiju, što je u odnosu na 2018. godinu, ostvareno povećanje od 60%, i pored nepovoljnih vremenskih prilika u toku mjeseca jula, u špici sezone, što ponovno potvrđuje pozicioniranje kompleksa Panonskih jezera kao jednog od najznačajnijih ljetnih turističkih odredišta u BiH, sa jedinstvenim brendom kupališta sa zdravom i čistom slanom vodom, povoljnog, kvalitetnog i sigurnog mjesta za odmor i rekreaciju. Posjećenost je prevazišla sva očekivanja. Nažalost, pandemija koronavirusa 2020. godine prekida ovaj pozitivni trend.

Naime, Federalni štab civilne zaštite Federacije BiH izdao je u martu 2020. godine naredbu kojom je u Federaciji BiH proglašeno stanje nesreće uzrokovano pojavom korona virusa (COVID-19). Ova naredba odnosila se na obavezno otkazivanje javnih skupova u skladu sa propisima o javnom okupljanju, privremenu obustavu pružanja usluga za kina, muzeje, pozorišta, koncertne dvorane, umjetničke galerije, javne bazene i kupališta, te sportske i rekreacijske centre, kao i privremeno obustavljanje pružanja usluga u ugostiteljskim objektima svih kategorija, te nargila, cafe i bistro barovima, klubovima, kazinima, sportskim kladionicama i sl. na području Federacije BiH.

Od tada turizam, ne samo u Tuzli nego u cijelom svijetu, bilježi značajno smanjenje prihoda te se to odražava i na turizam u Tuzli. U toku 2020. godine kompleks Panonskih jezera imao je oko 170.000 posjeta. Ovaj, znatno manji broj posjeta u toku jedne sezone je još jedna od posljedica pandemije. Uprava Panonike je, u saradnji sa Gradom Tuzlom, Federalnim ministarstvom zdravstva i Kantonalnim kriznim štabom poduzeo sve propisane mjere higijensko-epidemiološke zaštite. Sigurnosti boravka i kupanja na Panonskim jezerima doprinijela je i činjenica da slana voda sprječava širenje koronavirusa. A s obzirom da se voda u jezerima više puta dnevno dezinfikuje hlorom, sigurnost boravka i kupanja na jezerima, uz pridržavanje ostalih higijensko-epidemioloških mjera, je na najvišem nivou.

Bitnu institucionalnu pretpostavku za razvoj turizma predstavlja Turistička zajednica grada Tuzle, koja je počela sa radom 2018. godine. Smanjenje prihoda koje Turistička zajednica ostvaruje na ime članskog doprinosa i boravišne takse u direktnoj je vezi sa naredbama koje je izdao Federalni štab civilne zaštite Federacije BiH. Uprkos smanjenim prihodima, Turistička zajednica grada Tuzle je u svojim aktivnostima tokom 2020. godine, u skladu sa svojim mogućnostima, poticala obogaćivanje turističke ponude i poboljšanje uslova boravka domaćih i stranih gostiju, te predloženim turističkim programima, projektima i manifestacijama čije je implementiranje bilo u skladu sa propisanim mjerama zaštite, pristupila sa posebnom pažnjom pružajući savjetodavnu, marketinšku i finansijsku podršku.

Dio predviđene podrške od strane Turističke zajednice, za 2020. godinu dodijeljen je projektima i manifestacijama prema sugestijama i u koordinaciji sa Gradom Tuzla, a sve u cilju valorizacije kvalitete i značaja manifestacije. U pravcu realizacije Sporazumnih obaveza, Turistička zajednica grada Tuzle raspisala je Javni poziv za dodjelu na korištenje bez naknade dvadeset (20) mobilnih kućica u periodu od 21.12.2020.godine do 08.01.2021.godine, a u svrhu podrške i pomoći sektoru poduzetništva i obrta na teritoriji grada Tuzle u pravcu ublažavanja ekonomskih posljedica na poslovanje, izazvanih pandemijom COVID-19, kako bi se na transparentan način odabrali korisnici. Korištenje bez naknade podrazumijevalo je da korisnici

kućica nisu snosili troškove zauzimanja javne površine, električne energije, čuvanja i osiguranja kućica i drugih troškova koji su nastali u vezi sa korištenjem istih. Ove troškove snosila je Turistička zajednica grada Tuzle.

Strategija Grada Tuzle za vrijeme pandemije koronavirusa je bila zaštita zdravlja građana, te obezbjeđenje mjera za prevazilaženje ekonomskih i socijalnih posljedica pandemije. Jedna od tih mjera je i ova vrsta podrške poduzetnicima u vrijeme kada su svi poduzetnici, a naročito ugostitelji, bili pogođeni krizom nastalom uslijed pandemije. Ovu priliku su poduzetnici i građani odlično prihvatili, a ista je ujedno predstavljala i jedan vid psihološke relaksacije građana, naročito zbog toga što se prezentacija proizvoda odvijala na otvorenom prostoru, uz redarsku službu koja se brinula o održavanju distance i poštivanju higijensko – epidemioloških mjera, pa je tako stvorena lijepa i praznična atmosfera, koja je trenutno rijetkost u svijetu.

Uvažavajući želju mnogih građana omogućen je produženi rad kućica na Trgu slobode, do kraja januara 2021. godine.

Sve pomenute manifestacije koje je organizovala ili podržala Turistička zajednica Grada Tuzle, kao i Grad Tuzla, uz poštivanje epidemioloških mjera, bile su dobro posjećene, te su zasigurno postignuti dobri rezultati i efekti na planu razvoja turizma i poduzetništva u 2020. godini, koliko je to bilo moguće u okolnostima koje je donijela pandemija.

S obzirom na nedaće koje su pogodile sektor turizma u cjelosti, tokom 2020. godine broj prijavljenih turista na području grada Tuzle iznosio je 13.234, što je 41.91 %, posmatrajući prethodnu godinu kada je bilo bilo prijavljeno 31.570 turista.

U 2020. godini u gradu Tuzli je prijavljeno 29.861 noćenja, što je 46,82%, posmatrajući prethodnu godinu kada je broj noćenja iznosio 63.765.

Broj noćenja domaćih turista je smanjen je za 44% u odnosu na 2019. godinu. Broj noćenja stranih turista smanjen je za 37,66 % u odnosu na 2019. godinu.

Razlog ovako velikog pada je zatvaranje (eng. “lockdown”) zemalja, zaustavljanje društvenih i ekonomskih aktivnosti, te izoliranje građana u humanom cilju očuvanja zdravlja radi COVIDA-19.

3.4.2. Primarna poljoprivredna proizvodnja

- U oblasti poljoprivrede, u 2020. godini realizovan je program raspodjele sredstava za podršku razvoja primarne poljoprivredne proizvodnje i to samo u dijelu sredstava tekućeg granta, koji je u 2020. godini prioritetno i dominantno bio usmjeren na ublažavanje posljedica pandemije korona virusa u oblasti poljoprivrede, s fokusom na podršci proljetne sjetve i očuvanja dosadašnjeg obima proizvodnje u do sada podržavanim vrstama poljoprivredne proizvodnje, pa je isti, s obzirom na primarnu svrhu i ciljeve, prikazan u okviru naprijed navedenih interventnih aktivnosti i mjera pomoći za ublažavanje posljedica pandemije. Kao što je već istaknuto, dakle realizacijom ovog programa Grad Tuzla je blagovremeno, u predviđenim agro rokovima, osigurao značajnu pomoć poljoprivrednim proizvođačima iz Tuzle, u vidu nabavke naophodnog sadnog materijala za sjetvu proljetnih poljoprivrednih kultura, te pomoć u nabavci neophodnog repromaterijala za očuvanje dostignutog obima poljoprivredne proizvodnje u oblasti stočarstva (hrana za muzna grla, svinjogojstvo, pčelarstvo). Navedenim direktnim mjerama materijalne podrške, obuhvaćeno je oko 340 korisnika u kategoriji individualnih proizvođača, registrovanih obrta i pravnih lica u poljoprivredi.

Ujedno, usljed novonastalih okolnosti i potrebe interventnog djelovanja na ublažavanju negativnih socioekonomskih posljedica pandemije, prije svega u cilju pomoći za očuvanje likvidnosti i postojeće zaposlenosti u sektoru obrta i registrovanih samostalnih djelatnosti, ocijenjeno je svrsishodnijim da se u 2020. godini ne realizuju strateško programske aktivnosti u oblasti razvoja primarne poljoprivredne proizvodnje koje su inače usmjerene na podizanje novih kapaciteta odnosno podršku u nabavci novih resursa i sredstava kod privatnih farmara na

području grada Tuzle. Iz navedenih razloga prvobitno planirana sredstva za ove namjene, u iznosu od 70.000,00 KM, prenamijenjena su i unutrašnjom preraspodjelom su opredijeljena u druge svrhe i za realizaciju naprijed navedenih interventnih mjera i pomoći privatnom poduzetničkom sektoru.

3.4.3. Podrška zapošljavanju i samozapošljavanju

U skladu sa strateškim opredjeljenjem razvoja, realizovana je podrška u okviru sredstava granta za podršku privatnim preduzećima i poduzetnicima. Time je ostvaren kontinuitet proaktivnog djelovanja na stvaranje povoljnog ambijenta za razvoj sektora poduzetništva i otvaranje novih radnih mjesta, provođenjem mjera aktivne politike zapošljavanja. U dosadašnjem periodu, od 2015. godine, uključujući i efekte realizovanih mjera u 2020. godini, direktnom finansijskom podrškom podržano je upošljavanje kao i samozapošljavanje preko 570 osoba.

U 2020. godini realizovan je program raspodjele sredstava u okviru projekta “Siguran start”, kojim se podržavaju novoosnovani subjekti, za koju mjeru direktne podrške su izdvojena sredstva u iznosu od 90.000,00 KM. Realizacijom ovog uspješnog projekta podržane su 44 firme iz Tuzle, koje su registrovane u 2020. godini (preduzeća, obrti i druge vrste samostalnih djelatnosti), što ujedno predstavlja podršku u zapošljavanju odnosno samozapošljavanju za najmanje 44 osobe, u prvoj godini rada. To su start-up firme, kojima je posebno važna potpora u prvoj godini osnivanja. Preko ovog Projekta, kao i ranije, obezbjeđeno je nekoliko linija podrške i to, refundiranje troškova registracije firme, sufinansiranje troškova doprinosa za vlasnika firme, sufinansiranje nabavke sredstava za rad i opreme, sufinansiranje troškova zakupa poslovnog prostora, te sufinansiranje troškova poslovnih usluga (informatičkih, pravnih, marketinga, knjigovodstva i sl), koja je iznosila maksimalno 3.000,00 KM po jednom subjektu.

Potrebno je ovom prilikom istaknuti da usljed novonastalih okolnosti i potrebe interventnog djelovanja na ublažavanju negativnih socioekonomskih posljedica pandemije, prije svega u cilju pomoći za očuvanje likvidnosti i postojeće zaposlenosti u sektoru obrta i registrovanih samostalnih djelatnosti, ocijenjeno je svrsishodnijim da se u 2020. godini ne realizuju strateško programske aktivnosti i mjere aktivne politike zapošljavanja, koje su inače usmjerene prema privatnim poslovnim subjektima za upošljavanje novih uposlenika koji su se nalazili na evidenciji Biroa za zapošljavanje Tuzla. Iz navedenih razloga, prvobitno planirana sredstva za ove namjene, u iznosu od 60.000,00 KM, prenamijenjena su i unutrašnjom preraspodjelom su opredijeljena u druge svrhe i za realizaciju interventnih mjera i pomoći privatnom poduzetničkom sektoru koje su naprijed u tekstu istaknute.

- U 2020.godini, u okviru strateško programskih aktivnosti, realizovan je program raspodjele sredstava za podršku projekata organizacija iz oblasti poduzetništva, na osnovu prethodno objavljenog javnog poziva i procedure provedene u skladu sa važećom Odlukom o dodjeli sredstava neprofitnim organizacijama po LOD metodologiji. U 2020. godini podržano je 9 kandidovanih projekata organizacija civilnog društva-udruženja iz oblasti poduzetništva, za koje je utvrđeno da ispunjavaju propisane uslove i koji su ostvarili adekvatan broj bodova spram utvrđenih kriterija. Na osnovu programa raspodjele sredstava a nakon toga, zaključenih ugovora sa korisnicima sredstava, realizovana su i doznačena planirana sredstva odabranim korisnicima za podršku njihovih projekata. Fokus podržanih projekata, kao što su i postavljeni ciljevi u programu utroška ovih sredstava, bio je na razvoju socijalnog poduzetništva, poduzetništva mladih, promocije poduzetničkih firmi sa ovog područja i domaće poljoprivredne proizvodnje, razvijanje vještina za samozapošljavanje ranjivih grupa stanovništva, posebno osoba sa invaliditetom, razvijanje inovacija u

zapošljavanju mladih, zatim u razvijanju poduzetničkih vještina i svijesti kod mladih osoba za pokretanje vlastite djelatnosti i samozapošljavanje. U 2020. godini podržani su sljedeći projekti organizacija iz oblasti poduzetništva: projekat “Podrška razvoju malih biznisa” predložen od Udruženja obrtnika grada Tuzle, projekat „Razvoj poduzetništva i liderstva mladih“, koji je realizovala organizacija Centar za edukaciju i obrazovanje Tuzla, projekat „XIV međunarodni Poljosajam“, koji je realizovalo Udruženje poljoprivrednika TK Tuzla, projekat „Mladi socijalno inovativni poduzetnici“, realizovan od Udruženja “Centar za socijalne inovacije” Tuzla, projekat “Tu smo i želimo šansu”, realizovan od Udruženja građana oboljelih od distrofije TK, projekat „Tuzla Grad filmske kulture“, realizovan od Udruženje građana “Eventus” Tuzla, projekat “Izradi svoj ceker i reci NE plastičnim kesama”, realizovan od Udruženja HO “Bosanske rukotvorine” Tuzla, projekat “Golf turizam-promocija turističkih potencijala” realizovan od Udruženja “Golf klub Tuzla” Tuzla, te projekat “BH sedmica inženjerstva” realizovan od NVO Radio Kameleon-Otvorena mreža ljudskih prava i demokratije” Tuzla. Analizom dostavljenih izvještaja sagledani su postignuti efekti koji pokazuju da je implemenatacijom podržanih projekata obezbjeđena direktna i indirektna podrška za preko 300 krajnjih korisnika-osoba iz ciljnih skupina prema kojim su usmjerene projektne aktivnosti ovih organizacija.

3.5. Kultura, sport i mladi

Grad Tuzla je u 2020. godini nastavio sa aktivnom politikom podrške razvoju kulture i sporta i podrške mladima, u skladu sa planom, uz određena odstupanja i prilagođavanja uslovima rada i djelovanja usljed proglašenja pandemije izazvane koronavirusom (COVID 19). U toku 2020. godine, nakon proglašenja stanja nesreće, otkazano je održavanje dvije manifestacije iz kulture u organizaciji Grada Tuzle, a usljed teške ekonomske krize izazvane novonastalom situacijom realizovane su nove aktivnosti kako bi se odgovorilo na probleme građana u stanju pandemije. Uvažavajući ograničenja koja je resorna Služba imala, u kontekstu ograničenog finansiranja i ograničenja u ljudskim kapacitetima, ipak su u toku 2020. godine realizovane brojne aktivnosti u pravcu održavanja i daljeg unaprijeđenja dostignutih standarda u oblasti kulture, sporta, socijalne politike, politike prema mladima, saradnje sa nevladinim sektorom te unaprijeđenja kvalitete života osoba treće životne dobi i svih marginaliziranih grupa, a za te namjene je iz Budžeta Grada Tuzle za 2020. godinu izdvojeno 3.499.170,16 KM.

U toku 2020. godine Služba za kulturu, sport, mlade i socijalnu zaštitu je zaprimila 2.012 zahtjeva za interventne i jednokratne novčane pomoći, od čega je pozitivno riješeno 1.517 zahtjeva, između kojih je i 329 prijava za jednokratne pomoći licima kojima je prestao radni odnos u vrijeme trajanja stanja nesreće uzrokovanog pandemijom koronavirusa COVID 19, sa 238 pozitivno riješenih zahtjeva. Izvršena je uplata doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje za 239 građana u stanju socijalne potrebe, dodijeljeno je 90 Nagrada Grada Tuzle učenicima, studentima i sportistima za ostvaren natprosječan rezultat u prethodnoj godini. Nadležna služba je svakodnevno sarađivala sa preko 150 organizacija civilnog društva koja okupljaju članstvo osoba sa invaliditetom i poteškoćama u razvoju, nacionalnim manjinama i romskim udruženjima, omladinskim organizacijama, organizacijama koja se bave ekologijom i zaštitom prava marginaliziranih grupa te sportskim klubovima, sa vjerskim zajednicama i medijima. Dodjeljivanje sredstava uređeno je pravilnicima, odlukama, uz korištenje prijavnih obrazaca i obrazaca za izvještavanje, kroz javne pozive, a rezultati javnih poziva sa brojem bodova, iznosom odobrenih sredstava ili razlozima odbijanja aplikanata objavljeni su na zvaničnoj internet stranici Grada Tuzle. Na ovaj način je osiguran transparentan proces raspodjele sredstava. U procese izrade strateških dokumenata uključeni su predstavnici organizacija civilnog društva. Prije objavljivanja javnih poziva, organizuju se 'dani otvorenih vrata', kao informativni sastanci sa predstavnicima omladinskih

organizacija, sportskih klubova, udruženja koja okupljaju nacionalne manjine i svim zainteresovanim građanima, kako bi se dobile sve potrebne informacije o pisanju projektnih prijedloga, prioritetnim oblastima javnog poziva i popunjavanja projektne dokumentacije te odabiru predstavnika nevladinog sektora u komisije za dodjelu sredstava po javnim pozivima.

U toku 2020. godine iz Budžeta Grada Tuzle finansirano/sufinansirano je 64 projekta sportskih klubova, omladinskih i organizacija nacionalnih manjina te organizacija koje se bave ekologijom, socijalnom zaštitom, ljudskim pravima i pravima marginaliziranih grupa. Održano je 39 sportskih manifestacija koje je finansirao Grad Tuzla, 28 kulturnih manifestacija u okviru „Ljeta u Tuzli“ te 49 manifestacija iz oblasti kulture i drugih društvenih djelatnosti. Finansiranjem pomenutih manifestacija koju su realizovale organizacije civilnog društva i sportski klubovi postignuti su ciljevi iz Strategije razvoja Grada. Jedan od ciljeva je podrška sportskim manifestacijama i takmičenjima na području grada Tuzle te afirmisanje i razvoj amaterskog, rekreativnog i vrhunskog sporta. Iz pregleda finansiranih manifestacija u 2020. godini vidljivo je da se vodilo računa o popularizaciji sporta kroz podsticanje profesionalnog i vrhunskog sporta, podršci sportskih klubova i sportista na međunarodnim takmičenjima te podršci rekreativnog sporta. Održana su međunarodna takmičenja, memorijalni turniri, zastupljeni su svi uzrasti od juniora do seniora i veterana, uključene su marginalizirane grupe i žene.

Prepoznajući važnost i veliku ulogu medija u lokalnoj zajednici u toku prethodne godine finansijski je podržan rad 7 medijskih subjekata u iznosu od 60.000,00 KM.

Nastavljena je implementacija četiri međunarodna projekta, Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu (ReLOaD), ROMACTED-a “Promovisanje dobrog upravljanja i osnaživanja romske zajednice na lokalnom nivou”, Dijalog za budućnost – zajednički projekt Ujedinjenih nacija koji implementiraju UNDP, UNICEF i UNESCO pod visokim pokroviteljstvom članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine (BiH) te “Podrška romskim srednjoškolcima kroz školarine, mentorstvo i tutorstvo” Fonda za obrazovanje Roma (REF) sa sjedištem u Švicarskoj.

U toku 2020. godine u okviru ReLOaD projekta, uz finansijsku podršku grada Tuzla kao partnerske jedinice lokalne samouprave dodatno je podržano Udruženje „PIPOL“ za realizaciju projekta „COWIN-20GETHER (Pobijedimo posljedice pandemije #COVID-19 zajedno“). Projektne aktivnosti bile su usmjerene na podrške inicijativama za suzbijanje štete izazvane virusom COVID-19, s ciljem da doprinese smanjenju negativnih zdravstvenih, ekonomskih i socijalnih posljedica uzrokovanih pandemijom COVID-19 na populaciju djece i mladih oboljelih i izliječenih od raka i članova njihovih porodica sa područja grada Tuzla. Programom psihosocijalne pomoći i podrške kroz okupacione, edukativne, kreativne i rekreativne radionice bilo obuhvaćeno najmanje 120 korisnika projekta, za 45 korisnika obezbjeđen je školski pribor i oprema, podijeljeno je 40 paketa sa higijenskim i dezinfekcionim sredstvima, 40 korisnika je dobilo repromaterijale za kućni uzgoj gljiva šampinjona, izvršena je podjela 1000 komada zaštitnih maski za lice korisnicima te pružena pomoć i podrška djeci na intenzivnom bolničkom liječenju u vidu paketa sa pidžamama, higijenskom opremom i didaktičkim materijalom.

Izdvajanje budžetskih sredstava za pomenute oblasti usklađeno je sa prioritetima iz strateškim razvojnim dokumentima Grada Tuzle, i to sa Strategijom razvoja Grada Tuzle 2012.-2026. godine (revidirana za period 2019.-2021. godina), Strategijom za mlade Grada Tuzle 2017-2026, Akcionim planom za Rome Grada Tuzle 2018.-2021. i Strategijom za osobe treće životne dobi 2020.-2026. U toku prethodne godine implementiran je Akcioni plan za Rome Grada Tuzle za period 2018.-2021. godine, i ujedno je pripremljen i Akcioni plan za mlade grada Tuzle za period 2020. – 2022. godine, u skladu sa Strategijom za mlade grada Tuzla za period 2017.-2026. godine. Usvojena je Strategija za građana treće životne dobi za period 2020.-2026. godine sa Akcionim planom za period 2020. – 2023. godine, u saradnji sa Švicarskim crvenim križom

te javnim ustanovama i organizacijama civilnog društva iz oblasti socijalne zaštite. Poduzete su i sve potrebne aktivnosti kako bi se u narednom periodu, u skladu sa mogućnostima, u saradnji sa Udruženjem „Vive žene“ iz Tuzle, pristupilo izradi Gender akcionog plana Grada Tuzle.

3.5.1. Kultura

Kada je u pitanju finansiranje manifestacija iz kulture i drugih društvenih djelatnosti, ostvareni su rezultati definisani kroz ciljeve iz Strategije razvoja Grada Tuzle, a to je unapređenje kulturnog života i kvaliteta kulturnih sadržaja za građane i turiste, naravno, u skladu sa trenutnom epidemiološkom situacijom. Svi kulturni sadržaji koje je Grad finansirao/sufinansirao besplatni su i dostupni svim građanima, u čemu se ogleda i socijalna politika Grada Tuzle. Manifestacije su održane na trgovima u centru Tuzle te prostorijama javnih ustanova kulture, Narodnog pozorišta, JU Centra za kulturu i Kuće plamena mira, ali i u prigradskim mjesnim zajednicama, čime su kulturni sadržaji dostupni svim građanima.

Usljed proglašenja pandemije uzrokovane korona virusom, uvažavajući mjere i preporuke nadležnih kriznih štabova, gradonačelnik Grada Tuzle donio je preporuku o otkazivanju kulturnih manifestacija u organizaciji Grada Tuzle koje su planirane u 2020. godini, koje uključuju okupljanje većeg broja učesnika iz zemlje i inostranstva. Otkazana je međunarodna manifestacija Književni susreti Cum grano salis i Međunarodni festival umjetnosti mladih Kaleidoskop.

Ostvareni ciljevi iz oblasti kulture odnose se na unapređenje kulturnog turizma, podršku razvoju nezavisne kulture, jačanje umjetnosti u javnom prostoru, jačanje međunarodne prepoznatljivosti Tuzle kao grada kulture i kreativnosti, jačanje međusektorske saradnje te ustanova kulture kojima je Grad osnivač ili suosnivač.

- U 2020. godini realizovana je tradicionalna manifestacija „Ljeto u Tuzli“, sa održanih 28 manifestacija iz kulture, koje su obogatile turističku ponudu grada u toku ljetnjih mjeseci, u ukupnom iznosu od 33.985,00 KM. U periodu od tri mjeseca, na više lokacija u gradu Tuzli, uključujući Trg slobode, Soni trg, Trg kod Ismeta i Meše, Panonska jezera, Atelje „Ismet Mujezinović“, održani su koncerti kulturno-umjetničkih društava, koncerti klasične muzike, koncert sevdalinki, likovne kolonije i izložbe slika, pozorišne predstave za djecu, koncerti horske muzike i promocije knjiga.

- Sredstva za manifestacije iz oblasti kulture dodjeljuju se putem Javnog poziva sa pozicije „Grantovi za kulturne manifestacije“. U 2020. godini, sa navedene budžetske pozicije finansirano/sufinansirano je 49 manifestacija u ukupnoj vrijednosti od 74.296,91 KM, čime su postignuti ciljevi iz Revidirane strategije razvoja Tuzle, koji se odnose na unapređenje kulturnog života i kvaliteta kulturnih sadržaja za građane i turiste. Jedan od postignutih ciljeva je nastavak jačanja imidža grada kao mjesta atraktivnog za život građana i kreiranje prepoznatljivosti Tuzle kao središta kulture, kulturnih dešavanja i kulturnog turizma. Iz održanih manifestacija vidljivo je da su zastupljene sve kategorije građana, kao što su djeca, mladi, žene i predstavnici marginaliziranih grupa i nacionalnih manjina. Podržane su manifestacije iz oblasti kulturno-historijskog naslijeđa i tradicije naroda Bosne i Hercegovine, promovisane uspješne žene iz Tuzle i Bosne i Hercegovine, održano je više tradicionalnih, međunarodnih manifestacija. Značajno je spomenuti tradicionalne manifestacije iz kulture, koje već dugi niz godina spadaju u značajnije manifestacije u gradu Tuzli, i to: „Međunarodni dječiji festival Vezeni most“, u organizaciji Udruženja prijatelja knjige Mali Princ, „Festival sevdalinke „Sevdalinko u srcu te nosim“, u organizaciji Udruženja muzičkih umjetnika, „Internacionalni horski šampionat“, u organizaciji GUD „Lege artis“ i mnoge druge manifestacije.

Za oblast sporta, iz Budžeta Grada Tuzle, za 2020. godinu, realizovano je 1.832.150,00 KM ili 99,74% planiranih sredstava za ove namjene. Izdaci za ove namjene u ukupnim rashodima Budžeta Grada Tuzla za 2020. godinu učestvuju sa 3,25%, što su vrlo značajna ulaganja za razvoj sporta. Iz Budžeta Grada Tuzla u toku 2020. godine finansirana i sufinansirana su 62 projekta i manifestacije iz oblasti sporta s ciljem popularizacije sporta podsticanjem profesionalnog i vrhunskog sporta, podržavanja sportskih klubova i sportista na takmičenjima, te podržavanje rekreativnog sporta. Pružena je finansijska podrška prema Sportskom savezu grada Tuzla za više aktivnosti, kao i podrška za razvoj amaterskog i profesionalnog sporta.

U toku 2020. godine iz Budžeta Grada Tuzla podržano je 63 manifestacije i projekta iz oblasti sporta. Pored finansiranja i implementacije velikog broja manifestacija i projekata iz sporta iz Budžeta su obezbijeđena sredstva za troškove trenažnog procesa za 42 sportska kluba u kojima trenira veliki broj mladih Tuzle.

U Tuzli se svake godine održava veliki broj tradicionalnih sportskih manifestacija u organizaciji udruženja građana a koje putem javnog poziva sufinansira/finansira Grad Tuzla. Neke od poznatijih sportskih tradicionalnih manifestacija su: Izbor sportiste godine u organizaciji Sportskog saveza grada Tuzle, Međunarodni karate turnir „TK Open“ u organizaciji KBS „Tuzla“ Tuzla, Međunarodna biciklistička trka „25. maj“ u organizaciji BK „Zmaj od Bosne“, Memorijalni turnir „Srđan Aleksić“, u organizaciji Udruženja „Radničke sportske igre“ Tuzla, 9. Internacionalni turnir u ritmičkoj gimnastici "SALINES CUP-TUZLA 2020" te brojne druge manifestacije.

Podrška razvoju sporta kroz finansiranje i sufinansiranje sportskih manifestacija i takmičenja koje su realizovale organizacije civilnog društva i sportski klubovi na području grada Tuzle, te afirmisanje i razvoj amaterskog, rekreativnog i vrhunskog sporta, utiče na ostvarivanje ciljeva u oblasti sporta, zacrtanih u okviru Strategije razvoja grada Tuzle.

Finansiranjem/sufinansiranjem sportskih manifestacija koju su postignuti su ciljevi iz Strategije razvoja Grada. U 2020. godini podržana je realizacija 39 manifestacija u iznosu od 65.750,00 KM, što potvrđuje činjenicu da je Grad Tuzla, i u uslovima opterećenim pandemijom, vodio računa o popularizaciji sporta kroz podsticanje profesionalnog i vrhunskog sporta kroz podršku sportskih klubova i sportista na međunarodnim takmičenjima te podršci rekreativnog sporta. U skladu sa mogućnostima i trenutnom situacijom održana su međunarodna takmičenja, memorijalni turniri, zastupljeni su svi uzrasti od juniora do seniora i veterana, uključene su marginalizirane grupe i žene.

Osim podrške sportu putem javnih poziva, na osnovu kojih se vrši raspodjela sredstava na ime podrške projekata/manifestacija neprofitnih organizacija iz oblasti sporta, Grad je putem više različitih oblika podrške aktivno djelovao na ovu veoma značajnu oblast života građana, a posebno populacije mladih Tuzle, s ciljem razvijanja zdravih životnih navika i socijalizacije. Obezbjeđena je i realizovana podrška prema Sportskom savezu grada Tuzla za širok spektar njihovih aktivnosti, uključujući i trenažne procese i kotizaciju za nogometne klubove. Trenažni proces, kao veoma značajna oblast podržana je u iznosu od 285.895,00 za 30 klubova sa područja grada Tuzla, čime je omogućeno besplatno treniranje velikom broju članova sportskih klubova. Trenažni proces se realizuje u JP SKPC Mejdan Tuzla za 25 klubova, D.O.O. AQUATECH Tuzla za 3 kluba, i JU Gradski stadion Tušanj Tuzla za 2 kluba. Također, putem Sportskog saveza grada Tuzle uplaćena je kotizacija za 12 klubova Gradskog nogometnog/fudbalskog saveza, i to za sljedeće klubove: MNK Bosna Kompred, ŽNK Sloboda, NK Mramor, FK Proleter, NK Mladost-Solina, OFK Tuzla, NK Rudar-Bukinje, NK Kiseljak, OFK Pasci, NK Mladost-Gornja Tuzla, FK Radnik-Lipnica, NK Husinski Rudar-Zrinjski.

Također, obezbjeđena su sredstva za stipendiranje 35 mladih sportista putem klubova. Sufinansirane su i sportske organizacije; Radničko sportsko društvo „Sloboda“ Tuzla, Omladinski košarkaški klub „Sloboda“ Tuzla, Sportski savez grada Tuzla, Košarkaški klub „Jedinstvo-Dženex“ Tuzla i Aero klub „Tuzla“.

Radničko sportsko društvo „Sloboda“ ima veliki značaj za tradiciju Tuzle i važan je dio kulturno-historijskog naslijeđa grada. Osnovano je daleke 1919. godine iz kojeg je poteklo na stotine uspješnih sportista, trenera i sportskih radnika. Oduvijek je okupljalo sve građane Tuzle te predstavljalo važan dokaz multikulturalnosti i zajedničkog života grada te afirmisalo pozitivne vrijednosti zajedništva. U porodici RSD Sloboda danas djeluje četrnaest sportskih klubova i tamburaški orkestar koji se takmiče u prvoligaškim, odnosno, premijerligaškim rangovima.

3.5.3. Pitanja mladih

Grad Tuzla je jedan od aktivnijih lokalnih uprava kada je u pitanju podrška populaciji mladih. U proteklom periodu, urađene su značajne promjene kada je u pitanju implementacija obaveza iz Zakona o mladima FBiH i kreiranje omladinskih politika koje se tiču unapređenja uslova za angažman mladih i razvoj omladinskog sektora. Ispoštovane su sve obaveze lokalne samouprave predviđene Zakonom o mladima Federacije BiH. Mjere koje se provode u ovoj oblasti, povezane su strateškim razvojnim opredjeljenjima, određenih Strategijom razvoja grada Tuzle, Strategijom za mlade Grada Tuzle 2017.-2026. i Akcionim planom 2017.-2019. godine. **Zahvaljujući ovoj proaktivnoj politici u domenu podrške mladima, te strateškom i kontinuiranom radu na poboljšanju uslova i kvaliteta života mladih, Grad Tuzla je dobio i javno priznanje u kategoriji Lider u oblasti podrške omladinskog aktivizma i organizovanja mladih za postignuća u 2019. godini.** Ovo priznanje, putem javnog poziva, dodijelila su krovna tijela mladih u Bosni i Hercegovini odnosno Vijeće mladih Federacije Bosne i Hercegovine, Omladinski savjet Republike Srpske i Vijeće/Savjet mladih Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, s ciljem odavanja priznanja za ukupan doprinos jedinica lokalnih samouprava na unapređenju položaja mladih u Bosni i Hercegovini. Također, nastavljena je kontinuirana podrška radu Vijeća mladih grada Tuzla, a bivša predsjednica Vijeća mladih Grada Tuzla Asja Dizdarević, dugogodišnja omladinska aktivistica, u 2020. godini je izabrana za predsjednicu Vijeća mladih Federacije BiH.

- Jedan od bitnih segmenata podrške mladima je afirmacija kulture obrazovanja, u okviru kojeg je Grad Tuzla putem resorne Službe obezbijedio stipendiranje učenika, studenata i sportista za ostvaren nadprosječan uspjeh. **U 2020. godini dodijeljeno je 90 nagrada za 14 sportista, 45 studenta i 31 učenika koji su ostvarili natprosječan uspjeh u prethodnoj školskoj godini u ukupnom iznosu od 60.000,00 KM.**

- Za rad Vijeća mladih grada Tuzle obezbjeđena su sredstva u iznosu od 12.000,00 KM. Ovim sredstvima podržana je izrada integrisane web platforme i mobilne aplikacije u organizaciji Vijeća mladih grada Tuzle. Web platforma i mobilna aplikacija sadrže stavke poput pop-up oblačića i/ili tabova za prijavu korupcije, oglasa za zapošljavanje, pozivanje mladih na aktivizam, promociju grada i drugih bitnih stavki, portal <https://mladi075.ba/> sadrže i video sadržaje, te foto galerije mladih aktivista, Tuzlaka i Tuzlanki vrijednih pomena.

- U okviru granta za projekte za mlade, u 2020. godini osigurana su sredstva u iznosu od 23.000,00 KM. Naime, Grad Tuzla u kontinuitetu, od 2016. godine, pruža finansijsku podršku iz Budžeta Grada Tuzle za projekte mladih. Sredstva se dodjeljuju putem javnog poziva omladinskim udruženjima sa područja grada Tuzla za dodjelu finansijskih sredstava na ime podrške projektima za mlade. U 2020. godini podržano je 6 projekata omladinskih udruženja, i to za obrazovanje mladih, ljudska prava, demokratiju i rodnu ravnopravnost, građanski aktivizam i društveni angažman mladih, edukacije mladih o poduzetništvu i razvijanje programa samozapošljavanja i kreiranje modela podrške zapošljavanju mladih.

- Grad Tuzla učestvuje i u projektu za mlade „Inkluzija za sve – Inkluzivno obrazovanje za svu djecu u Bosni i Hercegovini“, i jedan od potpisnika Memoranduma o saradnji u okviru projekta „Inkluzija za sve – Inkluzivno obrazovanje za svu djecu u BiH“, kojeg finansira Italijanska agencija za razvojnu saradnju, a provodi ga uz Save the Children i Ministarstvo obrazovanja i nauke TK. Imajući u vidu važnost ovog projekta, pruža se podrška radu centara uspostavljenih u okviru projekta putem jačanja saradnje sa lokalnim zajednicama, relevantnim školama i ostalim ključnim akterima. Također, kontinuirano se radi na unapređenju kvalitete inkluzivnih programa za djecu s poteškoćama u razvoju i njihovim porodicama, kroz pružanje podrške radu JU Zavod za odgoj i obrazovanje osoba sa smetnjama u psihičkom tjelesnom razvoju Tuzla i JU Centar za obrazovanje, vaspitanje i rehabilitaciju slušanja i govora Tuzla.

3.5.4. Saradnja sa sektorom civilnog društva

U 2020. godini, nastavljena je veoma uspješna saradnja Grada Tuzle sa organizacijama civilnog društva, kroz realizaciju brojnih projekata i inicijativa u oblasti društvenog razvoja. Tuzla je jedna od najuspješnijih lokalnih uprava u BiH, kada je u pitanju saradnja sa organizacijama civilnog društva, kroz transparentan način dodjele sredstava, uz uključenost građana i civilnog društva u proces donošenja odluka. Sektor civilnog društva u Tuzli je među najrazvijenijim u BiH, o čemu govore brojni projekti koji su realizovani prethodnih godina kada su lokalne nevladine organizacije često bile kreatori i partneri gradskoj upravi u pripremi i realizaciji projekata. Višegodišnja saradnja ostvarena je sa udruženjima, i to Udruženjem za razvoj NERDA, Bosper, Crveni križ/krst, Centar za ekologiju i energiju, Euro Rom, Koraci nade, Vive žene, Zemlja djece, Kuća plamena mira i druga. **Grad Tuzla je zadržao ovu liniju podrške neprofitnim organizacijama i u otežanim uslovim rada tokom 2020. godine. Naime, negativne ekonomske posljedice usljed pandemije koronavirusa (COVID-19) odrazile su se u velikoj mjeri na rad i poslovanje udruženja i fondacija koje djeluju na području grada Tuzle.** Sektor civilnog društva nije bio obuhvaćen interventnom podrškom viših nivoa vlasti, zbog posljedica prouzrokovanih pandemijom, iz okvira odredbi Zakona o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica („Službene novine Federacije BiH“, broj: 28/20) i Zakona o subvenciji za ublažavanja posljedica uzrokovanih stanjem nesreće („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 6/20). Ovim zakonima, organizacije civilnog društva ne mogu ostvariti pravo na subvenciju za suzbijanje posljedica uzrokovanih stanjem nesreće kao što je to omogućeno poslovnim subjektima. Zbog toga je Grad Tuzla pružio podršku udruženjima i fondacijama za prevazilaženje ekonomskih posljedica izazvanih stanjem nesreće, izmjenama Odluke o načinu raspoređivanja finansijskih sredstava, te je iz Budžeta Grada Tuzla, neprofitnim organizacijama po LOD metodologiji, omogućeno je da se pri dodjeli sredstava iz Budžeta Grada Tuzle za podršku projekata neprofitnih organizacija u 2020. godini uvaži utrošak za administrativne troškove u iznosu od 40% od ukupno dodijeljenih sredstava, umjesto dosadašnjih 20%.

U 2020. godini su sa pozicije „Grantovi neprofitnim organizacijama-udruženja, organizacije i fondacije“ dodijeljena sredstva u ukupnom iznosu od 90.000,00 KM za finansiranje sljedećih projektnih aktivnosti: socijalno uključivanje djece i osoba sa teškoćama u razvoju i invaliditetom i svih marginaliziranih grupa, ekonomsko osnaživanje osoba sa invaliditetom i marginaliziranih grupa, prevencija nasilja nad marginaliziranim grupama, zaštita i promocija ljudskih prava i prava djeteta, edukacija stanovništva u oblasti očuvanja okoliša i zaštite javnih površina, edukacija stanovništva u oblasti energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije, promocija kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa i promocija umjetničkog stvaralaštva, kulture i tradicije.

Grad Tuzla je nastavio partnersku saradnju sa UNDP-om, u okviru Regionalnog programa lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu (ReLOaD) koji finansira Evropska unija (EU) a

implementira Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP). Aktivnosti su realizovane putem javnog poziva za sufinansiranje projekta, uz finansijsku podršku projektima iz Budžeta Grada Tuzle, uz dodatna sredstva za nevladin sektor iz međunarodnih izvora. U skladu sa preporukama Regionalnog programa lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu ReLOaD, dodjela sredstava organizacijama civilnog društva vezana je za usvojene akcione planove i strateške dokumente Grada Tuzle. Putem Javnog poziva odabrano je 5 projekata koji su realizovani u 2020. godini u saradnji sa UNDP-om, ukupne vrijednosti od 114.308,77 KM, a to su: „Razgovarajmo o demenciji“ koji je realizovao Crveni križ Tuzlanskog kantona, „BRZI START-UP“ Fondacije tuzlanske zajednice, UG "Kuća plamena mira" Tuzla, realizovalo je projekat „Mali kabare“, Udruženje građana oštećenog vida Tuzla projekat „Osnaživanjem i edukacijom do veće samostalnosti slijepih osoba“ a Udruženje porodica i prijatelja djece oboljele od leukemije i drugih malignih bolesti "PIPOL" projekat „I CANcer, WE CANcer“.

3.6. Pitanja nacionalnih manjina

Briga o nacionalnim manjinama je važan dio aktivnosti resorne Službe, u kontekstu provođenja lokalne socijalne politike Grada Tuzle, kroz saradnju sa nacionalnim manjinama i njihovim udruženjima. U gradu Tuzli aktivno djeluje pet udruženja nacionalnih manjina i šest udruženja romske populacije: UG italijanskog porijekla "Rino Zandonai", UG slovenačkog porijekla Tuzla/Slovenska skupnost, UG makedonskog porijekla "Ilinden", Albansko bosansko udruženje građana "Dardanija", Jevrejska opština Tuzla, Udruženje Roma "Đelem đelem", UG "Sretni Romi" Tuzla, „Udruženje Roma "Euro Rom" Tuzla, Udruženje sportsko društvo "Roma", Udruženje žena Romkinja "Bolja budućnost" Grada Tuzle i dr.

U Budžetu Grada Tuzla za 2020. godinu, na poziciji „Grant za ostale nacionalne manjine“, planirana su sredstva u iznosu od 12.000,00 KM, koja su dodjeljena za 4 projekta organizacija civilnog društva ostalih nacionalnih manjina. Implementacijom prihvaćenih projekata iz programa raspodjele obezbijedit će se postizanje ciljeva u okviru prioritetne oblasti i to: promocija kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa i promocija umjetničkog stvaralaštva, kulture i tradicije.

Romi kao jedna od kategorija nacionalnih manjina su najugroženija nacionalna manjina u Bosni i Hercegovini. Socijalna isključenost romske populacije očituje se prije svega u tome što su pojedinci i čitave porodice gurnute na marginu društva prije svega zbog siromaštva i nedostatka obrazovanja. S tim u vezi, pristupilo se realizaciji Lokalnog akcionog plana za Rome grada Tuzle kojeg je Gradsko vijeće usvojilo 2017. godine. Strateški ciljevi Akcionog plana usmjereni su, između ostalih, na poboljšanje postojećih kapaciteta institucija, romskih organizacija i saradnje te unapređenje zapošljavanja i samozapošljavanja Roma. Realizacija Akcionog plana za Rome Grada Tuzle, usklađena je sa međunarodnim standardima UN-a i Vijeća Evrope a posebno sa ratifikacijom Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina Vijeća Evrope 2002. godine, koju je BiH preuzela kao obavezu da aktivnom politikom, zakonima i drugim aktima radi na ostvarivanju načela utvrđenih ovom Konvencijom, posebno kada su u pitanju Romi. U provedbi mjera prioriteti su zapošljavanje, stambeno zbrinjavanje, zdravstvena zaštita, socijalna zaštita i obrazovanje. Tokom 2020. godine najviše je rezultata postignuto na prioritetnim oblastima obrazovanja i zdravstvene, odnosno socijalne zaštite.

Na poziciji „Grant za realizaciju Akcionog plana za Rome“, planirana su sredstva u iznosu od 40.000,00 KM, koja su u ukupnom iznosu dodjeljena za 6 projekta organizacija civilnog društva romske populacije.

- U toku 2020. godinu obezbijedena su sredstva, za uplatu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje za romsku populaciju i lica u stanju socijalne potrebe, što se pokazalo kao adekvatno rješenje za najveći problem kojeg je imala romska populacija, a to je nedostatak zdravstvenog osiguranja.

- U oblasti obrazovanja, započeo je projekat “Podrška romskim srednjoškolcima kroz školarine, mentorstvo i tutorstvo”, kroz Sporazum za podršku projektu, potpisan između Grada Tuzle i Fonda za obrazovanje Roma iz Švicarske, a kojeg implementira Udruženje Roma “Euro Rom” iz Tuzle. Cilj projekta je poboljšanje akademskih postignuća, upisa u srednje škole, zadržavanje romskih učenika u srednjim školama kroz pružanje stipendija, mentorstva/tutorstva i efikasnog rada u zajednici. Osnovna aktivnost projekta je stipendiranje/mentorstvo/tutorstvo romskih učenika koji redovno pohađaju srednju školu. Od ukupno 89 stipendista 36 je učenika sa područja grada Tuzla kao i 2 studenta romske nacionalne manjine koji se redovno upisani na akreditovane univerzitete/fakultete na području grada Tuzla. Za podršku ovom projektu iz Budžeta Grada Tuzle izdvojeno je 15.000,00 KM (5.000,00 KM u 2019. godini i 10.000,00 KM u 2020. godini). Iz ovih sredstava obezbjeđeno je ukupno 191 stipendija za romske učenike s područja grada Tuzle.

- Grad Tuzla kontinuirano podržava i rad i djelovanje Jevrejske općine Tuzla, kao važnog segmenta za kulturno historijsko naslijeđe grada Tuzle. Podrška je osigurana u iznosu od 4.500,00 KM.

- Sufinansirani projekti organizacija civilnog društva ostalih nacionalnih manjina odnosili su se na promociju umjetničkog stvaralaštva na području grada Tuzla. Važno je napomenuti da nacionalne manjine u Tuzli djeluju u okviru udruženja za svaku nacionalnu manjinu posebno, te u okviru Komisije za zaštitu prava nacionalnih manjina kao radno tijelo Gradskog vijeća Tuzla. Sve aktivnosti vezane za nacionalne manjine i romsku populaciju provode se u saradnji sa Komisijom za zaštitu prava nacionalnih manjina Gradskog vijeća Tuzle.

3.7. Socijalna politika i politika prema boračkoj populaciji

Provođenje aktivnih mjera socijalne politike i politike prema boračkoj populaciji, posebno važna u periodu pandemije, kada je još više povećana socijalna osjetljivost najranjivih kategorija stanovništva.

Zbog toga su izdvajanja za proširene oblike socijalne politike, iz Budžeta Grada Tuzle, u 2020. godini, povećana u odnosu na 2019. godinu, za 20,04%, i iznosila su 2.226.077,07 KM od čega 1.903.037,03 KM iz budžetskih sredstava i 323.040,04 KM iz namjenskih sredstava TK za jednokratne pomoći korisnicima boračko - invalidske zaštite.

Dodjela sredstava građanima Tuzle iz Budžeta Grada Tuzla vrši se direktno putem isplate jednokratnih pomoći socijalno ugroženom stanovništvu i korisnicima boračko – invalidske zaštite, subvencija za kamate za rješavanje stambenih pitanja mladih, subvencija za najamnine za raseljena lica u okviru projekta socijalnog stanovanja i dodjele grantova za pomoć povratku. Dodjela sredstava vrši se u skladu sa pravilima utvrđenim od strane Gradskog vijeća Tuzla.

Sredstva namjenjena za socijalnu zaštitu utrošena su za proširene oblike socijalne pomoći kao i interventnu jednokratnu novčanu pomoć za lica u stanju socijalne potrebe, uplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje, jednokratne novčane pomoći za lica kojima je prestao radni odnos u vrijeme trajanja nesreće uzrokovane pandemijom koronavirusa COVID 19, za rad narodne kuhinje „Imaret“ Tuzla, rad Crvenog križa Grada Tuzle kao i aktivnosti u okviru programa pružanja njege i pomoći u kući, na ime podrške za rad Udruženja penzionera te finansiranje rada “Sigurne kuće”.

Kroz finansiranje rada Narodne kuhinje Imaret kontinuirano se osigurava oko 1.600 obroka dnevno za korisnike Narodne kuhinje sa područja grada Tuzle na 7 punktova, Expres restoran, MZ Tušanj, Mosnik, Crvene njive, Kreka, Solana i Mihatovići. Zbog posljedica pandemije koronavirusa došlo je do pogoršanja socijalnog stanja značajnog broja građana što je uzrokovalo i povećanje broja korisnika Narodne kuhinje. Shodno tome, u 2020. godini obezbjeđena su dodatna sredstva iz Budžeta Grada Tuzle u svrhu finansiranja dodatnih obroka

za korisnike Narodne kuhinje i dostave obroka na kućne adrese korisnika koji nisu bili u mogućnosti preuzimati hranu na otvorenim punktovima te humanitarnih paketa sa hranom i higijenskim materijalom građanima koji su se našli u stanju socijalne potrebe a nisu korisnici Narodne kuhinje. Kroz podršku projekta Njega i pomoć u kući oko 200 građana treće životne dobi svakodnevno dobija svu potrebnu pomoć i njegu u svom domu. Kontinuirano se podržava rad Sigurne kuće koju je osnovalo Udruženje građana Vive žene Tuzla, jedine sigurne kuće na području Tuzlanskog kantona za žrtve nasilja u porodici. Usljed povećenog broja korisnika u vrijeme pandemije koronavirusa u Budžetu Grada Tuzle za 2020. godinu osigurana su dodatna sredstva za sufinansiranje rada Sigurne kuće.

Putem Službe za kulturu, sport, mlade i socijalnu zaštitu u 2020. godini iz sredstava Budžeta Grada Tuzla pozitivno je riješeno 1.597 zahtjeva građana za jednokratnim i interventnim novčanim pomoćima kroz slijedeće oblike pomoći: plaćanje dijela troškova redovnog školovanja djece (kroz 279 zahtjeva obuhvaćeno 515 učenika i studenata), nabavka osnovnih životnih namjernica (207 zahtjeva), troškovi liječenja teške bolesti (49 zahtjeva), troškovi liječenja teške bolesti u inostranstvu (1 zahtjev), plaćanje sahrane/dženaze (22 zahtjeva), nabavka opreme za novorođeno dijete (41 zahtjev), refundacija troškova biomedicinski potpomognute oplodnje/vantjelesna oplodnja (15 zahtjeva) i interventne jednokratne pomoći na prijedlog JU „Centar za socijalni rad“ Tuzla (983 zahtjeva).

U cilju objedinjavanja podataka o osobama u stanju socijalne potrebe na području grada Tuzle Služba za kulturu, sport, mlade i socijalnu zaštitu u saradnji sa JU Centar za socijalni rad Tuzla pripremila je zajedničku bazu podataka u koju su uvrštene sve osobe s područja grada Tuzle kao i članovi njihovog zajedničkog porodičnog domaćinstva koje su ostvarile pravo na jednokratne novčane pomoći putem nadležne Službe i JU Centar za socijalni rad Tuzla.

- Grad je osigurao uslove za ostvarivanje prava na obavezno zdravstveno osiguranje koju daje JU Centar za socijalni rad Tuzla, za osobe koje imaju stalno prebivalište na području grada Tuzle i nalaze se u stanju socijalne potrebe, a nisu osigurane po drugom osnovu u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju. Iz Budžeta Grada Tuzla je za ove namjene u 2020. godini, izdvojeno 31.774,59 KM, a kojim je omogućeno ostvarivanje prava zdravstvenog osigurana za 239 osoba.

- Socijalna osjetljivost Grada Tuzle manifestovala se i podrškom za rad Narodne kuhinje „Imaret“ Tuzla, za koju je u Budžetu za 2020. godinu bilo planirano 210.000,00 KM, koliko je i realizovano. Na ovaj način pruža se podrška za oko 1.600 korisnika koji pripadaju najugroženijoj kategoriji stanovništva Tuzle. Zbog posljedica pandemije koronavirusa došlo je do pogoršanja socijalnog stanja značajnog broja građana što je uzrokovalo i povećanje broja korisnika Narodne kuhinje. Shodno tome, u 2020. godini obezbjeđena su dodatna sredstva iz Budžeta Grada Tuzle u iznosu od 100.000,00 KM u svrhu finansiranja dodatnih obroka za korisnike Narodne kuhinje i dostave obroka na kućne adrese korisnika koji nisu bili u mogućnosti preuzimati hranu na otvorenim punktovima te humanitarnih paketa sa hranom i higijenskim materijalom građanima koji su se našli u stanju socijalne potrebe a nisu korisnici Narodne kuhinje.

- Ostvarena je podrška i za rad Crvenog križa Grada Tuzle, za čiji humanitarni rad su planirana i realizovana sredstva iznosila 40.000,00 KM. Sredstva su trošena u skladu sa prioritetnim ciljevima u smislu pružanja pomoći ugroženim kategorijama stanovništva, razvijanju i promociji programa animiranja i organizovanja akcije dobrovoljnog darivanja krvi, edukacije iz prve pomoći prvenstveno učenika osnovnih i srednjih škola te stanovništva grada Tuzle. Kroz program zdravstvenog prosvjećivanja vršena je promocija prevencije nastanka i širenja zaraznih bolesti. Najveći dio sredstva je usmjeren na program socijalne zaštite i program pomoći licima sa inkontinencijom i to za oko 600 korisnika. Od proglašena pandemije, znatno je povećan broj zahtjeva građana, koji su tražili pomoć u hrani, dezinfekcionim sredstvima, zaštitnim sredstvima te pomoć pri nabavci lijekova. Najvećim dijelom su se obraćale starije osobe koje žive same (primaoci stalne novčane pomoći, osobe narušenog imuniteta) te osobe

koje su u karantenu, izolaciji, samoizolaciji a koje nemaju bliže srodnike. Poseban problem se nametnuo nakon donošenja naredbi o zabrani kretanja licima starijim od 65 godina. Crveni križ se javno oglašio i ponudio odgovarajuću pomoć pri kupovini hrane, sredstava za ličnu higijenu, i dostavu lijekova. Na jednoj od sjednica Gradskog štaba civilne zaštite Tuzla donesena je naredba kojom su obavezani sekretari i članovi savjeta mjesnih zajednica kao i predstavnici etažnih vlasnika da se stave na raspolaganje svojim sugrađanima što je u velikoj mjeri pomoglo da se organizovanije i u većem broju pruži potrebna pomoć. Crveni križ je na 152 adrese u gradu izvršio dostavu hrane, higijene, paketa, lijekova, plina i drugih potrepština. Crveni križ je nastavio aktivnosti u okviru programa pružanja njege i pomoći u kući. Jedan broj korisnika je odustao od korištenja usluga ovog programa zbog straha od infekcije koronavirusom, a priključio se manji broj novih članova kojima je potrebna ova vrsta pomoći. U prvoj polovini mjeseca marta usluge njege i pomoći u kući koristile su 183 osobe a angažovano je 19 njegovateljica i 10 volontera. Pored toga Crveni križ je Gradskom štabu civilne zaštite Tuzla predložio Program pomoći licima i porodicama u stanju socijalne potrebe u vrijeme trajanje pandemije koronavirusa COVID-19 (u daljem tekstu: Program) koji je prihvaćen Zaključkom GŠCZ Tuzla broj: 11-40-85/20 od 03.04.2020. godine. U cilju provođenja predloženog Programa Crveni križ grada Tuzla, koordinaciji Službe civilne zaštite i saradnji sa JU Centar za socijalni rad Tuzla te sekretarima i savjetima mjesnih zajednica, pokrenuo je aktivnosti na uspostavi tačne evidencije lica i porodica u stanju socijalne potrebe. Ukupan broj porodica koje su u martu i aprilu primile neku vrstu pomoći posredstvom Crvenog križa, isključujući korisnike programa njege i pomoći u kući, je oko 1.100 porodica sa oko 3.500 članova domaćinstva. Jedan od značajnijih projekata u oblasti socijalne zaštite je projekt „Njega i pomoć u kući“ koji implementira Crveni križ/krst grada Tuzle uz finansijsku podršku Švicarskog crvenog križa i Grada Tuzle. Iz Budžeta Grada Tuzla za 2020. godinu izdvojena su sredstva u iznosu od 85.000,00 KM. Grad Tuzla će od 2021. godine preuzeti finansiranje projekta u ukupnom iznosu od oko 200.000,00 KM na godišnjem nivou.

- Briga o penzionerima, kao posebnoj kategoriji građana, kojoj se posvećuje iznimna pažnja od strane Grada Tuzle, konkretizirana je u 2020. godini, sredstvima na ime podrške za rad Udruženja penzionera, u iznosu od 19.200,00 KM. Udruženje ima 17.000 članova a najveći dio sredstva izdvaja se za posmrtno troškove članovima Udruženja i nabavku lijekova.

- Grad Tuzla je podržao i rad „Sigurne kuće“, kojom upravlja Udruženje „Vive žene“ iz Tuzle, kao značajan vid podrške žrtvama nasilja. Ova kuća u prosjeku na godišnjem nivou zbrine oko 120 osoba žrtava nasilja. U 2020. godini za ovaj projekat su planirana sredstva u iznosu od 30.000,00 KM, dok je zbog povećanog broja korisnika u vrijeme pandemije koronavirusa, dodatno obezbjeđeno 10.000,00 KM za sufinansiranje rada Sigurne kuće. U 2020. godini u Sigurnoj kući za žene i djecu žrtve nasilja u porodici na tretmanu je bilo ukupno 88 osoba, 42 osobe ženskog spola, 46 djece (24 dječaka i 22 djevojčice) od toga dvije djevojčice starosne dobi 15 i 16 kao direktne žrtve nasilja.

- U cilju podrške i pomoći osobama sa invaliditetom na području grada Tuzle, formiran je Savjet gradonačelnika za osobe sa invaliditetom na području grada Tuzle. Savjet djeluje u pravcu promocije ljudskih prava osoba sa invaliditetom, inicira i aktivno učestvuje u izradi i donošenju strateških akcionih, planskih i podzakonskih akata koji se odnose na zaštitu prava osoba sa invaliditetom, ostvaruje saradnju sa vladinim i nevladinim organizacijama sa ciljem poboljšanja položaja osoba sa invaliditetom u lokalnoj zajednici, inicira projekte podrške udruženjima osoba sa invaliditetom u skladu sa UN Konvencijom o pravima osoba sa.

- U cilju podrške korisnicama u stanju socijalne potrebe, radi ublažavanja posljedica izazvanih pandemijom koronavirusa, Grad Tuzla je popisao sporazum sa Fondom otvoreno društvo Bosne i Hercegovine, za učešće u projektu „Urgentna pomoć ženama čija je materijalna egzistencija ugrožena epidemijom COVID 19“. U okviru projektnih aktivnosti, podršku su pružile humanitarna organizacija „Priateljice“ i Fondacija Tuzlanske zajednice, za 362 žene čija je materijalna egzistencija ugrožena usljed posljedica pandemije. Korisnice u stanju potrebe

dobile su podršku u vidu paketa sa higijenskim i prehrambenim artiklima te dječijom/baby opremom, nabavkom ogrijeva i peći na čvrsto gorivo, nabavkom školskog pribora, odjeće i obuće za djecu, nabavke lijekova i plaćanja režijskih troškova. Fond je osigurao sredstva u iznosu od 45.000,00 USD, uz učešće Grada Tuzle u iznosu od 30.000,00 KM.

Briga o boračkoj populaciji realizovana je preko resorne Službe za boračko – invalidsku zaštitu, stambene poslove i integraciju raseljenih lica. Sredstva koja se izdvajaju za boračku populaciju se usmjeravaju za slijedeće namjene: pomoć u slučaju smrti, pomoć u slučaju teške i trajne bolesti, pomoć za nabavku lijekova, pomoć za liječenje u inostranstvu, pomoć za saniranje posljedica poplava, požara i sl., za životne potrebe i nabavku higijenskih i prehrambenih paketa.

- U 2020. godini, podneseno je 1.497 zahtjeva za jednokratnu novčanu pomoć pripadnicima boračke populaciji, što predstavlja jedan od značajnijih vidova podrške ovoj populaciji, koja je kontinuirano u stanju socijalne potrebe, za šta su odobrena novčana sredstva u ukupnom iznosu od 366.804,00,00 KM. Ista su utrošena za nabavku prehrambeno/higijenskih paketa i nabavku pelena za odrasle.

- Izvršena je realizacija programa raspodjele sredstava za finansiranje rada boračkih organizacija u iznosu od 278.000,00 KM, kao i provođenje postupaka odobravanja novčanih pomoći korisnicima boračko invalidske zaštite (za 1.497 korisnika odobren iznos od 366.804,00 KM, a za nabavku higijensko prehrambenih paketa i pelena za odrasle 28.221,97 KM), te se vodilo računa o kontinuitetu aktivnosti na održavanju spomen obilježja i saniranju eventualnih oštećenja (ukupan iznos od 9.000,00 KM).

- U skladu sa Zakonom o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica, do kraja 2020.godine, podneseno je ukupno 1.029 zahtjeva demobilisanih boraca za uspostavljanje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu (trenutno na isplati 844 korisnika).

- Ostvarena je i kontinuirana saradnja resorne Službe sa boračkim organizacijama i udruženjima sa područja Grada Tuzla, koja daje uspješne rezultate, a predstavnici udruženja su uključeni u rad Komisije koja odobrava pomoć. Obavljane su i posjete najugroženijim korisnicima, kojima je pružena urgentna pomoć dodjelom higijensko-prehrambenih paketa i pelena za odrasle, prema potrebi, za ukupno 660 korisnika. Podjela prehrambeno-higijenskih paketa je veoma važna licima kojima je ugrožena egzistencija, naročito u situacijama koje zahtijevaju brzo djelovanje, kao što su elementarne nepogode, nesrećni slučaj ili nastupanje teške bolesti. U okviru saradnje ostvareno je finansiranje redovnog rada i programskih aktivnosti udruženja branilaca i članova njihovih porodica u iznosu od 278.000,00 KM, što je regulisano Odlukom o uslovima, kriterijima i postupku dodjele sredstava za finansiranje rada i realizacije programskih ciljeva organizacija i udruženja iz oblasti branilačko-invalidske zaštite s područja općine Tuzla i Odlukom o izvršavanju Budžeta Grada Tuzla za 2020.godinu, te Odlukom o usvajanju Programa raspodjele sredstava za finansiranje rada boračkih organizacija i udruženja sa područja Grada Tuzla.

3.8. Razvoj komunalne infrastrukture

U 2020. godini, nastavljena je realizacija projekata u jednoj od najvažnijih oblasti lokalnog razvoja, a to je oblast komunalne infrastrukture. Nastavljeni su započeti projekti iz 2019. godine, te započeti novi projekti u oblastima izgradnje, rekonstrukcije i održavanja cestovne infrastrukture, poboljšanje opremljenosti izgrađenosti postojećih komunalnih objekata, širenje i rekonstrukcija vodovodne, kanalizacione i toplovodne mreže, izgradnja, rekonstrukcija i održavanje javne rasvjete, rekonstrukcija stadiona Tušanj, ulaganja u tekuće održavanje komunalne infrastrukture, kao i priprema provedbene dokumentacije.

Namjena	Ukupno 2020. godine
Putevi i trotoari (tekuće održavanje, rekonstrukcija i izgradnja)	8.646.760,45
Toplifikacija	2.424.981,47
Higijena grada, zelene površine i zimska služba	2.175.554,41
Električna energija za javnu rasvjetu	1.723.532,24
Vodovodna i kanalizaciona mreža	861.842,81
Izgradnja, rekonstrukcija i održavanje javne rasvjete	834.388,48
Kapitalni grant JKP "Vodovod i kanalizacija" Tuzla	740.000,00
Grantovi za učešće u projektima energetske efikasnosti	540.232,42
Izgradnja parkova	425.638,69
Rekonstrukcija Društvenog doma Kreka	340.572,12
Izdaci za održavanje oborinske kanalizacije	299.962,00
Regulacija nereguliranih riječnih tokova	298.761,97
Izgradnja, rekonstrukcija i održavanje semafora i izdaci za horiz. i vertikalnu signalizaciju i vizuelne komunikacije	271.511,06
Čišćenje vodotoka	190.010,34
Izgradnja Centralnog gradskog groblja	163.034,53
Grantovi za nabavku i ugradnju toplotnih MRS -a.	161.582,05
Učešće grada u projektima EU i drugih međunarodnih organizacija (uvođenje LED rasvjetnih tijela u javnoj rasvjeti u gradu Tuzla)	150.000,00
Izgradnja i rekonstrukcija stadiona "Tušanj"	103.317,10
Stručne usluge (usluge nadzora, struč. ocje. o pregedu po osn. primj. mjera zaštite)	86.253,90
Projekti energetske efikasnosti na javnim objektima	46.207,40
Komunalne usluge i električna energija za objekte komunalne infrastrukture	43.389,95
Izdaci za tekuće održavanje sportskih terena i igrališta	39.977,80
Izdaci za kafilerijske poslove	39.985,92
Izdaci za tekuće održavanje urbanog mobilijara	35.544,48
Izgradnja mostova	34.789,39
Subvencije pojedincima za komunalnu naknadu	27.879,69
Usluge izdavanja saglasnosti za projekte komunalne infrastrukture	18.385,03
Izdaci za tekuće održavanje i zadržavanje javnih dobara	12.423,20
Urbani mobilijar	11.161,80
Izdac za tekuće održavanje prostorija mjesnih zajednica koje gravitiraju TE Tuzla	13.382,47
Otplata kredita	1.383.194,92
Kamate na pozajmice od domaćih fin. institucija	300.185,52
UKUPNO	22.444.443,61

Za realizaciju kapitalnih projekata komunalne infrastrukture, utrošena su sredstva u iznosu od 22.444.443,61 KM, što predstavlja 39,77% ukupnih budžetskih rashoda. Kada se na ovaj iznos dodaju sredstva koja su investirala javna komunalna preduzeća u infrastrukturu, a naročito JKP „Vodovod i kanalizacija“ Tuzla i JP „Centralno grijanje“ Tuzla, dolazi se do iznosa od preko 30 miliona KM investicija Grada Tuzle i javnih komunalnih preduzeća. Ovo je bio važan podsticaj privredi u 2020. godini značajno pogođenoj globalnom pandemijom COVID-19, naročito u oblasti građevinarstva, i njima povezanim djelatnostima, što je održalo postojeća radna mjesta i povećalo zapošljavanje.

Za rekonstrukciju, izgradnju i održavanje lokalnih puteva i trotoara u 2020. godini ukupno je utrošeno 8.646.760,45 KM. Za rekonstrukciju i izgradnju novih lokalnih puteva i trotoara u 2020. godini utrošeno je 5.749.265,22 KM i to za slijedeće projekte:

- rekonstrukcija trotoara, pješačkih površina i arhitektonskih barijera u iznosu od 919.987,92 KM;
- sanacija cestovne opreme na javnim gradskim saobraćajnicama u iznosu od 29.343,59 KM;
- sanacija ulice Fikreta Salihovića do broja 228/MZ Solana u iznosu od 32.636,44 KM;
- KM
- sanacija ulice u naselju Čaklovići od broja 109 do broja 115/MZ Simin Han u iznosu od 27.045,91 KM
- sanacija ulice Križani od broja 2 do broja 10/MZ Slavinovići u iznosu od 32.112,70 KM
- sanacija ulice Sarajac od broja 29 do broja 51/MZ Simin Han u iznosu od 40.034,88 KM
- sanacija ul. Dragana Pavića od broja 92 do broja 102/MZ Slavinovići u iznosu od 13.101,66 KM
- sanacija ulice do groblja Jasici /MZ Lipnica u iznosu od 73.610,55 KM
- sanacija ulice Donje Grabovice do broja 224/MZ Grabovica u iznosu od 12.603,24 KM
- sanacija ulice Hamdino brdo/MZ Grabovica u iznosu od 15.475,59 KM
- sanacija ulice Razinoge II/MZ Dobrnja u iznosu od 13.766,22 KM
- sanacija ulice Gušića potok/MZ Slavinovići u iznosu od 5.769,56 KM
- sanacija ulice Mezarje-Miljevac-Agin grob/MZ Donja Obodnica u iznosu od 38.556,18 KM
- sanacija dijela ulice Plane/MZ Šiški Brod u iznosu od 146.429,01 KM
- sanacija ceste Gornja Obodnica-Cerik u iznosu od 108.038,74 KM
- sanacija puta Lipik/MZ Ljepunice u iznosu od 24.312,01 KM
- sanacija raskrsnice Bukinje/MZ Bukinje u iznosu od 135.457,92 KM
- sanacija ulice Češka/MZ Kreka u iznosu od 56.391,64 KM
- sanacija ulice Kojšino Raskrsnica Skver do ul. Hamdije Pozderca u iznosu od 291.062,19 KM
- sanacija puta iznad BP INA/MZ Šiški Brod u iznosu od 57.091,32 KM
- sanacija ulice Slavinovićkog odreda/MZ Slavinovići u iznosu od 66.029,24 KM
- sanacija ulice Džemala Bijedića Bulevar/MZ Novi Grad u iznosu od 84.298,50 KM
- sanacija transverzalne saobraćajnice od raskrsnice Irac do BKC-a u iznosu od 199.391,40 KM
- sanacija ul. Albina i Franje Herljevića sa sjeverne strane Doma Zdravlja u iznosu od 139.950,68 KM
- sanacija ulice Šabana Zahirovića u iznosu od 62.173,80 KM
- sanacija Krečanske ulice u iznosu od 83.869,37 KM
- uređenje pješačkog i kolskog saobr. između ul. ZAVNOBiH-a i 1. Inženjerske brigade u iznosu od 396.008,73 KM
- semaforizacija i sanacija raskrsnice Solana u iznosu od 439.090,41 KM
- sanacija ulice Pašage Mandžića u iznosu od 193.488,16 KM
- sanacija Fočanske ulice u iznosu od 335.907,00 KM
- sanacija puta Husino-Kiseljak u iznosu od 202.914,90 KM
- sanacija ulice Meše Selimovića/MZ Tušanj u iznosu od 149.877,00 KM
- sanacija puta u naselju Brda/Mz Par Selo u iznosu od 141.228,57 KM
- raskrsnica na Južnoj gradaskoj saobraćajnici kod Livnice u iznosu od 384.626,88 KM
- sanacija puta u naselju Mihatovići/MZ Šiški Brod u iznosu od 32.227,84 KM
- sanacija Titove ul od Crvenog 7 do zgrade Općinskog suda u iznosu od 145.646,27 KM
- sanacija puta Bećarevac - Grabovica/MZ Brčanska Malta u iznosu od 264.699,85 KM
- sanacija puta za Crvene njive u naselju Plane/MZ Šiški Brod u iznosu od 30.115,80 KM
- sanacija puta u naselju Bukinje/MZ Bukinje u iznosu od 48.808,79 KM
- sanacija puta Husino-Kiseljak u iznosu od 92.957,05 KM
- semaforizacija i sanacija raskrsnice Pašabunar/MZ Batva u iznosu od 183.127,71 KM.

Za tekuće održavanje puteva iz Budžeta u 2020. godini ukupno je utrošeno 2.847.962,11 KM od čega 1.338.112,99 KM iz budžetskih sredstava, a 1.509.849,12 KM iz sredstava naknade za prihode ostvarene radom termoelektrana. Za čišćenje putnog pojasa izdvojeno je 49.533,12 KM.

Za izgradnju nove vrelovodne mreže izdvojena su sredstva u iznosu od 2.424.981,47 KM, od čega je iz budžeta izdvojeno 247.187,27 KM, iznos od 947.372,16 KM odnosi na sredstva uplaćena od strane TK "Sredstva za zaštitu okolice", a iznos od 1.230.422,04 KM izdvojen je iz sredstava naknade za prihode ostvarene radom termoelektrane.

Navedena sredstva utrošena su za slijedeće projekte:

- toplifikacija naselja Pašabunar (MZ Batva) u iznosu od 281.434,33 KM;
- toplifikacija MZ Brčanska Malta u iznosu od 558.642,00 KM;
- izgradnja vrelovodnih priključaka za individualne stambene objekte i kolektivne stambene objekte izgrađene prije 2011. godine u iznosu od 883.384,00 KM;
- izgradnje centralne toplinske podstanice Batva u iznosu od 186.304,76 KM;
- nabavka i ugradnja toplotnih mjerno regulacionih stanica (MRS) u MZ Šiški Brod u iznosu od 253.131,03 KM;
- izgradnja sekundarne vrelovodne mreže u ul.16. Muslimanske brigade/MZ Kula u iznosu od 153.225,97 KM;
- izgradnja vrelovodnog priključka u ul. Tabašnice u iznosu od 36.525,77 KM;
- vrelovodni priključak za zgrade socijalnog stanovanja u Novom naselju Solina u iznosu od 72.333,61 KM.

Za tekuće održavanje higijene grada, zelenih površina, zimske službe i kafilerijske poslove u 2020. godini izdvojeno je 2.215.540,33 KM, i to:

- za higijenu grada iznos od 899.443,90 KM
- za zelene površine iznos od 799.530,91 KM
- za zimsku službu iznos od 469.246,88 KM
- za kafilerijske poslove iznos od 39.985,92 KM
- za preventivnu DDD iznos od 7.332,72 KM

Za izgradnju vodovodne i kanalizacione mreže, utrošena su sredstva u iznosu od 861.842,81 KM, od čega su sredstva doznačena kroz MEG projekat u iznosu od 132.765,78 KM, iznos od 517.340,34 KM je iz budžeta, a iznos od 211.736,69 KM izdvojen je iz sredstava naknade za prihode ostvarene radom termoelektrana i utrošena su na izgradnju vodovodne mreže u više mjesnih zajednica na području grada Tuzle.

Navedena sredstva su utrošena za slijedeće projekte:

- izgradnja sistema vodosnadbijevanja u naselju Gornja Lipnica – II faza, u iznosu od 175.881,65 KM;
- radovi na vodovodnoj i kanalizacionoj mreži u Fočanskoj ulici/MZ Sjenjak u iznosu od 251.737,86 KM;
- dovršetak radova na sistemu vodovodne i kanlizacione mreže Pekmezije/Mala Solina u iznosu od 55.222,38 KM
- dovršetak radova na sistemu vodovodne i kanalizacione mreže Mala Solina/MZ Solina u iznosu od 128.655,31 KM
- sanacija vodovoda u ulici Klosterska/MZ Stari Grad u iznosu od 159.334,69 KM
- sanacija vodovodne mreže u ul.Meše Selimovića/MZ Tušanj u iznosu od 57.334,21 KM
- sanacija vodovoda u ul.Albina Herljevića/MZ Slatina u iznosu od 33.676,71 KM

Za izgradnju i održavanje javne rasvjete izdvojena su sredstva u iznosu od 834.388,48 KM.

Za izgradnju javne rasvjete utrošeno 249.873,62 KM, od čega su sredstva građana iznosila 20.079,29 KM. Sredstva su utrošena za projekte izgradnje javne rasvjete u Gradu Tuzla, i to u mjesnim zajednicama: Slavinovići, Slana Banja, Požarnica, Kula, Ljepunice, Par Selo, Gornja Tuzla, Solana, Dokanj, Simin Han, Dobrnja, Solina, Grabivica, Šiški Brod, Bukinje Mosnik i Kreka.

Izdaci za usluge održavanja javne rasvjete iznosili su 584.514,86 KM. Iznos od 384.514,86 KM izdvojen je iz sredstava fonda naknade za prihode ostvarene radom termoelektrane, a iznos od 200.000,00 KM iz sredstava opšteg fonda Budžeta Grada Tuzla.

Troškovi električne energije za javnu rasvjetu iznosili su 1.723.532,24 KM.

Za izgradnju parkova utrošeno je ukupno 425.638,69 KM i to za:

- uređenje zelenih površina u dijelu naselja Sjenjak u iznosu od 175.500,00 KM
- sanacija segmenata memorijalnog kompleksa Slana Banja u iznosu od 250.138,69 KM
- Rekonstrukcija Društvenog doma Kreka u 2020. godini iznosila je 340.572,12 KM.
 - U 2020. godini za regulaciju nereguliranih riječnih vodotoka utrošeno je 298.761,97 KM, a odnosi se na radove na regulaciji rijeke Jale u Slavinovićima III faza. Za održavanje oborinske kanalizacije izdvojeno je 299.962,00 KM.
 - Za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje semaforne signalizacije u 2020. godini utrošeno je 62.491,95 KM. Troškovi održavanja horizontalne i vertikalne signalizacije u 2020. godini iznosili su 209.019,11 KM.
 - Radovi na projektu izgradnje Centralnog gradskog groblja Drežnik započeli su krajem 2020. godine i do kraja 2020. godine utrošena su sredstva od 163.034,53 KM.
- U 2020. godini za izgradnju i rekonstrukciju stadiona Tušanj utrošeno je 103.317,10 KM za sljedeće projekte:
 - rekonstrukcija sportske rasvjete na stadionu Tušanj u iznosu od 74.188,90 KM;
 - izrada krovova na kontejnerima u okviru kompleksa stadiona Tušanj u iznosu od 20.978,10 KM
 - sanacija glavnog ulaza u Gradski stadion Tušanj i izgradnja dodatnog sadržaja u iznosu od 8.150,10 KM

Za projekat energetske efikasnosti u javnim objektima utrošeno je 46.207,40 KM i to za objekat Doma kulture Gornja Tuzla.

Za izgradnju pješačkog mosta u naselju Simin Han utrošeno je 34.789,39 KM.

3.8.1. Aktivnosti na smanjenju aerozagađenja zraka

U oblasti zaštite okoline, evidentni su problemi aerozagađenja, posebno u zimskom periodu, zbog velike količine sagorelih fosilnih goriva u radu Termoelektrane, individualnih ložišta i saobraćaja. Zbog toga je **Grad Tuzla u proteklom periodu uložio maksimalne napore u cilju stvaranja uslova za priključenje što većeg broja individualnih stambenih i stambeno-poslovnih objekata na sistem daljinskog grijanja, kao komunalne djelatnosti od šireg društvenog značaja. Do sada je toplificirano znatno više od 50% ukupnog broja objekata, dok je pretežan dio kolektivnih stambenih i stambeno-poslovnih objekata priključen na sistem daljinskog grijanja.**

U toku 2020. godine, završetkom realizacije tri finansijski značajna i tehnički kompleksna višegodišnja projekta širenja sistema daljinskog grijanja u naseljima sa dominantno individualnim stanovanjem, stvoreni su uslovi za priključenje na sistem

daljinskog grijanja 300 novih stambenih objekata, i to u naseljima Mejdan, Batva i Brčanska Malta, za koje prema Odluci o snabdijevanju grada toplotnom energijom koju je Gradsko vijeće usvojilo krajem 2017. godine, građani nisu platili gradnju cjevovoda odnosno priključaka do svojih objekata. U toku 2020. godine nastavljeno je sa podrškom za priključenje daljinskog grijanja na području Šićkog Broda i Bukinja, gdje je ugrađeno preko 60 podstanica u individualnim stambenim objektima i to isključivo o trošku Grada Tuzle. U tom smislu, u pomenutim i ostalim mjesnim zajednicama na području grada Tuzle isključivo o trošku Grada Tuzle izvedeni su radovi na izgradnji preko 140 priključaka za spajanje individualnih stambenih objekata na sistem daljinskog grijanja.

Kako bi se stanje u ovoj oblasti dodatno poboljšalo, na prijedlog gradonačelnika, Gradsko vijeće Tuzle je u 2019. godini usvojilo odluku kojom se stvaraju uslovi za masovno ukidanje individualnih ložišta na fosilna goriva, kojom je građanima omogućeno uvođenje savremenih sistema grijanja putem dizalica toplote i utopljavanje individualnih stambenih objekata, sa ciljem smanjenja utroška energenata, a time i smanjenja aerozagađenja. U 2019. godini, započete su aktivnosti na realizaciji ove Odluke, koja je tokom provedbe dopunjavana, sa ciljem dodatnog olakšanja građanima da apliciraju za bespovratna sredstva za nabavku dizalica toplote, nabavku peći na pelet i za utopljavanje objekata. Nakon početnog slabijeg odaziva, nakon uvođenja dodatnih olakšica, znatno je povećan interes građana za primjenu navedenih mjera.

Realizacijom ove odluke, građanima se odobravaju subvencije iz budžeta za utopljavanje objekata i nabavku toplotnih pumpi ili peći na pelet, i to za one objekte koji koriste fosilna goriva za grijanje i koja na taj način zagađuju okolinu. Također, ukoliko pojedini objekti nisu priključeni na sistem daljinskog grijanja a za to postoje tehničke mogućnosti Grad Tuzla sufinansira iz budžeta nabavku i ugradnju kompaktnih toplinskih podstanica i to u iznosu do 4.000 KM. Kada su u pitanju ostale mjere, Grad Tuzla iz budžetskih sredstava sufinansira 50% troškova za utopljavanje individualnih stambenih objekata u kojim se planira ugradnja toplotne pumpe, i to do iznosa od 5.000 KM po jednom objektu, a po utopljavanju i 50% troškova uvođenja grijanja na dizalicu toplote tj. za toplotnu pumpu, također do iznosa od 5.000,00 KM. Isto tako, omogućena je podrška za nabavku kotlova na pelet, i to 50% troškova, a do iznosa od 2.000,00 KM.

Kada su u pitanju rezultati ostvareni u pogledu broja objekata u kojima je došlo do zamjene uređaja za zagrijavanje sa pogonom na fosilna goriva ekološki prihvatljivim uređajima (toplotne pumpe, kotlovi na pelet i kompaktne toplinske podstanice) u izvještajnom periodu su vlasnici preko 150 individualnih stambenih objekata dobili finansijsku podršku iz bužeta, odnosno subvenciju, za nabavku toplotnih pumpi, kotlova na pelet i kompaktnih toplinskih podstanica, i to u ukupnom iznosu od preko 500.000 KM, što je značajan rezultat, imajući u vidu da je u roku od nekoliko mjeseci ugašeno preko 150 individualnih ložišta sa pogonom na fosilna goriva. Imajući u vidu da je sve veći interes građana za ovakav vid zajedničke borbe Grada Tuzle i građana protiv aerozagađenja sa ovim aktivnostima nastavlja se i u budućnosti pa je shodno tome u 2021. godini za ovu namjenu planiran iznos od 1.000.000 KM.

3.9. Prostorno uređenje i zaštita okoline

Prostorno uređenje i zaštita okoline predstavlja veoma važan segment razvoja Grada Tuzle, kroz koji se, u odnosu na nadležnosti, realizuju aktivnosti izrade nacrtu općih i pojedinačnih akata i propisa iz oblasti za koju je nadležna i osigurava njihovo provođenje u skladu sa zakonom, zatim organizacija, koordinacija i nadzor nad poslovima vezanim za donošenje razvojnih i provedbenih planova u saradnji sa UO Zavod za urbanizam Grada Tuzla, odnosno njihove izmjene, dopune i revizije; praćenje izvršavanja razvojnih i provedbenih planova i

predlaganje mjera koje se trebaju preduzimati radi ostvarivanja ciljeva i zadataka utvrđenih tim planovima.

U 2020. godini izdato je 314 urbanističkih saglasnosti, 90 odobrenja za građenje, 206 upotrebnih dozvola u „redovnom“ postupku, dok je u postupku legalizacije riješeno 1.168 predmeta, te izdato 35 naknadnih odobrenja za građenje.

Naknada za pogodnost lokacije (renta) u 2020. godini za redovne postupke naplaćena je u iznosu od 1.840.767,40KM, dok je naknada za pogodnost lokacije za postupake legalizacije građevina naplaćena u iznosu od 220.947,73KM.

Služba je kao nosilac pripreme u koordinaciji sa UO Zavod za urbanizam kao nosiocem izrade prostorno-planske dokumentacije pripremila Odluku o usvajanju i provođenju Zoning plana privredne zone Šići u Tuzli, Odluku o pristupanju izradi Regulacionog plana sjeverne strane Klosterske ulice u Tuzli, Odluku o pristupanju izradi Regulacionog plana prostorne cjeline Hendek-Pazar u Tuzli, Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o provođenju Regulacionog plana prostorne cjeline Slatina 1 u Tuzli, Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o provođenju Izmjene Regulacionog plana prostorne cjeline Stupine u Tuzli, Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o provođenju Prostornog plana Grada Tuzla za period 2010.-2030.godine. Gradsko vijeće Tuzla je u 2020. godini usvojilo navedene materijale.

Kada je u pitanju značajnija urbanističko-tehnička dokumentacija izdata od strane ove Službe ističemo da je izdata sljedeća dokumentacija:

Poslovni objekti:

- Bingo – dogradnja BCC – trgovački centar, izdata urbanistička saglasnost i odobrenje za građenje i za prvu fazu dogradnje BCC, izdata upotrebna dozvola,
- Grad Tuzla – ugostiteljski objekat „Aljina kafana“ na Trgu slobode, izdata upotrebna dozvola,
- TOM-CAT – poslovni objekat (obdanište, ambulanta i poslovni dio) u naselju Sjenjak, izdata upotrebna dozvola,
- VIOLETA – dogradnja poslovnog objekta (skladište) u Bosanskoj poljani, izdata naknadna urbanistička saglasnost,
- Islamska zajednica u BiH, Agencija za certificiranje halal kvalitete – rekonstrukcija i nadogradnja poslovnog objekta (administrativna djelatnost) u ulici Turalibegova u Tuzli, izdata urbanistička saglasnost,
- PZU Zavod za humanu reprodukciju „dr. Balić“ – rekonstrukcija i promjena namjene objekta u naselju Kojšino (zdravstvena djelatnost), izdata urbanistička saglasnost,
- Tehnopetrol – izgradnja poslovnog objekta (skladište) uz postojeći poslovni kompleks u Bukinju, izdata urbanistička saglasnost,
- Tehnopetrol – izgradnja poslovnog objekta (radionica za preradu obojenih metala) u okviru poslovnog kompleksa u Bukinju, izdata urbanistička saglasnost i građevinska dozvola,
- Grad Tuzla – objekat „DTV Partizan“ (društveni sadržaji, ambulanta) u naselju Miladije, izdata građevinska dozvola,
- Faslić Edina – dom za smještaj starih i nemoćnih osoba, naselje Solina, izdata upotrebna dozvola,
- Općinski sud u Tuzli – novi objekat Općinskog suda u ulici ZAVNOBiH-a, izdata upotrebna dozvola,
- INPROZ Group-izgradnja hotela „Salt City“, Ul. Seadbega Kulovića, izdata urbanistička saglasnost,
- Venera d.o.o. Banja Luka – dogradnja poslovnog objekta (trgovina i skladište) u Bosanskoj poljani, izdata građevinska dozvola,
- Tuzla Remont – rekonstrukcija poslovnog objekta radi privođenja novoj djelatnosti (hotel), bivša zgrada „Uprava TTU“, Ulica Soli, izdata upotrebna dozvola,
- „Traktionssysteme“ d.o.o. Tuzla-rekonstrukcija i dogradnja poslovnog objekta

- Tuzlakvarc d.o.o. Tuzla –urbanistička saglasnost za izgradnju poslovnog objekta, na mjestu postojećeg objekta na lokaciji Borić,
- Bingo d.o.o. Tuzla – Rješenje o urbanističkoj saglasnosti za rekonstrukciju poslovnog objekta lokacija u Ulici Rudarska broj 69 u Tuzli,
- Rufati Dževati Enver – Rješenje o urbanističkoj saglasnosti i odobrenju za građenje za rekonstrukciju postojećeg poslovnog prostora, Poslovnica 1 UniCredit banke, koji se nalazi u prizemlju i prvom spratu poslovnog objekta izgrađenog u ulici Džafer Mahala broj 53-55 u Tuzli u cilju formiranja jedinstvenog poslovnog prostora administrativne djelatnosti (banka),
- Metal Centar d.o.o. Ilidža – Rješenje o odobrenju za upotrebu za poslovni objekat trgovinske djelatnosti – veleprodaja metalnim proizvodima sa vanjskim uređenjem terena u sklopu kompleksa firme Metal Centar doo Ilidža,
- “EKO SIROVINA” d.o.o. Tuzla – dopunska načelna urbanistička saglasnost za izgradnju poslovnog kompleksa u poslovnoj zoni Kreka Sjever u Tuzli,
- “PROBOSING” d.o.o. Tuzla – dopunska načelna urbanistička saglasnost za izgradnju poslovnog kompleksa u poslovnoj zoni Kreka Sjever u Tuzli,
- “EKO SIROVINA” d.o.o. Tuzla – građevinska dozvola za izgradnju poslovnog kompleksa u poslovnoj zoni Kreka Sjever u Tuzli,
- DEPLAST d.o.o. izdata građevinska dozvola, lokacija Lipnica

Kada su u pitanju kolektivni stambeni i kolektivni stambeno-poslovni objekti donesena je sljedeća dokumentacija:

- Tehnograd inženjering – kolektivni stambeni objekat u naselju Mosnik, izdato Rješenje o odobrenju za upotrebu
- Tehnograd inženjering – kolektivni stambeni objekat u naselju Mosnik, izdato uvjerenje o cjelovitosti,
- DELING Invest-kolektivni stambeni objekat u naselju Zlokovac, izdato uvjerenje o cjelovitosti,
- Tehnograd-Company - kolektivni stambeni objekat „O8“, Mitra Trifunovića Uče, izdato uvjerenje o cjelovitosti,
- Tehnograd – stambeno-poslovni objekat Stupine „A“ – lamela A1, A2 i A3 u Tuzli, izdato uvjerenje o cjelovitosti,
- ICT Invest – kolektivni stambeni objekat Slatina, izdata urbanistička saglasnost,
- Tim Gradnja d.o.o. Tuzla – Rješenje o urbanističkoj saglasnosti i načelno odobrenje za izgradnju kolektivnog stambenog objekta označenog kao “I1” i objekta kolektivne garaže, sa uređenjem terena oko objekata, na lokaciji Stupine u Tuzli,
- Tim Gradnja d.o.o. Tuzla – Rješenje o odobrenju za građenje za izgradnju kolektivnog stambenog objekta označenog kao “I1” na lokaciji Stupine u Tuzli, kao I faze građenja složene građevine za koju je izdato Rješenje o načelnom odobrenju za građenje složene građevine,
- Urbanistička saglasnost za kolektivni stambeni objekat u Tušnju, Medžlis IZ i Zejčirović;
- Odobrenje za građenje za kolektivni stambeni objekat u VI. Bosanskoj (Kicelj), Tehnograd-Compny i Mujić, Atić;
- Solina Blok B, Lamela B1, izdata upotrebna dozvola
- Solina Blok A (Lamela 1, 2.,3), izdata upotrebna dozvola
- Dženex d.o.o. Tuzla naselje Oaza, Lamela A2, izdata upotrebna dozvola
- EURO-MIMF d.o.o. Cerik, kolektivni stambeni objekat, izdata upotrebna dozvola
- TEHNOGRAD-Company d.o.o. Tuzla SPO „09“, izdata urbanistička saglasnost

Stambeno-poslovni objekti:

- ARBA doo, kompleks stambenih i stambeno-poslovnih objekata u obuhvatu dijela Regulacionog plana ZBR – izdato Rješenje o urbanističkoj saglasnosti

- DELING Invest doo Tuzla, izgradnja kolektivnog SPO u ulici Tuzlanskog odreda u Tuzli (Park Lake) – izdato Rješenje o odobrenju za građenje
- Načelna urbanistička za izgradnju SPO "F" u naselju Stupine;
- Dženex – kolektivni stambeno poslovni objekat A1 i A2 „Oaza“, ul. Amaliije Lebreničnik, izdato uvjerenje o cjelovitosti,
- INPROZ Group – stambeno-poslovni objekat u ulici Atik mahala, izdato Rješenje o odobrenju za upotrebu
- INPROZ Group – stambeno-poslovni objekat „Square“, Trg slobode, izdato uvjerenje o cjelovitosti,
- Medžlis Islamske Zajednice Tuzla – Rješenje o urbanističkoj saglasnosti za izgradnju stambeno-poslovnog objekta, na mjestu postojećeg objekta koji se prethodno uklanja, na lokaciji raskrsnica ulica Akifa Šeremeta, Jalska i Dr. Mehmeda Šerbića u Tuzli,
- Hukić Amir SPO- pekara, izdata građevinska dozvola

Infrastruktura:

- Grad Tuzla – regulacija rijeke Soline od skretanja ka Tetimi do početka postojeće regulacije – izdata urbanistička saglasnost,
- Urbanistička saglasnost za most u Ljepunicama, Služba za komunalne poslove
- Rudnik Soli – izmještanje dijela cjevovoda na lokaciji stare Muzičke škole – izdata urbanistička saglasnost,
- Grad Tuzla – izgradnja parkinga i ceremonijalnog platoa u okviru Centralnog gradskog groblja „Drežnik“
- Grad Tuzla – izgradnja prostora za ukop u okviru Centralnog gradskog groblja „Drežnik
- Gradsko pravobranilaštvo – Rješenje o urbanističkoj saglasnosti za izgradnju dijela ceste od ulice Slavka Mičića, sa izgradnjom kružnog toka do ulice Šabana Zahirovića, utvrđene Regulacionim planom nerealiziranog dijela prostorne cjeline Pecara 2 u Tuzli u dužini od cca 194,48 m,
- Urbanistička saglasnost za most u Doknju, "Elcom" d.o.o.;
- Odobrenje za građenje za pješački most u Simin Hanu, Služba za komunalne poslove;
- Urbanistička saglasnost za formiranje mezarja u Brđanima;
- Gradsko pravobranilaštvo Tuzla – vrelodna podstanica u Dragodolu
- JP Elektro distribucija Tuzla- TS-Mosnik-5 „Oaza“ Mosnik
- JP EP BiH dd Sarajevo podružnica ED Tuzla, Izvođenje raspleta 35 kV kablova iz TS 110/35/10(20) kV „HAK“ – izdato Rješenje o urbanističkoj saglasnosti
- Grad Tuzla, Izgradnja vrelodnog priključka ulica Mejdan, Mali Mejdan i Muftije Ef.Kurta – izdato Rješenje o odobrenju za građenje
- Grad Tuzla, Izvođenje pješačko-biciklističke staze od mosta u ulici ZAVNOBiH-a do ulice 1. inženjerijske brigade u dužini cca 184 m – izdato Rješenje o urbanističkoj saglasnosti.

Ostalo:

- Pivara Tuzla – izdata građevinska dozvola za izgradnju postrojenja za predtretman otpadnih voda i rekonstrukciju sistema odvodnje kompleksa Pivare,
- „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo Podružnica „Elektro distribucija“ Tuzla – izgradnja nadstrešnice
- Građevinska dozvola za poslovno-proizvodni objekat u Simin Hanu, "Metal Crom" doo
- Odobrenje za građenje za proizvodni objekat u Doknju, "Solina Metali" d.o.o.;
- ZU Specijalna bolnica „MEDICAL INSTITUT BAYER“ rekonstrukcija, adaptacija i promjena namjene dijela postojećeg objekta
- „TEHNOGRAD-company“ d.o.o. Tuzla, „VERTIGO Hotel“ , Skver Tuzla.
- ZU „PLAVA POLIKLINIKA“ Tuzla, poslovni objekta zdravstvene djelatnosti odnosno privatne zdravstvene ustanove – specijalna bolnica i poliklinika – KAJMAK Stanica (Centar)
- „UNI BRISTOL“ d.o.o. Tuzla, „zatvorana ljetna bašta za caffè „Vidikovac“ locirana na XXI sprata Lamele „D“ Objekta MELLAIN,

- „UNI BRISTOL“ d.o.o. Tuzla, „zatvorena ljetna bašta za caffèa lociranog u prizemlju Lamele „D“ objekta MELLAIN,
- ZU „PLAVA POLIKLINIKA“ Tuzla, poslovni prostor u dijelu prizemlja kolektivnog stambeno-poslovnog objekta u ulici Albina Herljevića, naselje Slatina u Tuzli, priveden zdravstvenoj djelatnosti (medicinsko-biohemijski laboratorij).

Važno je napomenuti da je rad i efikasnost Službe za prostorno uređenje i zaštitu okoline u koordinaciji sa ostalim resornim službama, UO Zavod za urbanizam, kao i Gradskim pravobranilaštvom Tuzla veoma važan segment za ukupan razvoj grada. Bez neprekidnog rada na donošenju zakonske regulative i prostorno-planske dokumentacije, ne bi bilo ni ekonomskog, turističkog, kao ni razvoja trgovine, ugostiteljstva, građevinarstva, te očuvanja i stvaranja novih radnih mjesta u ovim oblastima privrede.

3.10. Upravljanje nekretninama u vlasništvu Grada Tuzle

Upravljanje nekretninama u vlasništvu Grada Tuzle spada u red strateških prioriteta. U 2020. godini kontinuirano su obavljani stručni, upravni i drugi poslovi u vezi sa raspolaganjem nekretnina u vlasništvu Grada Tuzle, što uključuje raspolaganje zemljištem kao što je prodaja, zamjena, pribavljanje i ograničenje vlasništva zasnivanjem stvarnih služnosti, pokretanje inicijativa prema Gradskom pravobranilaštvu radi pokretanja odgovarajućih postupaka prema nadležnim sudovima ili organima u cilju rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, radi upisa prava vlasništva u korist Grada Tuzla, utvrđivanje prava vlasništva u korist Grada Tuzla. Predlagana su rješenja kada je u pitanju realizacija projekata čiji je nosilac Grad Tuzla, a koji kao preduslov imaju riješena imovinsko-pravna pitanja. Također, ovo Odjeljenje, vodi i ažurira evidenciju zemljišta u vlasništvu Grada Tuzla.

Što se tiče projekata o realizovanim aktivnostima u provođenju politike JLS u 2020. godini, najznačajne je sljedeće:

Prijedlog glavnih projekata i aktivnosti za 2020. godinu, u prošlogodišnjem Izvještaju, između ostalih, bio je i pribavljanje zemljišta u vlasništvo Grada Tuzla, u svrhu izgradnje infrastrukture za Poslovnu zonu "Kreka sjever" u Tuzli, te, u tu svrhu, provođenje postupka eksproprijacije za najmanje 15% ukupne površine zemljišta u privatnom vlasništvu, na parcelama iz obuhvata I faze Poslovne zone "Kreka Sjever", čime bi se ostvarili uslovi za osnivanje prava građenja u korist budućih investitora, te izgradnja i stavljanja u funkciju proizvođačko-proizvodnih pogona. S tim u vezi, pokrenut je postupak eksproprijacije predmetnih nekretnina u obuhvatu Poslovne zone "Kreka sjever" u Tuzli i isti se kontinuirano vodi.

Paralelno sa kontinuiranim postupkom pribavljanja zemljišta u vlasništvo Grada Tuzla u svrhu realizacije pomenute poslovne zone, Služba je krajem 2019. godini raspisala Javni oglas o opterećenju zemljišta pravom građenja kojim se 10 parcela na ovom lokalitetu, koje su već u vlasništvu Grada Tuzla, opterećuju pravom građenja koje su kao rezultat imale zaključenje ugovora o osnivanju prava građenja sa najpovoljnijim ponuđačima na 4 parcele. U 2020. godini ponovo raspisan je Javni oglas o opterećenju zemljišta pravom građenja kojim se 6 parcela na ovom lokalitetu, opterećuju pravom građenja i koje su kao rezultat imale zaključenje ugovora o osnivanju prava građenja na 2 parcele čime je ukupan broj zaključenih ugovora o osnivanju prava građenja sa najpovoljnijim ponuđačima iznosi 6.

Kao nadležna služba, koja vrši stručne, upravne i druge poslove u vezi s raspolaganjem nekretninama u vlasništvu Grada Tuzla u smislu Odluke o uvjetima i načinu pribavljanja i raspolaganja nekretninama u vlasništvu Grada Tuzla („Službeni glasnik Grada Tuzla“, broj: 5/19, 6/19 i 4/21) u toku 2020. godine, a na osnovu raspisanog Javnog poziva krajem 2019. godine proveden je postupak pribavljanja poslovnog prostora u istočnom dijelu grada Tuzle za

potrebe JU za predškolski odgoj i obrazovanje „Naše dijete“ Tuzla i koji je kao postignuti rezultat imao pribavljanje poslovnog prostora koji se nalazi u stambeno poslovnom objektu Lamela 3, Ul. Goste Lazarevića, Slavinovići.

U izvještajnom periodu Služba je, shodno navedenoj odluci kao i u skladu sa Odlukama Gradskog vijeća o odobranju prodaja, provodila postupke prodaje nekretnina u vlasništvu Grada Tuzla koje su kao rezultat imale prodaju 6 parcela u vlasništvu Grada Tuzla (ukupna postignuta kupoprodajna cijena prodatih parcela iznosi 3.551.000,00 KM).

-U toku 2020. godine Služba je kontinuirano realizovala aktivnosti koji proizilaze iz ugovora zaključenim sa FGU o zajedničkim obavezama pri uspostavi i održavanju podataka adresnog registra na području Grada Tuzle. Navedene aktivnosti, usmjerene na implementaciju projekta uspostave Adresnog registra Grada Tuzle, odnosile su se na instalaciju softvera za održavanje podataka adresnog registra, obuku korisnika za rad na softveru, prikupljanje adresnih podataka, kao i poslove analize i unošenje prikupljenih adresnih podataka u softver za održavanje Adresnog registra. U izvještajnom periodu realizirana je prava faza projekta uspostave Adresnog registra vrijednosti cca 75 000 KM obezbjeđenih iz sredstava Tuzlanskog kantona.

- Takođe u 2020. godini provedeni su postupci skeniranja arhivske građe za KO Solina, čija implementacija u softver Digitalnog arhiva očekujemo.

- Aktivnosti na sistematskom ažuriranju podataka o nekretninama katastra i zemljišne knjige, koje se realiziraju na osnovu Sporazuma između Federalne uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove i Grada Tuzle, za katastarske općine Simin Han i Slavinovići provodile su se i iste su završene u 2020. godine, s tim da se još veliki broj predmeta iz svih predhodnih katastarskih općina po sporazumima u zemljišnoj knjizi vode kao nezavršeni i Služba za geodetske i imovinsko pravne poslove ima svakodnevne aktivnosti i poslove po osnovu tih predmeta.

- Paralelno sa aktivnostima na i implementaciji aktivnosti na sistematskom ažuriranju podataka o nekretninama katastra i zemljišne knjige, Služba je sa Federalnom upravom za geodetske i imovinsko-pravne poslove vodila i druge aktivnosti na unapređenju procesa rješavanja geodetskih i imovinsko-pravnih pitanja građana i privrede.

- U saradnji sa Federalnom upravom za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Gradska uprava imala je aktivnosti i na softveru „Registar cijena nekretnina“ koji se kontinuirano vodi.

- U toku 2020. godine zaprimljeno 83 geodetska elaborata, te je u tu svrhu provedeno je 82 geodetskih elaborata, a 1 geodetski elaborat nije proveden jer izvođač radova treba izvršiti dopunu istoga, o čemu je blagovremeno obaviješten.

- Kontinuirano je rađeno izdavanje kopija plana KKU te su izdate 93 kopije plana KKU.

- Kao član radne grupe Federalne geodetske uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove, naš predstavnik (doc.dr Nedreta Kikanović, stručni savjetnik za katastar komunalnih uređaja) je učestvovao u izradi Pravilnika o izradi i održavanju katastru komunalnih uređaja na području Federacije BiH, kao i u radu radne grupe na pripremi i nadzoru izrade softvera za katastar komunalnih uređaja Federacije BiH koji je početkom 2021. godine instaliran u testnom periodu od godinu dana.

- Kao aktivnost Službe i Udruženja građana geodetske struke „GEODET“ sa ostalim Službama za katastar na prostoru Tuzlanskog kantona, u toku 2019. godine provedene su aktivnosti vezane za vođenje „Adresnog registra“, te u koje svrhe su provedene aktivnosti koje se odnose na označavanje ulica i kućnih brojeva na području TK.

- Grad Tuzla raspolaže sa cca 290 poslovnih prostora, koji se vode u internom registru kojeg je uspostavila i ažurira ga Služba za geodetske i imovinsko pravne poslove sa bitnom napomenom da nisu svi u prometu zbog utvrđenih prava korištenja u korist drugih subjekata, kao i zbog činjenice da je određeni dio poslovnih prostora srušen ili su za rušenje (potpuno

neuslovni), a također određeni broj poslovnih zgrada koje se vode kao vlasništvo Grada Tuzle, nisu predviđeni za izdavanje u zakup u skladu sa Odlukom o zakupu.

3.11. Inspekcijski poslovi

U toku 2020. godine, Služba za inspekcijske poslove Grada Tuzle provodila je postupak inspekcijskog nadzora, u skladu sa zakonskim i drugim propisima putem neposrednog uvida u zakonitost rada, poslovanja i postupanja pravnih, fizičkih lica i građana. Shodno činjeničnom stanju inspektori su poduzimali odgovarajuće upravne, prekršajne, preventivne i druge mjere. Inspekcijski nadzor se vršio u slijedećim djelatnostima: komunalne djelatnosti, sanitarne, urbanističko - građevinske, tržišne i turističko - ugostiteljske djelatnosti i putne djelatnosti. Inspekcijski nadzor se zbog obima, vrste i složenosti poslova odvijao u dvije smjene tokom ljetnog perioda, a osim toga organizovan je i rad vikendima tokom cijele godine na kontroli komunalnog reda.

U 2020. godini, poseban akcenat je stavljen na direktno učešće Službe za inspekcijske poslove Grada Tuzla u suzbijanju pandemije COVID19. Sanitarna inspekcija Grada Tuzla je u koordinaciji sa Higijensko epidemiološkom službom Doma zdravlja Grada Tuzle, a u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima i svojim ovlaštenjima nalogala upravnim mjerama, u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti FBiH. Na navedeni način Služba za inspekcijske poslove Grada Tuzle je izdala približno 20.000 upravnih mjera, kojima su naložene obavezne izolacije za sva lica koja su kod nadležne službe Doma zdravlja – Higijensko epidemiološke Službe, bila registrovana kao lica pozitivna na COVID-19 ili kontakt lica pozitivnih na COVID-19. U skladu sa naprijed navedenim, vršen je i kontinuiran nadzor nad radom ugostiteljskih i trgovinskih objekata od strane tržišne i turističko ugostiteljske inspekcije, a djelimično i uz pomoć komunalne inspekcije po ovlaštenju, a sve u skladu sa mjerama koja su u navedenoj situaciji bile naložene od strane Kriznog štaba Ministarstva zdravlja TK.

Bitno je naglasiti da je Služba za inspekcijske poslove izmijenila sve redovne aktivnosti te svoj redovan rad prilagodila i fokusirala na vanredne aktivnosti u suzbijanju pandemije COVID-19, zbog čega je veći dio inspektora ove Službe u 2020. godini asistirao u radu sanitarnim inspektorima, obavljajući tehničke poslove vezano za izradu i otpremanje upravnih akata. Rad službe je bio prilagođen i mjerama koje je nalogao Krizni štab Ministarstva zdravlja FBiH kao i Krizni štab Ministarstva zdravlja TK.

Tokom 2020. godine ostvareno je opredjeljenje Grada Tuzle, u smislu materijalnog i kadrovskog jačanja resorne Službe za inspekcijske poslove, na način da je pokrenuta i okončana konkursna procedura prijema dva inspektora urbanističko-građevinske inspekcije, a jedan urbanističko – građevinski inspektor je preuzet iz drugog organa uprave, kako bi se Grad Tuzla odnosno Služba za inspekcijske poslove, mogao uspješnije nositi sa dugogodišnjom problematikom bespravne gradnje.

3.12. Lokalna uprava kao servis građanima

Jedan od najznačajnijih djelatnosti gradske uprave je rad sa građanima i poslovnim subjektima, kroz sistem pružanja usluga iz djelokruga poslova opće uprave. Ti poslovi imaju najdirektniji kontakt sa korisnicima, odnosno građanima i pravnim subjektima, što je posebno važno u 2020. godini, koja je obilježena pandemijom izazvanom COVID-19. Grad Tuzla je u domenu opće uprave pružao usluge poslova opće uprave, poslove iz oblasti matičnih knjiga, poslove u vezi sa biračkim spiskom, poslove koji se odnose na slobodu pristupa informacijama, zatim

recepcionarski i poslovi fizičkog i tehničkog obezbjeđenja objekata uprave Grada Tuzle, poslovi voznog parka i tekućeg održavanja vozila i poslovi održavanja čistoće službenih prostorija. Obavljani su i najosnovniji i najbitniji poslovi javne uprave kao što su poslovi Prijemne kancelarije i Pisarnice (poslovi prijema i otpreme pošte), vođenje evidencije o zaprimljenim podnescima i formiranim predmetima, arhivski poslovi kao i svi drugi poslovi iz oblasti kancelarijskog poslovanja.

Iako se, uslijed pandemije, tokom 2020. godine radilo u otežanim uslovima, sveukupni rezultati upravnog rješavanja ne odstupaju mnogo od rezultata iz 2019. godine. Na osnovu podataka iz obrazaca 1B, 2B i 4B (koji se godišnje dostavljaju Ministarstvu pravosuđa i uprave TK) može se utvrditi da je, tokom 2020. godine, uprava Grada Tuzle imala u radu ukupno 54.782 upravna predmeta, od čega je 46.110 predmeta zaprimljeno 2020. godine, dok su 8.672 predmeta prenesena iz 2019. godine. Po zahtjevu stranke pokrenut je 34.621 predmet, a po službenoj dužnosti 20.161 predmet. Tokom 2020. godine riješeno je 44.947 (82,05%) predmeta od ukupnog broja predmeta na rješavanju, dok je na kraju godine ostalo 9.835 (17,95%) neriješenih predmeta. Najveći broj neriješenih predmeta, odnosno 6.996 (71,13%) neriješenih predmeta je iz nadležnosti Službe za prostorno uređenje i zaštitu okoline, od čega se 6.840 predmeta odnosi na postupke legalizacije bespravno izgrađenih objekata.

Imajući u vidu gore navedeno, kada bi se od ukupnog broja neriješenih predmeta oduzeo broj predmeta koji se odnose na postupke legalizacije bespravno izgrađenih objekata, broj neriješenih predmeta bi iznosio 2.995 (5,46%) od ukupnog broja predmeta na rješavanju u Gradu Tuzli. U odnosu na 2019. godinu, broj riješenih zahtjeva povećan je za 2.899, broj zahtjeva koji su riješeni po skraćenom postupku uvećan je za 4,04%, broj tužbi za pokretanje upravnih sporova manji je za 17. U toku 2020. godine, po zahtjevu stranaka je izdato ukupno 113.571 uvjerenja o činjenicama o kojima se vodi službena evidencija.

Poslovi osnovne djelatnosti Službe za opću upravu i zajedničke poslove Grada Tuzla obavljaju se u Centru za pružanje usluga građanima, odnosno u “Šalter sali” te u matičnim uredima kojih ima 8 (osam) od kojih 2 (dva) djeluju u samom Centru (Matični ured Tuzla i Matični ured Požarnica) dok ostalih 6 (šest) matičnih ureda djeluju kao područni matični uredi za matična područja Breške, Dragunja, Gornja Tuzla, Kiseljak, Lipnica i Mramor. Posebna pažnja se posvećuje vođenju matičnih knjiga i Registra matičnih podataka u elektronskoj formi, te upravnom rješavanju u oblasti matičnih knjiga koja je uređena Zakonom o matičnim knjigama.

- Kada je u pitanju upravno rješavanje, kao najsloženija vrsta djelatnosti iz nadležnosti Službe za opću upravu i zajedničke poslove, riješeno je 984 upravnih predmeta dok je na kraju izvještajnog perioda ostalo neriješeno 22 predmeta. Broj neriješenih predmeta nije velik, imajući u vidu da se dio dokumentacije za rješavanje navedenih predmeta prikuplja po službenoj dužnosti od drugih organa, koji nisu blagovremeno postupali, te se za rješavanje ovih predmeta čekalo na stručna mišljenja i njihove upute.

- U toku 2020. godine, izdato je 91.711 uvjerenja i drugih akata o činjenicama o kojima evidenciju vodi Služba za opću upravu i zajedničke poslove, pri čemu niti jedan zahtjev nije ostao neriješen, uz poštivanje zakonskih rokova.

- Građani mogu ishodovati izvode iz matičnih knjiga bez obzira u kojoj se federalnoj jedinici lokalne samouprave vode matične knjige sa njihovim podacima. Unapređenjem rada Centra za biometrijsku provjeru ličnih/matičnih podataka potrebnih za izdavanje identifikacionih dokumenata, ubrzane su procedure rješavanja zahtjeva iz domena izdavanja identifikacionih dokumenata.

- U okviru Odjeljenja za poslove matičnih knjiga, izvršeno je ukupno 3.949 upisa u matične knjige, od čega je 1.284 upisa u matičnu knjigu rođenih, 1.876 upisa u matičnu knjigu umrlih i 789 upis u matičnu knjigu vjenčanih.

- U okviru nadležnosti Odjeljenja za opće i pravne poslove Službe za opću upravu i zajedničke poslove, u „Upisnik predmeta“ zavedeno je 27.389 predmeta, u „Djelovodnik

predmeta“ zavedeno je 16.619, u upisnik „Drugostepeno upravno vijeće“ zavedeno je 49 predmeta. U izvještajnom periodu, izvršeno je 89.940 ovjera potpisa, prijepisa i rukopisa različitih dokumenata. U okviru ostalih kancelarijskih poslova, u Službi za opću upravu i zajedničke poslove arhivirano je 47.740 predmeta, 537 predmeta je izdato na revers, a 11.477 predmeta je po propisanoj proceduri otpisano.

- Poseban segment osnovnih djelatnosti za koje je Služba za opću upravu i zajedničke poslove su i poslovi vezani za birački spisak, u vezi sa kojima je i formiran Centar za birački spisak. Uloga Centra i njegovih zaposlenika je pružanje stručne, administrativne i tehničke pomoći Gradskoj izbornoj komisiji, saradnja sa Centralnom izbornom komisijom BiH, te provjera biračkog spiska i poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja stanja njegove ažurnosti.

3.13. Stambena politika

U oblasti stambene politike, gradska uprava u kontinuitetu provodi nekoliko značajnih višegodišnjih projekata koji su finansirani iz različitih dostupnim fondova, kako bi se obezbijedilo trajno održivo rješenje stambenog zbrinjavanja i socijalne zaštite za socijalno ugrožene kategorije stanovništva koje borave u kolektivnim centrima i drugim alternativnim smještajima na području grada Tuzle. Grad Tuzla je prvi grad u BiH koji je usvojio Strategiju neprofitnog socijalnog stanovanja za period od 2017. do 2021. godine. Od 2017. godine su i započete aktivnosti na izgradnji kolektivnih stambenih jedinica za ovu kategoriju stanovništva.

U izvještajnom periodu, nastavljena je veoma aktivna politika socijalnog stanovanja, pri čemu gradska uprava u kontinuitetu provodi nekoliko značajnih projekata koji su finansirani iz različitih fondova, kako bi se obezbijedilo trajno održivo rješenje stambenog zbrinjavanja i socijalne zaštite za socijalno ugrožene kategorije stanovništva koje borave u kolektivnim centrima i drugim alternativnim smještajima na području grada Tuzle. **Potrebno je istaknuti da je Grad Tuzla prvi grad u Bosni i Hercegovini koji je usvojio Strategiju neprofitnog socijalnog stanovanja za period od 2017. do 2021. godine. Grad Tuzla u okviru resorne Službe, realizuje nekoliko izuzetno vrijednih Projekata namijenjenih raseljenim licima, licima u stanju socijalne potrebe i povratnicima.**

- Projekat Evropske banke- CEB II („Podrška CEB II projektu u uspostavljanju pravnog okvira i izgradnji kapaciteta u oblasti socijalnog stanovanja na lokalnom nivou kroz zatvaranje kolektivnih centara”), podrazumijeva izgradnju 156 stanova u devet lamela na lokalitetima Miladije i Solina. U izvještajnom periodu u realizaciji izgradnje zgrada po projektu CEB II izvršeno je plaćanje troškova za centralno grijanje za zgrade u Solini, plaćanje izmještanja jednog stuba NN mreže u Solini, u ukupnoj vrijednosti 20.000,00 KM. Potpisani su ugovori o najmu sa korisnicima novoizgrađenih zgrada socijalnog stanovanja, useljeni korisnici u 90 stanova u Miladijama u avgustu 2020.godine. Korisnici u Solini useljeni su u januaru 2021. godine. Realizacijom projekata koji imaju za cilj zatvaranje izbjegličkog naselja Mihatovići ostalo bi neriješeno 33 domaćinstva koja trenutno žive u tom naselju, a to je uglavnom domicilna kategorija stanovnika u stanju socijalne potrebe sa neriješenim stambenim pitanjem. Jedan dio korisnika je riješen smještajem u Kuće holandske vlade u Slavinovićima i Solini.

- Regionalni stambeni program (RSP) -3 talas u okviru Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja u Bosni i Hercegovini (RPSZ), koji se osigurava kroz izgradnju dvije višestambene zgrade sa ukupno 54 stambene jedinice. U okviru ovog projekta zgrada od 20 stambenih jedinica na lokaciji Ši Selo je već izgrađena i useljena u decembru 2017. godine. Služba redovno provodi postupke utvrđivanja prava na subvencioniranje korisnika ovih stanova a koji ostvaruju

to pravo u skladu sa Odlukom o kriterijima, uslovima i postupku ostvarivanja prava na subvencioniranje najamnine za korištenje stanova po modelu neprofitno-socijalno stanovanje. Subvencija najma je počela od januara 2019. godine. Zgrada u Solini sa dvije lamele od ukupno 34 stana je useljena u januaru 2021. godine. Potpisani su ugovori o najmu sa 34 korisnika. U ovom periodu zaključen po Sporazum o saradnji sa Vladom Tuzlanskog kantona za subvencije najma, te subvencije plaćanja troškova režije za korisnike stanova izgrađenih u ovim projektima a koji imaju status raseljenih lica, počela je primjena za korisnike u naselju Miladije.

- Projekat Regionalni program stambenog zbrinjavanja u BiH - Podprojekat RSP - 2. talas, u okviru kojeg je planirana izgradnja 1 stambene jedinice za povratnike iz Hrvatske, Srbije i Crne Gore u vrijednosti od 40.000,00 KM a učešće Grada Tuzle je u davanju potrebne dokumentacije i izradi potrebne infrastrukture. Ovim Projektom se planira povratak jedne porodice, a realizuje se na području Mjesne zajednice Požarnica. U 2018. godini pripremljena je sva potrebna dokumentacija i u 2020. odabran je izvođač radova za izgradnju 1 stambene jedinice koji se planira uvesti u posao u 2021. godini.

- Integrirani program podrške za reintegraciju povratnika po osnovu Sporazuma o readmisiji je projekat prihvata građana Grada Tuzla koji se vraćaju iz drugih država. Projektom je u ranijem periodu izvršena sanacija 4 stambene jedinice u vlasništvu Grada Tuzle, procijenjene vrijednosti od 103.311,00 KM. Sanacija ovih stambenih jedinica urađena je od strane donatora a vrijednost radova je iznosila 60.992,00 KM. Ovim projektom su obezbijeđena i dodatna donatorska sredstva u iznosu od 32.000,00 KM za potrebe prihvata naših građana i potrebe njihove reintegracije u Gradu Tuzla. Projektom je nadležnoj Službi donirana i računarska oprema te potrebni softveri za evidenciju koja će u dogledno vrijeme biti umrežena na državnom nivou. U toku 2019. godine godine na ovoj poziciji obezbijeđena su sredstva od viših nivoa vlasti u iznosu 12.000,00 KM. Grad Tuzla u Budžetu je otvorio grant poziciju za readmisiju gdje se na godišnjem nivou izdvaja 5.000,00 KM za prihvata lica koji se vraćaju po ovom sporazumu. U 2020. godine ponovo su obezbijeđena sredstva u iznosu od 12.000,00 KM od strane Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Sarajevo.

- Projekat „Pomoć povratnicima na području grada Tuzla“, kojim je Ministarstvo za izbjegla i raseljena lica Republike Srpske potpisalo je Memorandum o razumijevanju na realizaciji Projekta sanacije stambenih jedinica povratnika, izbjeglih i raseljenih lica iz sredstava Saudijskog fonda za međunarodni razvoj - SFD, kojim bi se izgradile ili obnovile stambene jedinice za 17 povratničkih porodica na području Grada Tuzle, područje Mjesne zajednice Simin Han i Požarnica. Projekat je realizovan u 2020. godini nakon obilaska terena i potpisivanja ugovora sa 12 korisnika. Učešće Grada Tuzle je u pružanju tehničke pomoći u implementaciji Projekta kroz izdavanje neophodnih saglasnosti, tehničkog prijema objekata i smještaja korisnika, a izvođenje radova je u nadležnosti Ministarstva RS-a. Primopredaja završenih stambenih jedinica je izvršena u decembru 2020. godine.

- Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica u saradnji sa Gradom Tuzla realizuje projekat sanacije stambenih jedinica za povratnike u Grad Tuzla, po objavljenom Javnom pozivu iz 2016. godine. Realizacijom ovog Projekta u 2020. godini isporučen je građevinski materijal za sanaciju jedne stambene jedinice na području Mjesne zajednice Simin Han.

Rekapitulacija projekata za raseljena lica i lica u stanju socijalne potrebe:

Rb	Naziv projekta	Sredstva donatora	Sredstva Grada Tuzle	Broj stambenih jedinica
1.	CEB II (Miladije i Solina)	8.048.960,00 KM	3.139.902,98 KM	156

2.	RSP - Ši Selo	980.000,00 KM	158.340,00 KM	20
3.	RSP – Solina	1.600.000,00 KM	511.962,82 KM	34
4.	Hilswerk Ši Selo	630.334,00 KM	302.906,00 KM	16
5.	Hilswerk Kiseljak	228.297,60 KM	109.418,00 KM	6
6.	Readmisija	92.992,00 KM	103.311,00 KM	4
	UKUPNO	11.580.583,60 KM	4.325.840,80 KM	236
Izveštajni period za 2020. godinu				
7.	Priključci 2020 CEB II i RSP	0,00	20.000,00	Solina 100 stanova
8.	Projekat održivosti readmisija	12.000,00	0,00	4 porodice
9.	Projekat održivosti povratak	0,00	10.000,00	8 porodica+3 udruženja
	UKUPNO 2020. godina	12.000,00	30.000,00	
	SVEUKUPNO:	11.592.583,60 KM	4.355.840,80 KM	190 stanova 15 održivost

3.14. Civilna zaštita i sigurnost građana

Tokom 2020. godine Služba civilne zaštite provodila je mjere i aktivnosti u fazi prevencije - priprema za odgovor na prirodnu ili drugu nesreću, fazi spašavanja - odgovora na prirodnu nesreću i fazi otklanjanja posljedica prirodne nesreće. Implementacijom aktivnosti koje se provode u fazi priprema za odgovor na prirodnu ili drugu nesreću kontinuirano se povećava stepen sigurnosti i zaštite od prirodnih i drugih nesreća i teži ka postizanju cilja iz Revidirane strategije razvoja grada Tuzle „Osiguranje većeg stepena sigurnosti i zaštite od prirodnih i drugih nesreća“. U 2020. godini za finansiranje aktivnosti iz nadležnosti Službe utrošena su sredstva u ukupnom iznosu od 1.629.527,25 KM.

I - Faza prevencije - priprema za odgovor na prirodnu ili drugu nesreću

Provedene aktivnosti Službe u fazi priprema za odgovor na prirodnu ili drugu nesreću u 2020. godini obuhvataju:

- Obuke i vježbe struktura civilne zaštite,
- Učešće u provođenju preventivnih mjera zaštite i spašavanja,
- Opremanje operativnih snaga zaštite i spašavanja (Službi zaštite i spašavanja i Gradskog štaba civilne zaštite) opremom i materijalno – tehničkim sredstvima, radi jačanja kapaciteta civilne zaštite.

Obuka i vježbe struktura civilne zaštite predstavljaju vrlo važnu aktivnost na jačanju znanja i vještina u cilju osiguranja bolje spremnosti svih struktura civilne zaštite i građana za odgovor na prirodnu i drugu nesreću. U tom cilju angažovane su službe zaštite i spašavanja formirane u JP RTV 7 Tuzla i Crvenom križu/krstu grada Tuzle da kroz svoje redovne aktivnosti i dodatno ojačaju ove kapacitete. Ove aktivnosti uključuju:

- masovnu obuku građana putem medija i
- obuke i vježbe u organizaciji Crvenog križa/krsta grada Tuzla

Kroz ove aktivnosti edukovani su građani o:

- primjeni preventivnih mjera zaštite stanovništva od zarazne bolesti koronavirusa COVID -19,
- pružana je psihološka pomoć građanima i davane upute za ponašanje u cilju sprečavanja zaraze koronavirusom.

Pored navedenog, u organizaciji Crvenog križa/krsta grada Tuzle:

- obučeno je 40 ekipa i 240 učenika iz prve pomoći,
- održane su pokazne vježbe simulacije požara i izvlačenja unesrećenih, te lokalizovanja požara na kojima je učestvovalo 40 osoba,
- u okviru manifestacije obilježavanja svetskog dana prve pomoći održane su tri pokazne vježbe u cilju jačanja spremnosti operativnih snaga zaštite i spašavanja, na kojima je učestvovalo 70 članova Crvenog križa/krsta grada Tuzla i saradnika iz škola,
- educirani su prosvjetni radnici – instruktori ekipa prve pomoći,
- educirani markiranti i šminkeri za realistični prikaz povreda stanja i oboljenja – mart 2020. godine (20 volontera Crvenog križa/krsta grada Tuzla),
- štampana bojanka za učenike prvih i drugih razreda osnovnih škola (štampana u tiražu od 2000 kom i distriburana svim učenicima prvog razreda,
- izvršena je obuka članova službi zaštite i spašavanja i mladih volontera Crvenog križa/krsta grada Tuzla iz prve pomoći.

Kontinuirano provođenje ovih mjera rezultirat će dugoročnom povećanju svijesti od opasnosti od katastrofa građana i operativnih snaga kroz uvježbavanje postupaka i načina djelovanja u slučaju nastanka prirodne ili druge nesreće. Na taj način kontinuirano se jača nivo spremnosti za odgovor na određenu opasnost.

U okviru svojih nadležnosti, ova Služba je provodila i preventivne mjere zaštite i spašavanja koje se odnose na interventnu sanaciju klizišta, zdravstvenu zaštitu nezbrinutih životinja i dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju.

Provedene su interventne mjere na 2 lokaliteta ugroženim klizištima, i to: Gornja Lipnica II faza i sanacija klizišta u dijelu korita rijeke Jale.

Radi jačanja kapaciteta civilne zaštite, Služba civilne zaštite kontinuirano vrši opremanje operativnih snaga zaštite i spašavanja (Službi zaštite i spašavanja i Gradskog štaba civilne zaštite) opremom i materijalno – tehničkim sredstvima. Tokom 2019. godine pokrenuti su postupci javnih nabavki koji su okončani 2020. godine i na taj način ojačani su operativni kapaciteti civilne zaštite potrebnom opremom i sredstvima i to: Gradski štab civilne zaštite, Služba za informisanje i masovnu edukaciju stanovništva, Služba za medicinsku pomoć, Služba za zaštitu životinja, Služba za čistoću i Služba za asanaciju, a za te namjene ukupno je utrošeno 859.741,86 KM.

II – Faza spašavanja - odgovora na prirodnu nesreću

Tokom 2020. godine tri puta je proglašeno stanje nesreće na području grada Tuzle:

- od koronavirusa (COVID -19) u periodu od 19.03.2020. do 05.06.2020. godine. U navedenom periodu područje grada Tuzle zahvatili su i veliki požari,
- od poplava i klizišta - 22.06.2020. godine i
- olujnog nevremena - 24.07.2020. godine.

Tokom trajanja ovih opasnosti provodile su se operativne mjere zaštite i spašavanja: aktiviran Gradski štab civilne zaštite, angažovane službe zaštite i spašavanja, provedene mjere u cilju osiguranja osnovnih uvjeta za život i sprečavanja većih posljedica ovih opasnosti (DDD mjere, sanacija odrona, putnih komunikacija, čišćenje vodotoka i propusta i dr.).

U cilju sprečavanja širenja koronavirusa provodile su se mjere koje uključuju:

- pojačanu vanrednu dezinfekciju objekata kolektivnih i alternativnih centara u kojima su od strane Grada Tuzle smještena raseljena i socijalno ugrožena lica te zajednički dijelovi zgrada socijalnog stanovanja vlasništvo Grada Tuzla i prostorija mjesnih zajednica na području Grada Tuzle,
- pojačane vanredne mjere odvoza smeća, čišćenja, pranja i dezinfekcije, posebno gradskih ulica, trotoara, javnih stepeništa, trgova, javnih parkinga i prostora koji su popločani/asfaltirani.

- pojačanu dezinfekciju vlastitih prostora i vozila preduzeća i javnih komunalnih preduzeća i javnih ustanova na području Grada Tuzle čiji je osnivač Grada Tuzla, kojima nije zabranjen rad.

Pored navedenog, osigurana je pomoć ranjivim kategorijama građana, u skladu sa Programom pomoći licima i porodicama u stanju socijalne potrebe u vrijeme trajanja pandemije koronavirusa COVID-19. U realizaciju ovih aktivnosti, po naredbi Gradskog štaba civilne zaštite, uključena je Služba zaštite i spašavanja Crveni križ/krst Grada Tuzle koja je organizovala i realizovala distribuciju osnovnih životnih namirnica i sredstava za ličnu higijenu za potrebe osoba koje su korisnici stalne novčane pomoći, kao i za druge osobe koje su u stanju socijalne potrebe. Ukupno je 853 lica koristilo ovu pomoć.

Za provođenje hitnih mjera tokom 2020. godine od nesreće prouzrokovane zbog koronavirusa, poplava i klizišta i olujnog nevremena ukupno je utrošeno 354.230,73 KM.

III - Faza otklanjanja posljedica prirodne nesreće

Pored navedenog, Služba civilne zaštite tokom 2020. godine provodila je aktivnosti na sanaciji posljedica prirodne nesreće - poplave 2019. godine. Za sanaciju posljedica prirodne nesreće – poplave iz 2019. godine gradu Tuzli dodjeljena su sredstva od Kantonalne uprave civilne zaštite u iznosu od 35.000,00 KM i Federalne uprave civilne zaštite u iznosu od 30.000,00 KM. Navedena sredstva utrošena su za čišćenje vodotoka u poplavljenom području i to za:

- čišćenje dijela korita Mramorskog potoka,
- čišćenje dijela potoka Joševica,
- čišćenje regulisanog i neregulisanog dijela korita rijeke Jale na dvije dionice u MZ Simin Han i MZ Gornja Tuzla i
- izvedeni su radovi na uklanjanju propusta i nasipa u zoni potoka Joševica, sanacija obale Grebnica.

U sastavu Službe civilne zaštite je i Profesionalna vatrogasna jedinica koja obavlja poslove na provođenju represivne zaštite od požara na području Grada Tuzle i predstavlja osnovne operativne snage ovoga Grada. U sastavu ove jedinice je 58 profesionalnih vatrogasaca. Ove snage sve zadatke su izvršili blagovremeno i efikasno i provodili sve mjere zaštite i spašavanja koje su im u skladu sa članom 68. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, stavljene u nadležnost. Tokom 2020. godine ova jedinica imala je ukupno 788 intervencija.

Služba civilne zaštite ima nadležnost i u oblasti upravljanja i održavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrada. U tom cilju, Služba je obavljala poslove i vodila postupke uvođenja i ukidanja prinudne uprave, te postupke za utvrđivanje prestanka prava na obavljanje poslova upravitelja, usljed čega je smanjen broj pravnih lica koje ove poslove mogu obavljati na području Grada Tuzle. Nije bilo novih zahtjeva za utvrđivanje prava na obavljanje poslova upraviteljstva u objektima kolektivnog stanovanja, što upućuje na slabu zainteresovanost potencijalnih subjekata za predmetne poslove, iako su izmjenama Pravilnika o uslovima za obavljanje poslova upravitelja iz 2019. godine stvorene sve pretpostavke da zainteresovani subjekti bez ograničenja mogu u svako vrijeme podnijeti zahtjev sa pratećom dokumentacijom kojom dokazuju ispunjavanje propisanih uslova, odnosno, više se ne provodi konkursna procedura u periodu od svake 3 (tri) godine. U fazi odgovora na nesreću izazvanu koronavirusom – Covid – 19, upravitelji zgrada imali su značajnu ulogu u suzbijanju širenja pandemije koronavirusa. Postupajući po naredbama Gradskog štaba civilne zaštite preduzeli su niz mjera i aktivnosti kao što su dezinfekcija u objektima kolektivnog stanovanja i pojačano održavanje higijene koje su dale značajne rezultate u cilju preventivnog djelovanja od širenja koronavirusa.

U izvještajnoj 2020. godini nastavljena je uspješna i kontinuirana saradnja između gradonačelnika Grada Tuzle i Gradskog vijeća Tuzla. Navedena saradnja ogledala se u tome, da je Gradonačelnik Grada Tuzle kontinuirano predlagao odluke, planove, programe, pravilnike i druge opće i pojedinačne akte Gradskom vijeću, te redovno informirao Gradsko vijeće o ostvarivanju politike jedinice lokalne samouprave, kroz podnošenje izvještaja i informacija iz raznih oblasti iz nadležnosti Grada Tuzle, kao jedinice lokalne samouprave (kao npr. izvršenja budžeta, upravnog rješavanja, inspekcijskog nadzora, poduzetništva i poljoprivrede, sporta, kulture, pitanja mladih, socijalne i boračke zaštite, civilne zaštite, međunarodne saradnje itd.). Navedena stalno prisutna višegodišnja saradnja i u 2020. godini, ostvarena je uz međusobno uvažavanje i uz pojedinačnu odgovornost za ostvarivanje vlastitih nadležnosti i zajedničku odgovornost za funkcionisanje grada Tuzle, kao jedinice lokalne samouprave.

Važno je istaći, da su se svi poslovi unutar administracije Grada Tuzle, pa i poslovi vezani za osiguranje uvjeta za rad Gradskog vijeća Tuzla, izvršavali u uslovima stanja nesreće uzrokovanog pandemijom koronavirusa (COVID 19), proglašenog Odlukom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o proglašenju nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID- 19) na području Federacije BiH, broj 408/2020 od 16.03.2020. godine, Odlukom Vlade Tuzlanskog kantona u vezi sa proglašenjem stanja nesreće uzrokovano pojavom koronavirusa (COVID 19) na području Federacije Bosne i Hercegovine i opasnosti od širenja zarazne bolesti na području Tuzlanskog kantona broj: 02/1-04-6199/20 od 17.3.2020. godine i Odlukom o proglašenju stanja nesreće uzrokovano pojavom koronavirusa (COVID 19) na području Grada Tuzle broj: 02-107-03-2020 od 19.3.2020. godine. Imajući u vidu obavezujuće Naredbe Federalnog štaba civilne zaštite i Federalnog kriznog štaba, Kantonalnog štaba civilne zaštite i Kantonalnog kriznog štaba i , kojima je zabranjeno okupljanje i uvedena obaveza čuvanja socijalne distance, bilo je neophodno izbjegavati okupljanje većeg broja ljudi, što podrazumijeva održavanje sastanaka (sjednica Gradskog vijeća Tuzla i njegovih radnih tijela) elektronskim putem, a ako to nije moguće održavanje sastanaka u prostorijama koje su za to pogodne uz održavanje mjera fizičke distance, provjetravanje prostora i poštovanje propisanih higijenskih uvjeta.

U navedenom vremenskom periodu, odnosno od 17.03.2020. godine, pa sve do proglašenja prestanka stanja nesreće 31.05.2020. godine, sjednice Gradskog vijeća Tuzla su se održavale elektronskim putem, a na osnovu Odluke o izmjenama i dopunama Poslovnika Gradskog vijeća Tuzla („Službeni glasnik Grada Tuzla“, broj 3/20), usvojene dana 27.03.2020. godine. U isto vrijeme, sjednice komisija (radnih tijela) Gradskog vijeća Tuzla su održavane u velikoj Sali Gradske vijećnice u zgradi „Gračar“ površine cca 100m², iz razloga što svaka komisija ima 7 članova i moguće je obezbijediti fizičku distancu od najmanje 10-tak metara između svakog člana komisije i prisutnog obrađivača, uz redovnu dezinfekciju i provjetravanje prostorija. Kada je Vlada Federacije BiH na hitnoj elektronskoj sjednici, donijela Odluku o prestanku stanja nesreće uzrokovane pojavom pandemije koronavirusa (COVID 19)(Odluka broj: V.701/2020 od 29.05.2020. godine) sa danom 31.05.2020. godine, prestao je pravni osnov za održavanje elektronskih sjednica Gradskog vijeća Tuzla. U to vrijeme epidemiološka situacija u Federaciji BiH i na području Tuzlanskog kantona i Grada Tuzla, bila je relativno zadovoljavajuća, što je ukazivalo na mogućnost normalnog rada i djelovanja, jer su u to vrijeme bile ukinute gotovo sve restriktivne mjere, koje su se odnosile, kako na građane, tako i na privredu.

No međutim ukidanjem restriktivnih mjera, te dolaskom većeg broja građana na područje Bosne i Hercegovine za vrijeme praznika i početkom ljetnje sezone, došlo je do pogoršanja epidemiološke situacije, kako u Tuzli i Tuzlanskom kantonu, tako i u Bosni i Hercegovine. Kao što je poznato pandemija koronavirusa (COVID -19) je od početka jula 2020. godine, bila u

svojoj uzlaznoj putanji. Statistički podaci o broju pozitivnih na COVID-19, kako u Svijetu, tako i u Bosni i Hercegovini u to vrijeme nisu bili nimalo ohrabrujući i mijenjali se iz dana u dan u smislu sve većeg rasta broja ljudi pozitivnih na COVID 19 i broja umrlih. Zbog usloženje higijensko-epidemiološke situacije na području Tuzle i Tuzlanskog kantona, došlo se do zaključka, da bi daljnje održavanje sjednice Gradskog vijeća Tuzla u zatvorenom prostoru moglo ugroziti kvorum za održavanje sjednica, te eventualno onemogućiti rad gradskih vijećnika, pogotovo sa pojavom pozitivnih slučajeva koronavirusa među vijećnicima i članovima komisija Gradskog vijeća Tuzla. Kako se ne bi doveo u pitanje rad i funkcionisanje Gradskog vijeća, zbog čega je na svojoj sjednici održanoj dana 30.06.2020. godine, Gradsko vijeće Tuzla donijelo novu Odluku o izmjenama i dopunama Poslovnika Gradskog vijeća Tuzla („Službeni glasnik Grada Tuzle“, broj 7/20), kojim je u uslovima prirodne ili druge nesreće ili zbog nastupanja okolnosti, koje ugrožavaju javno zdravlje ili drugih okolnosti zbog kojih se Gradsko vijeće ne može sastati predviđena mogućnost održavanja sjednica Gradskog vijeća Tuzla, Kolegija i komisija (radnih tijela) Gradskog vijeća Tuzla putem odgovarajućih informaciono-komunikacionih sistema (konferencijski pozivi, video -pozivi i slično). Gradsko vijeće je od jula 2020. godine, prešlo na rad putem informaciono-komunikacionih sistema, koji se se pokazali dobri u održavanju sastanaka i sjednica (ZOOM aplikacija).

Gradonačelnik i gradske službe, a posebno Stručna Služba Gradskog vijeća su tokom 2020. godine, kontinuirano obavljali stručne i administrativno-tehničke poslove na organizaciji sjednica i pripremi materijala za sjednice Gradskog vijeća Tuzla, Kolegija i komisija Gradskog vijeća (pozivi za sjednice, kompletiranje materijala, izrada zapisnika, zaključaka, kompletiranje i slanje materijala u analognom obliku ili putem e-maila, tonsko snimanje sjednica, realizacija zaključaka itd).

Program rada Gradskog vijeća Tuzla za 2020. godinu, obuhvatio je ukupno 87 raznih materijala (planova, programa, odluka, rješenja, izvještaja, informacija i slično), koji proizilaze iz Ustava, Zakona, planskih dokumenata Grada Tuzla, kao i druge poslove i zadatke iz nadležnosti Gradskog vijeća. Gradske službe za upravu su kontinuirano pratile stanje u oblasti u kojoj su osnovane i radile na izradi prednacrtu i nacrtu propisa, koje je Gradonačelnik razmatrao na sjednicama Kolegija i predlagao na razmatranje i usvajanje Gradskom vijeću Tuzla, a ticale su se raznih oblasti života i rada (borba protiv pandemije uzrokovane koronavirusom i pomoć građanima i privrednim subjektima pogođenim pandemijom, oblast stvaranja uvjeta za novu gradnju, zaštite okoliša, budžeta i finansija i slično).

Tokom 2020 Gradsko vijeće Tuzla, održalo je ukupno 11 sjednica Gradskog vijeća Tuzla, od kojih su se 8 sjednica održale uz korištenje informaciono-komunikacionih tehnologija. Pri tome ističemo, da se zbog isteka mandata vijećnicima iz saziva 2016-2020 godina gradskim/općinskim vijećnicima dana 01.11.2020. godine i održavanja lokalnih izbora 15.12.2020. godine, sjednice Gradskog vijeća Tuzla, nisu održavale u novembru i decembru mjesecu prošle godine. **Na ukupno 11 sjednica Gradsko vijeće Tuzla je razmatralo 126 tačaka dnevnog reda i 147 podtačaka dnevnog reda (ukupno 273 materijala), od čega 1(jedan) program, 9 (devet) planova, 121 odluka, 46 rješenja, 6 (šest) informacija, 10 izvještaja, 38 inicijativa, 4 (četiri) urgencije i 13 ostalih materijala, koje su pripremali Gradonačelnik i gradske službe. Tokom 2020. godine Gradsko vijeće je donijelo 108 zaključaka.**

Može se konstatovati, da specifični uslovi uzrokovani pandemijom koronavirusa (COVID -19) u kojima se radilo u protekloj godini, nisu uticali na kontinuirano izvršavanje poslova i zadataka u ovoj oblasti od strane gradonačelnika i gradskih službi, ali ni na efikasnost Gradskog vijeća

Tuzla. Čak šta više, kao i predhodnih dvadesetak godina Gradsko vijeće je višestruko premašilo ciljeve ostvarene u svom Programu rada za tekuću kalendarsku, odnosno 2020. godinu.

Po proglašenju stanja nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID-19), na prijedlog gradonačelnika i nadležnih gradskih službi, doneseno je niz odluka sa ciljem pomoći poduzetnicima i socijalno ugroženom stanovništvu (oslobađanje ugostitelja od plaćanja naknade za zauzimanje javne površine, oslobađanje od plaćanja zakupnine zakupaca u gradskim poslovnim prostorima, odluke o direktnoj finansijskoj pomoći obrtnicima za vrijeme pandemije, pomoć javnim preduzećima i ustanovama za vrijeme pandemije, jednokratna novčana pomoć socijalno ugroženom stanovništvu, koje je ostalo bez posla za vrijeme pandemije i slično).

Pomenut ćemo samo najznačajnije odluke, donesene od strane Gradskog vijeća Tuzla na prijedlog gradonačelnika i gradskih službi.

Na šestoj vanrednoj sjednici Gradskog vijeća Tuzla, održanoj 02.04.2020. godine donesene su: Odluka o izmjenama i dopunama Budžeta Grada Tuzle za period 01.01. do 31.12.2020. godine, Odluka o pojednostavljenju procesa pribavljanja dokumentacije u postupku ostvarivanja prava na jednokratne novčane pomoći iz Budžeta Grada Tuzle za vrijeme trajanja stanja nesreće uzrokovanog pojavom koronavirusa, Odluka o privremenom oslobađanju plaćanja zakupnine za poslovne prostore koji su u vlasništvu Grada Tuzle, Odluka o privremenom oslobađanju od obaveze plaćanja naknade za zauzimanje javnih površina, komunalne naknade i obaveze plaćanja zakupnine za korištenje prostora u evidenciji mjesnih zajednica na području grada Tuzle.

Već na slijedećoj sedmoj vanrednoj sjednici, održanoj 05.05.2020. godine, donesena je Odluka o davanju predhodne saglasnosti na Odluku o oslobađanju od obaveze plaćanja iznosa participacije korisnika usluga za boravak djece u Javnoj ustanovi za predškolski odgoji obrazovanje “Naše dijete” Tuzla.

Po stupanju na snagu Zakona o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica (“Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine”, broj 28/20) u maju mjesecu 2020. godine, već na sjednici Gradskog vijeća Tuzla održanoj 29.05.2020. godine, s ciljem pomoći privrednim subjektima i građanima ugroženim pandemijom koronavirusa (COVID-19), na prijedlog gradonačelnika i nadležnih službi usvojeni su: Odluka o izmjenama i dopunama Budžeta Grada Tuzle za period 1.1. do 31.12.2020. godine, Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o izvršavanju Budžeta Grada Tuzla za 2020. godinu, Pravilnik o načinu raspodjele bespovratnih finansijskih sredstava za subvencije fizičkim licima koja obavljaju samostalne djelatnosti i obrte registrovanim na području grada Tuzle s ciljem ublažavanja posljedica proglašenja stanja nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID-19), Pravilnik o načinu raspodjele bespovratnih finansijskih sredstava za subvencije javnim preduzećima i javnim komunalnim preduzećima čiji je osnivač Grad Tuzla s ciljem ublažavanja posljedica proglašenja stanja nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID-19) i Pravilnik za dodjelu jednokratnih novčanih pomoći za lica kojima je prestao radni odnos u vrijeme trajanja stanja nesreće uzrokovanog pandemijom koronavirusa COVID-19.

Pri tome ne treba zaboraviti ni odluke, koje su od strane gradonačelnika i gradskih službi predlagane, a Gradsko vijeće Tuzla ih usvajalo u kontinuitetu iz okvira redovnih djelatnosti gradske administracije. Tako su npr. u oblasti energetske efikasnosti i zaštite okoliša na 42. redovnoj sjednici od 28.02.2020. godine Gradskog vijeća Tuzla, usvojene: Odluka o uslovima, kriterijumima i postupku dodjele sredstava za sufinansiranje mjera smanjenja aerozagađenja na području Grada Tuzla i Odluka o dopuni Odluke o kriterijumima i uslovima utvrđivanja novčane naknade, koju plaćaju novi korisnici toplotne energije za angažovanje kapaciteta

sistema daljinskog zagrijavanja ili za povećanje angažovanosti kapaciteta grijanja. Na osnovu ovih odluka, raspisao je nekoliko javnih poziva, kojima je omogućeno građanima sufinansiranje nabavke i ugradnja toplotne pumpe, u vidu nabavke i ugradnje materijala za izolaciju vanjskih zidova i tavanice objekata i nabavke i ugradnje vanjske stolarije, nabavka i ugradnja kompaktnih toplinskih podstanica i nabavka i ugradnja kotlova sa isključivim pogonom na drvenu biomasu – peći na pellet.

Osim toga, kontinuirano su predlagane i donesene u 2020. godini odluke iz oblasti prostornog uređenja i građenja, kao npr. Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o opterećenju zemljišta sa pravom građenja na lokalitetu “Kreka-sjever” u Tuzli, Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o provođenju Prostornog plana Grada Tuzle za period 2010-2030. godina, više regulacionih planova i odluka o njihovom provođenju.

U 2020. godini, donesene su: Odluka o prodaji nekretnina u vlasništvu Grada Tuzle putem javnog nadmetanja-licitacije za izgradnju stambeno-poslovnog objekta “F” s pripadajućim vanjskim uređenjem u obuhvatu izmjene Regulacionog plana prostorne cjeline “Stupine” u Tuzli i više drugih odluka o prodaji nekretnina u vlasništvu Grada Tuzle. Sve navedene odluke omogućile su gradnju stambeno-poslovnih, poslovnih kolektivnih i individualnih objekata na području grada Tuzle.

Treba napomenuti, da su u 2020. godini obavljani svi administrativno-tehnički stručni poslovi, vezani za organizaciju ukupno 22 sjednice Kolegija Gradskog vijeća Tuzla, kao i poslovi vezani za pripremu materijala i organizaciji komisija Gradskog vijeća Tuzla (ukupno 17 komisija), koje su održale 180 sjednica sa 672 tačke i 498 potački dnevnog reda.

U 2020. godini Stručna služba Gradskog vijeća Tuzla je sve akte Gradskog vijeća Tuzla redovno objavljivala u „Službenom glasniku Grada Tuzle“, te redovno ažurirala sve informacije o radu Gradskog vijeća Tuzla na web stranici Grada Tuzle.

3.16. Interna revizija

Kroz sistem interne revizije, obezbijedeno je nezavisno i objektivno stručno mišljenje i savjeti, sa ciljem da se doda vrijednost i unaprijedi poslovanje Grada Tuzle. Djelovanje interne revizije doprinosi ostvarenju ciljeva, osiguravajući sistematičan, discipliniran pristup ocjeni i poboljšanju efikasnosti upravljanja rizikom, kontrolama i procesima rukovođenja. Funkciju interne revizije u Gradu Tuzla obavlja Služba za internu reviziju koja je uspostavljena u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, Pravilnikom o uslovima za obavljanje poslova interne revizije u javnom sektoru FBiH, Odlukom o osnivanju Službe za internu reviziju Grada Tuzla i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji gradskih organa uprave i stručnih službi Grada Tuzla.

U periodu januar - decembar 2020. godine rad Službe za internu reviziju se odvijao u skladu sa Godišnjim planom interne revizije za 2020. godinu, te je pokrenuto svih šest planiranih revizija. Pored planiranih revizija, a u skladu sa novonastalom situacijom i novim rizicima zbog uticaja koronavirusa, interni revizori su radili savjetodavne angažmane koji su podrazumjevali poslove konsultantske prirode, kroz tematske sastanke i rutinsku razmjenu informacija sa višim rukovodstvom, saradnja sa drugim timovima za vrijeme trajanja nesreće uzrokovane pandemijom sa ciljem koordinacije i zajedničke poruke o ključnim područjima za praćenje, uz stalno praćenje novih rizika o čemu je Služba za internu reviziju obavještavala više rukovodstvo. Iako je navedeno uzrokovalo manje odstupanje u odnosu na plan u pogledu vremenske realizacije planiranih

revizija, učinak izvršenosti plana interne revizije (planiranih revizija i dodatnih savjetodavnih aktivnosti) u 2020. godini je ostvaren sa 93%.

Provedene revizije u 2020. godini odnosile su se na slijedeća područja: javne nabavke: izrada i realizacija nabavke, finansijsko upravljanje i kontrola, zaposleni, plate i naknade, kancelarijsko poslovanje i upravljanje grantovima - tekući transferi organizacijama. Ukupan broj datih preporuka u svim konačnim revizorskim izvještajima je 35 preporuka.

Na osnovu podataka o provedenim preporukama interne revizije u 2020. godini može se konstatovati da je unaprijeđen sistem internih kontrola, te da je potrebno raditi na otklanjanju nedostataka i daljnjem unapređenju internih kontrola, na koje se ukazuje kroz izvještaje interne revizije.

GRADONAČELNIK

Jasmin Imamović

